DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 189. SZÁM. Debrecen, 1939 augusztus 20 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR

Magyarok csillaga

Ah, hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga
Ki voltál valaha
Országunk istápja.

Hol vagy István király
Téged magyar kiván
Gyászos öltözteben
Teelőtted sirván . . .

Magyar-bánattal teljes évszázadok távlatában zeng fel az ősi ének, mely visszasóvárogja a nagy királyt, az ő szellemét, nagy akaratát, bölcsességét, igazságát és dicsőséges korát.

Napjainkban is a nemzet sorsáért aggodó lélek húrjain megszólal az ősi zsolozsma: »Hol vagy István király, téged magyar kiván«. Halott poraiból semmiféle földi akarat nem tudja feltámasztani az első nagy királyt, de példaadását, szellemének tanítását igenis ma is vágyva vágyjuk és kívánjuk, az általa kijelölt utat magunkénak vallhatjuk. Mert valóban Szent István volt századokon át a magyarok tündöklő csillaga és a mai időkben sem tekinthetünk más csillag után, ha azt akarjuk, hogy nagy legyen az ország és hatalmas legyen a nemzet, hogy megállja helyét az újabb idők viharában.

Első nagy királyunk országlásának korszakalkotó jelentősége, mentől tovább haladunk korban és időben, annál fényesebben világlik elő immár közel ezer év távolságából is. Az állami lét intézményes alapjait olyan szilárdan vetette meg, hogy az megannyi vihart kiállott és fenntartotta a magyar nemzetet annyi veszély közepette is. A törzsekre tagolt országot Szent István kapcsolta eggyé és a nomád magyarságot Európa közepén a kereszténység meghonosításával az európai nemzetek sorába iktatta. Az ő nagy műve kihatással volt egész Európa, de bátran mondhatjuk, az egész európai kereszténység sorsára. **A szláv tenger kellős közepén elhelyezkedő magyarság Szent István országépítő tevékenysége nélkül aligha maradhatott volna meg a Kárpátok medencéjében és összecsapott volna felette.**

Az ő korában éles választ elé került a magyarság. Vagy vissza kellett volna térnie Ázsiába, vagy a kereszténység felvételével megtartani és kiterjeszteni pozícióját. Szent István korszerűen alakította át a magyarság intézményeit. Éles látása arra indította, hogy a reformjaiban ne vesse el az ősi élet erőtartalékait. A királyi hatalom korlatlan volta mellett a törzs és a nemzetiségi szervezetet is bizonyos korlátok között meghagyta. A nemzeti közszabadság eszméje is fennmaradt. A történetírók egybehangzóan állapítják meg, hogy **Szent István az idegen példák átvételében sohasem vált szolgai utánzóvá.** A magyarság lelki adottságaihoz mérte reformjait és vigyázott arra, hogy **a nemzet egyéni sajátságai ne vesszenek el. Szent István alkotása ezért maradhatott fönt a századok viharaiban, mert megtartotta az ősi erőket, az állami életnek idegenből származó korszerű átalakítása nem irtotta ki a nemzeti és népi tulajdonságokat.**

Ez az, amit Szent István tanításában a mai időkben legfontosabbnak kell minősíteni. **Az idegen példák szolgai lemásolásának divatja ellen az első király példaadása emel vétót. Bármiféle reform csak nemzeti talajból fakadhat, mert úgy válhatik a magyarság javára.**

A magyar nemzet történeti hivatása Szent Istvánnal kezdődik és egyedül az ő nyomdokain halad tovább. Az az út, melyen első nagy királyunk a magyarságot elindította, **a magyar függetlenség és a magyar birodalmi gondolat útja.**

A mai magyarság immár szerencsésen túljutott az újabb idők legnehezebb válságán, melyet Trianon zúdított rá vakon, esztelenül. De még mindig nagy feladatok előtt állunk. Most egy hibás lépés, egy téveteg elkanyarodás ki tudja megint hosszú időre visszavetné a magyarságot.

Az úton fénylő csillag ragyog. A magyarok csillaga. Szent István szelleme. Erre a csillagra függesszük tekintetünket. **Ez vezérelje az élenállókat és akkor nem jutunk a sötétségbe, nem kerülünk tévutakra. Amit Szent István lefektetett, olyan alap, hogy azon épülhet fel a megujhodott magyar birodalom.** Az első magyar király napján élesszük, erősítsük szívünkben, lelkünkben a **szentistváni gondolatot,** mely keresztény és magyar, a szó, a szent fogalom teljes mivoltában!

Hol vagy magyarok tündöklő csillaga, mutasd nemzetednek az utat!

—=—

Berlini jelentés:

Németország Szlovákia részéről biztosított jogokat most alkalmazza

Csáky külügyminiszter elutazott Rómából

A lengyelek többszáz német családot kiutasítottak a határvidékről

Róma, aug. 19. Csáky István gróf magyar külügyminiszter szombaton délelőtt 10 órakor repülőgépen elhagyta Rómát. A külügyminiszter báró Villani Frigyes quirináli magyar követ társaságában érkezett a littorioi repülőtérre, ahol a quirináli magyar követség tagjai üdvözölték. Olasz részről ott volt Guarnacshelli követ, az olasz külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, valamint a repülőtér parancsnoka.

Csáky István gróf pontban 10 órakor foglalt helyet az olasz kormány által rendelkezésére bocsátott „Savoia 75" hárommotoros utasszállító repülőgépen. A hatalmas, világosbarna testű olasz gép ragyogó nyári időben emelkedett levegőbe és Észak-Olaszország felé vette útját. (MTI.)

Róma, aug. 19. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok vezető helyen hozzák a Csáky István gróf utazásáról és megbeszéléseiről szóló jelentést A lapok a különböző fővárosokból beérkezett jelentések alapján kiemelik azt a nagy érdeklődést, amelyet a magyar külügyminiszter utazása Európaszerte keltett.

A Messagero budapesti tudósítója magyar politikai körökben azt a felvilágosítást kapta, hogy Csáky István gróf már az olasz hadgyakorlatok idején elhatározta, hogy Rómába is ellátogat. **A látogatás tehát nem keltett meglepetést és a jelenlegi nemzetközi helyzetben teljesen érthető is. Különben is feltehető volt, Csáky külügyminiszter, miután megbeszélést folytatott a német külügyminiszterrel, keresni fogja az érintkezést a másik baráti állam külpolitikai vezetőivel is.**

Az olasz rádiók is közölték pénteken este, hogy Csáky István gróf magyar külügyminiszter Rómába érkezett és Mussolini a Palazzo Veneziában hosszabb kihallgatáson fogadta a magyar külügyminiszter.t A kihallgatáson jelen volt Ciano gróf olasz külügyminiszter is.

A Duce és a magyar külügyminiszter megbeszélésének tartalmáról semmi sem szivárgott ki, politikai körökben azonban hangoztatják, hogy a jelenlegi középeurópai helyzetben **a megbeszélésnek nagy jelentőséget kell tulajdonítani.**

Németország és Szlovákia közötti megbeszélések

Berlin, aug. 19. (Német TI.) **Több angol és francia lap feltűnő tálalásban Szlovákiával megkötött állítólagos katonai szövetségről közöl jelentéseket. A szövetség értelmében Szlovákia felett teljesen a birodalom rendelkezne. A német birodalom március 23-án szerződést kötött Szlovákiával, melynek értelmében magára vállalta a szlovák állam politikai függetlenségének és területi épségének védelmét. Az elmult napokban Németország és Szlovákia sikerrel befejezték azokat a megbeszéléseket, amelyek a március 23-iki szerződés második szakaszának végrehajtása céljából szükségesek voltak. Tehát nem arról van szó, hogy a március 23-iki szerződésen túlmenő jogokat nyujtsanak Németországnak, hanem csupán az akkor is biztosított jogok alkalmazásával kapcsolatos intézkedésekről.**

Berlin erélyesen cáfolja a Magyarországhoz intézett ultimátum hírét

Berlin, aug. 19. (Német Távirati Iroda.) Az angol és a francia esti lapok a német részről kiadott határozott cáfolt után is fenntartják azt a valótlan hírt, amely szerint Csáky István gróf magyar külügyminiszter csütörtökön Oberstalzbergben látogatást tett Hitler kancellárnál.

Berlinben megállapítják, hogy a tények elferdítésének csúcspontja, amit angol és francia lapok művelnek, amikor a német és a magyar cáfolatok után is azt „jelentik", hogy **ennél a soha meg nem történt megbeszélésnél Csáky István grófnak német részről huszonkét pontból álló szerződést ajánlottak fel.**

Berlinben rámutatnak arra, hogy a londoni és párisi lapok képzelőereje **egyenesen elképesztő, amikor az általuk kitalált megbeszélésekkel kapcsolatban Magyarországhoz intézett igen erélyes ultimátumról, barátságos szövetségi ajánlatokról, vám- és pénzunióra irányuló javaslatokról, sőt katonai szövetségről írnak. Az ilyen fantasztikus állítások valóban kemény próbára teszik a nyugateurópai újságolvasók hiszékenységét.** (MTI.)

A lengyelországi németek tömeges bebörtönözéséről írnak a német lapok

Berlin, aug. 19. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy **pénteken éjfélig egyedül Kelet-Felsőszilézlában a német népcsoportnak több mint ötezer tagját tartóztatták le.** „Tömeges bebörtönzések Lengyelországban" — „Megteltek a börtönök" — „Elhurcolják az asszonyokat és gyerekeket" — „Kidobálják a gyerekeket az ablakokból" — „Kinzások a börtönökben". Ilyen és hasonló felírások olvashatók a berlini lapok tudósítsai fölött. A lapok oldalakon keresztül közlik tudósításaikat a lengyelországi eseményekről és a német népcsoport elleni kilengésekről. Beszámolnak a lapok arról is, hogy a német határrendőrség letartóztatott egy lengyel rendőrt, aki átjött a cseh-morva protektorátus területére.

Mint a lapok írják, Németország és Lengyelország között a telefonösszeköttetés még fennáll, lengyel részről azonban a telefonbeszélgetéseket lehallgatják.

Beszámolnak a lapok arról is, hogy Lengyelországból a levelek többnapos késéssel érkeznek meg és igen sok levél felbontott állapotban érkezik a címzetthez.

Többszáz német családot utasítottak ki a határvidékről

Katowice, aug. 19. (Német Távirati Iroda.) Tarnowice, Katowice és Rybnik polgármesterei Grazynski vajda felhatalmazása alapján pénteken többszáz német családot utasítottak ki a határvidékről.

A családoknak huszonnégy órán belül — tekintet nélkül vagyoni és családi viszonyaira — legalább 30 kilométerrel kell beljebb húzódniuk az ország belseje felé. Ha a kiutasítottak nem tesznek eleget a végzésnek, súlyos börtönbüntetéssel sujtják őket.

Európa döntően sulyos perceket él

Róma, aug. 19. **Virginio Gayda legutóbbi vezércikkében megállapítja, hogy Európa döntően súlyos perceket él. Olaszország kész minden eshetőséggel szembenézni. London és Páris úgylátszik, elérkezettnek látja az időt olyan válság kirobbantására, amelynek jóvátehetetlen következményei lehetnek. Gayda cikkében elismeri, hogy a lengyelek büszkék lehetnek hadseregükre, de számolniok kell földrajzi helyzetükkel és Szovjet-Oroszország veszélyes közelségével. Éppen ezért legjobb lesz, ha Varsó nem zárkózik el a Németországgal való tárgyalások elől, mert csak ilyen módon rendezheti kapcsolatait a szomszédos német birodalommal.**

Henderson Salzburgba utazik

London, aug. 19. (Német TI.) Illetékes londoni hirek szerint Sir Nevile Henderson berlini angol nagykövet **Salzburgba utazik**, hogy megtekintse azt a motorkerékpáros versenyt, amelyen az angol hadsereg versenyzői is résztvesznek. Ezt a nyilatkozatot azért tették, mert olyan hiresztelések terjedtek el, hogy Henderson politikai megbeszélés céljából utazik Salzburgba.

INTÉZETI
Fehérnemü, Takaró, Matrác
előírás szerint — megbizhatóan
Kardos László
1831.

Hídavatás Danzigban

Danzig, augusztus 19. Huth, a danzigi szenátus alelnöke szombaton délután átadta rendeltetésének a visztulai új 9280 méter hosszú pontonhidat. Rövid beszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy jóllehet évtizedeken keresztül nem volt ezen a helyen híd, mindazonáltal jelképesen mindig ott volt. Iratlanul ugyan, de minden danzigi szív számára olvashatóan az ott az új hidon a jelszó: haza akarunk térni a birodalomba!

London, aug. 19. **Lord Halifax angol külügyminiszter szombaton délután váratlanul visszatért Londonba.**

A pápa reméli: a háboru elkerülhető

Róma, aug. 19. **Pius pápa szombaton fogadta azokat a zarándokokat, akik X. Pius pápa sírjához Rómába zarándokoltak. Beszédében hangoztatta, hogy minden lehetőt megtesz az igazságon nyugvó béke fenntartása érdekében s nem adja fel a reményt soha, hogy a háború elkerülhető lesz.**

Berlin, augusztus 19. Itteni politikai körökben XII. Pius pápa szombati beszédével kapcsolatban csak helyeslő hangokat lehet hallani. Kiemelik a versaillesi béke elítélését, amennyiben a pápa az igazságon, a szabadságon és a népek becsületén alapuló békét követeli.

Castelgandolfo, aug. 19. A Szentatya kihallgaáson fogadta Lengyelország vatikáni nagykövetét.

Varsó, aug. 19. Beck belügyminiszter fogadta az angol nagykövetet.

Magyarország kulcs a Dunamedencében

Bukarest, augusztus 19. Az Universul a salzburgi tárgyalásokkal foglalkozva azt írja, hogy ezeknek két fontos programpontja volt. *Az első Magyarország szerepe a tengelypolitikában, a második Róma és Berlin közös álláspontja a danzigi kérdésben.* A lap a továbbiakban megállapítja, hogy *Magyarország a kulcs a Dunamedencében* és így a végleges állásfoglalásra igen nagy fontossággal bír.

Japán megkezdi Honkong ostromzárát

London, aug. 19. A Reuter Iroda jelenti Tokióból: A kantoni japán katonai hatóságok szócsöve szombaton kijelentette, hogy Japán megkezdi Honkong szárazföldi ostromzárát. Japán kénytelen az ostromzárat végrehajtani és mindaddig fenntartani, amíg Anglia Csangkaisek táborát támogatja.

Ciano magas kitüntetése

Az olasz lapok vezetőhelyen közlik azt a hírt, hogy III. Viktor Emánuel király és császár Ciano gróf külügyminiszternek a Szent Annunziata-rend nyakláncát adományozta. Ez a legmagasabb olasz kitüntetés, amely csak 12 személyiségnek van meg és külföldről is csak uralkodók és államfők a tulajdonosai. E kitüntetés tulajdonosai egyébként az olasz uralkodó unokatestvéreinek számítanak. Az olasz lapok a rendjel adományozásával kapcsolatban hangoztatják, hogy *a kitüntetés annak a jele, hogy az olasz királyi ház a legteljesebb mértékben helyesli az olasz külügyminiszter külpolitikáját és újabb bizonyítéka annak, hogy a királyi ház, a kormányzat és a nemzet között teljes összhang áll fenn.*

Mussolini ellátogat Albániába

Róma, aug. 19. Ciano gróf külügyminiszter szombaton délelőtt 10 óra 10 perckor érkezett Tiránába, ahol az albán kormány tagjai és a városi hatóságok vezetői fogadták. Ciano díszgépkocsin vonult be Tiránába és a városházára hajtatott, ahol Tirána prefektusa üdvözölte. A külügyminiszter bejelentette, hogy a Duce a közeljövőben ellátogat Albániába. Ciano 13 óra 30 perckor repülőgépen Durazzóba utazott, ahol megtekinti a kikötői munkálatokat. Vasárnap Valonába megy, majd pedig Koricába és Skutariba látogat el.

A konstanzai kikötőbe rekedt három német tankhajó

Bukarest, augusztus 19. A lapok konstanzai jelentést közölnek, amely szerint az ottani kikötőben három német petróleumszállító tankhajó horgonyoz és hosszabb időn keresztül kénytelen lesz ott maradni, tekintettel arra, hogy a kontingensek kimerülése miatt a további olajszállításokat Németország felé a románok felfüggesztették.

A három tankhajó mindaddig kénytelen lesz a kikötőben vesztegelni, amíg Bukarestből újabb utasítások nem érkeznek az olajszállítások esetleges újbóli megindítására.

Szeptember 2-16-ig féláru utazást engedelyezett Debrecenbe a közlekedésügyi miniszter a nemzetközi fotokiállításra

a közlekedésügyi miniszter a nemzetközi fotokiállításra.

A debreceni nemzetközi fotokiállítás alkalmából, mint beszámoltunk róla, a közlekedésügyi miniszter ötvenszázalékos vasuti kedvezményt engedélyezett Debrecenbe szeptember 2. és 16. közötti időkben.

Szeptember 3-án és 10-én pedig ugyancsak a fotokiállítással kapcsolatban filléres vonatok jönnek Debrecenbe. Szeptember 3-án Kassáról és Budapestről, szeptember 10-én pedig Budapestről indul filléres vonat.

Freyburg, aug. 19. A francia határőrségi **a Rajna áradása következtében kénytelen volt 10 betonfedezéket kiüríteni.** A lőszereket, felszerelési tárgyakat és ágyneműket részben az erdőben, részben egy csűrben helyezték el. A megfigyelő szolgálatot a part mentén részben lovakon látják el.

Vigszinház

Ma 3, 5, 7, 9 órakor, holnap utoljára 5, 7, 9 órakor a legragyogóbb táncos, zenés amerikai vígjáték:

HONOLULU

Eleanor Powell, Robert Young a főszerepekben.

A Kormányzó Ur és Felesége a Felvidéken és a Kárpátalján!

A Független Kisgazdapárt nagyválasztmánya újra Eckhardt Tibort választotta a párt vezérévé

Eckhard Tibor éles beszédben foglalkozott a politikai helyzettel

Budapest, augusztus 19. A Független Kisgazdapárt nagyválasztmánya szombaton gyűlést tartott, mely iránt annál inkább nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert híre járt, hogy Eckhardt Tibor lemondásra készül a pártvezéri tisztségről. Eckhardt tényleg bejelentette lemondását, de a nagyválasztmány nem fogadta el a lemondást és lelkes ovációban tüntetett a párt vezére mellett.

A gyűlést *Szijj Bálint* nyitotta meg, majd percekig tartó taps közepette emelkedett szólásra Eckhardt Tibor.

Eckhard bejelenti lemondási szándékát

Eckhardt így kezdte beszédét:

— A nagyválasztmány ülésén visszapillantást szoktunk vetni az elmúlt esztendőre és a jövőbe is — kezdte beszédét. — Ezúttal eltérek ettől a szokástól és csak egy tényre szorítkozom: *pártvezetői tisztségemről való lemondásom megindokolására.* (Percekig tartó taps. Felkiáltások: Nem fogadjuk el!) Elhatározásom annak az alkotmányos felfogásnak a következménye, hogy pártunk nem ért el megfelelő eredményeket.

— *Vállalni akarom ezért a felelősséget.* A most lefolyt választások során azt kellett tapasztalnunk, hogy erőfeszítéseink nem hozták meg a kívánt eredményt, pártunk vezetői nem kapták meg azt a bizalmat és a mandátumot, amelyet a titkos választáson is elvárhattak volna. Nem juthattam ezért más elhatározáshoz, minthogy vállalom és viselem a felelősséget, mivel működésem nem hozta meg a pártnak a kívánt eredményt és sikert.

Mi történt az első titkos választáson

— Mi is történt ezen az első titkos választáson? Nem mondható szerencsének, hogy a titkos választójog hazánkban akkor került először alkalmazásra, mikor világszerte meggyengült az alkotmányos gondolat és a diktatórikus irányzatok mindenütt előtérbe kerültek. A jelszavas erőszakoskodásokra hajló közszellem beférkőzött a mi országunkba is.

— A mostani választójog nem fejezte ki a mi akaratunkat — folytatta Eckhardt — és nem is fogadtuk el a parlamentben. Küzdelmünk eredménye csak félsiker volt, mert a titkosság ellenében a választójog megszűkítése következett be. A végrehajtás során minden intézkedés éle ellenünk fordult.

— A kormánypárt, mely nekünk, mint lojális ellenzéki pártnak, csak hálával tartozott volna, amely helyett *úgyszólván kizárólag mi vállaltuk a küzdelmet a szélsőségek ellen*, ez a kormánypárt sajtójában és gyűlésein egyebet sem tett, mint bennünket gyalázott. *Teleki Pál miniszterelnök korrekt nyilatkozataival szemben állanak pártjának inkorrekt cselekedetei.* Mikor aztán a választási hadjárat megindult, olyan piszkolódás középpontjába kerültem, amelyet ebben az országban még nem láttunk, pedig már sok politikai vihart értem meg. Mikor Teleki Pál a sajtó tisztességes hangját követeli, vegye tekintetbe pártelnökének, báró Vay Lászlónak...

Báró Vay László nevének említésére nagy vihar tört ki. Eckhardt szavai elvesznek a zajban. Csak percek mulva tudja beszédét a következőkkel folytatni:

— Ha azt akarja gróf Teleki Pál, hogy intésének foganatja legyen, akkor seperjen a saját portája előtt.

— *Hogy majdnem ötven forradalmi alapon álló képviselő került be a parlamentbe, az nem fájt nekik, de hogy hat kisgazda kimaradt, azt nemzeti eredményként könyvelték el.* Ugyanakkor, amikor velünk szemben ilyen viselkedést tanusítanak, az ország számos vármegyéjében és vidéken a kormánypárt nyiltan összejátszott a nyilasokkal.

— De nemcsak a nyilasokkal játszott össze a kormánypárt, hanem a német kisebbség túlzó részével is.

— Mikor a német kisebbség jogos igényeinek teljesítése minden izgatás alapját megszüntethette volna, egyedül mi küzdöttünk ezekért a jogokért. Az akkori kormány és az akkori belügyminiszter megtagadták ezeknek a jogos igényeknek a teljesítését.

Vihar Imrédy körül

— Ennek az lett a következménye, hogy a német kisebbség hazafias vezetői meggyengültek saját tömegeik előtt, mert soha nem tudtak eredményt elérni. Ekkor aztán jött Imrédy...

A volt miniszterelnök nevének említésénél percekig tartó óriási vihar tört ki.

Eckhardt folytatja beszédét:

— ... és mint lemondott miniszterelnök egy ilyen főbenjáró kérdésben azt cselekedte, hogy *a hazafias németség feje felett odahajította a hatalmat a túlzóknak és hátbatámadta a hazafias német kisebbség vezetőit.*

— *Ha ez a kormányzati bölcsesség, ha ez a nemzeti politika, akkor nekünk az ilyen politika keretei között nincs keresnivalónk.*

— Ha feltesszük a kérdést, hogy mi történt a választáson, egy mondattal felelhetek: a pandur és a falurossza összefogott és a tisztesség elbukott. Ezen a választáson nem gróf Teleki Pál cserkészszelleme, hanem báró Vay László és Imrédy Béla stílusa érvényesült.

— Nem foglalkozom a mostani német kisebbségi vezetők magándolgaival és elismerem róluk, hogy jó német hazafiak. (Felkiáltások: Csak azok!) Ami most ebben az országban történt, az nem egyéb, mint hogy *a tisztességes, hazafias, megbízható svábság egy részét kiszakították Szent István eszmevilágából.*

— Ilyen körülmények között működésem nem hozott eredményt és ezért érthető, hogy *tisztelettel bejelentem lemondásomat.*

A gyűlés résztvevői helyükről felállva percekig tüntettek Eckhardt mellett.

Felkiáltások: *Nem fogadjuk el!*

A földkérdés nyugodt megoldására nem sok idő van

— Ma egy esztendeje azt a kijelentést tettem — folytatta Eckhardt —, hogy ha egy éven belül nem tudjuk dülőre juttatni a földkérdést, lemondok. Azért tettem ezt a bejelentést akkor, mert megmondtam, hogy a földkérdés nyugodt megoldására már nem sok idő van. *A magyar nemzet jövőjének veszélyeztetését látom abban, hogy a földkérdés még mindig nincs elintézve.* Úgy érzem, hogy ebben a nehéz helyzetben fel kell vetnem magammal szemben a felelősség kérdését.

— Egyidőben azt képzelték, hogy a zsidókérdéssel el tudják ütni a földreformot. Aztán megpróbálták azt, hogy a kis bérletekkel kísérletezzenek. Olyan ez a földbirtokpolitika, mint mikor a tetőn csorog az eső, a gazda pedig, ahelyett, hogy kijavítaná a fedelet, vedret állít a becsepegő víz alá.

— Két fontos kérdésről akarok beszélni. Az egyik a búzakérdés. Rengeteg pénzt vesztünk a ráfizetéses búzaexporton. Ezt a politikát nevezem én a jóravaló restség politikájának.

— A másik kérdés, amelyet szóvá akarok tenni, a gyümölcsexport ügye. Négy esztendeje részletes emlékiratot nyujtottam át e tárgyban az akkori földművelésügyi miniszternek és kifejtettem, hogy tízmillió befektetéssel el lehetne érni, hogy *hűtővagonokkal kétezer kilométer távolságra lehetne szállítani a magyar gyümölcsöt.* E téren sem történt semmi.

A rágalomhadjárat

— Hét esztendeje most először szólnom kell személyes ügyben. Éveken át álltam a gyalázkodás pergőtüzét. Soha más formában nem törődtem vele, minthogy a tudomásomra jutott esetekben feljelentést tettem. De azt kellett tapasztalnom, hogy közéleti útonállókkal szemben közéleti férfiak becsülete nincs megvédve. Nem beszélnék erről, de az nemcsak magánügy. Ami Magyarországon ezen a téren végbemegy, egyenes utánzása a bolsevizmus politikájának. Azoknak a kormánypárti uraknak, akik a rágalmak hallatára kezüket dörzsölve kacsintanak a rágalmazók felé, azt üzenem, korai az öröm. Ennek a taktikának a vége az lesz: *ma nekem, holnap neked.*

— Nálunk, ha valaki malacot lop, néhány hónapot kap, de ha becsületet rabol, húsz pengő pénzbüntetés jár neki, esetleg csak két

Leipzigi őszi vásár 1939
Kezdete: augusztus 27
Kezdete: augusztus 27
60% kedvezmény a német birodalmi vasutakon
600 márka felár nélkül
Minden felvilágosítás ad a Leipzigi Vásár tiszteletbeli képviselője Dr. Kontsek Miklós, Debrecen Kossuth u. 5. a Leipzigi Vásár magyarországi Kirendeltsége, Budapest IV., Váczi utca 1—3. Bejárat Türr István u. 8. félemelet 6. Telefon 380—540 és a Leipziger Messamt, Leipzig C 1.

Meteor Csillár vezet
Piac u. 9.

Hungária filmszínház.
A varsói fogoly
Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor
A testvér lengyel nép izgalmas és megható küzdelme az orosz elnyomók ellen.
Főszereplők! Viktória v. Ballasko, Maria Sarazina, Lucie Käflich és Paul Hartmann.
Magyar világhíradó!

esztendő mulva, mikor a rágalmak már megtették a magukét.

A gyülés résztvevői újra percekig tüntetnek. Röpködnek a közbeszólások:

— *Más villát szerez a Rózsadombon! Hubay! Uy Károly!*

Eckhardt így folytatja beszédét:

— Milotay István fejlett technikájával nem szokott olyasmit elkövetni, amiért büntetés jár. Utána azonban megszólal a nyilas kórus, amely egész érvelését a kormánypárti sajtóból meríti.

— Tegnap két közéleti útonállót internáltak. Ezek éveken át rágalmaztak engem és csak annyit tudtam elérni, hogy az egyiket egy ízben ötven pengő pénzbüntetésre ítélték. Most is csak úgy érte el őket a büntetés, hogy zsaroló hadjáratot folytattak.

— Ebből, kedves barátaim, elég volt. Majd veszek magamnak elégtételt. (Percekig tartó taps. Felkiáltások: Ott leszünk!)

Eckhardt ezután a kisgazdapárt politikáját vázolta.

Függetlenségünk védelmében

— Függetlenségünk érdekében be kell rendezkednünk a védekezésre mindennel szemben, ami a magyarságot veszélyezteti — folytatta beszédét Eckhardt. — Elsősorban védekezni kell a belülről jövő támadásokkal szemben, amelyek a szabad és független lelkületű magyar népet gleichschaltolni akarják.

— Így kell mondanom, mert nem is tudom magyarul ezt a fogalmat kifejezni. Nem mondhatok bírálatot idegen rendszerről, de meg vagyok győződve, hogy minden tisztességes állampolgár tiltakozna az ellen, ha más életformát akarnának ráerőltetni. (Lelkes helyeslés.)

— Tiltakozom az ellen, hogy a szegedi gondolattal szemben a szélső jobboldalnak elnevezett gleichschaltoló törekvések harapódzanak el. A szegedi gondolat ünneplésével nem fér össze a szélsőjobboldali politika. *A szegedi gondolat nem forradalom, a szélsőjobboldali politika pedig forradalmi.* A szegedi gondolat tiszteli a magyar parasztot, a szélsőjobboldali pedig a diktatúra jármába akarja kényszeríteni. A szegedi gondolat áldozatvállalás, a szélsőséges politika karriervadászat.

A Kormányzó ünneplése

— Szerettem volna nagyobb külpolitikai beszédet mondani, de erre a mai helyzet nem alkalmas. Néhány hét mulva talán lesz alkalmam erre. De egy kijelentést a legnagyobb határozottsággal meg kell tennem: nem tartom megengedhetőnek, hogy mikor két barátunk között viszály támad, Magyarország bármilyen új kötelezettséget vállaljon. (Viharos éljenzés.)

— *Ezekben a kérdésekben a kormányzó parlamenti megnyitó beszéde tökéletesen kifejezte a magyar álláspontot.* (A gyülés közönsége helyéről felállva ünnepli az államfőt.) A magyar külügyminisztert csak egyre kérhetjük, alkalmazkodjon ehhez a beszédhez.

— A belpolitikában a kisgazdapárt határozott ellenzéki álláspontot foglal el. *Változatlanul küzdünk a népi politikáért és változatlanul ragaszkodunk az alkotmányos eszközökhöz.* (Hosszantartó lelkes taps.)

Újra Eckhardtot választották a párt vezérévé

Felkiáltások: A vezérkérdésben nincs vita!

Bajcsy-Zsilinszky Endre: Válasszuk meg újra Eckhardt Tibort. (Éljenzés és taps.)

Aztán *Szijj Bálint* országos pártelnök emelkedett szólásra és a következőket mondta:

— *Azt indítványozom, biztosítsuk törhetetlen bizalmunkról pártvezérünket. Ne ő mondjon nekünk köszönetet, hanem mi mondunk neki köszönetet. Válasszuk meg őt ismét pártvezérünknek.*

Dulin Jenő hasonló értelemben szólalt fel. *Nagy Ferenc* főtitkár a következőket mondotta:

— Nem akarok kommentárt fűzni a történtekhez, csak a határozati javaslat felolvasására szorítkozom. Ennek lényege az: *mondja ki az országos nagyválasztmány egyhangú határozattal, hogy Eckhardt Tibort, a Független Kisgazdapárt most lemondott vezérét ismételten a párt országos vezérévé válassza.* (A nagygyűlés résztvevői felállva tapsolták Eckhardt Tibort.)

Tildy Zoltán javaslatára egyhangúlag kimondták, hogy táviratilag üdvözlik a kormányzót.

Klein Antal beszéde

Klein Antal szólalt fel ezután. Hangoztatta, hogy amit ő tett, az nem az ő érdeme, hanem a kötelessége volt, amelyet a szíve és a szeretete sugallt. Az a szeretet, amelyet az anya iránt érez az ember.

— *Ez kötelessége valamennyiünknek, akik a magyar anya kenyerét esszük már évszázadok óta* — mondotta. — Sajnos, fel kellett hívnom a figyelmet azokra, akik ezt az anyát kezelni akarják, kezelni az ő vérző sebeit — külföldi honoráriumokkal.

— Az ő magaviseletükkel és szemtelenségükkel szemben fellépni nekünk kötelességünk és igyekszünk, hogy ezeket a magyar élet porondjáról eltüntessük.

Vásáry József felszólalása után *Szijj Bálint* elnök bejelentette, hogy Eckhardt Tibor eltávozott, ezért nem mehet érte küldöttség. *Pártvezérré való megválasztása befejezett tény. Remélik, hogy Eckhardt ez elől nem fog kitérni.*

Tildy Zoltán kiemelte, hogy Eckhardt Tibor egy pillanatra sem hagyta el a vezéri emelvényt, *ő volt, ma is az és lesz is a Független Kisgazdapárt vezére.*

A nagyválasztmányi ülés ezzel véget ért.

— **A bőr megbetegedéseinek kezelésében,** különösen hosszadalmas ekcémáknál és furunkulózisnál, a rég bevált természetes **Ferenc József** keserüvíz reggel felkeléskor egy pohárral bevéve a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti s az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Megnyilt

Neuwirth Gyula babakelengye és fehérnemü üzlete **Kálvintér 3.**

Készítés hozott anyagból is. Géphimzés.

Tudományos ösztöndíjak adományozása a debreceni egyetemen

Budapest, aug. 19. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1939—40. tanévre a debreceni Tisza István Tudományegyetemen tudományos ösztöndíjakat a következőknek adományozott:

Belföldi kutatási ösztöndíjat 800 pengő összeggel Gerlőtey Jenő dr tanár francia irodalmi, Török Tibor okl. középiskolai tanár, egyetemi gyakornok mikrokémiai, Martin János dr egyetemi gyakornok kórélettani kutatásokra kapott.

400 pengőt kapott Harsányi Andor dr okl. ref. lelkész egyháztörténeti, Tárczi Nagy Zoltán dr okl. gazd. akadémiai gyakornok agrárpolitikai és termeléstechnikai, Némedi Lajos dr okl. középiskolai tanár, egyetemi gyakornok a német filologiai, Votisky Zoltán okl. középiskolai tanár, egyetemi gyakornok dohányanalitikai-kémiai, Boros Jenő dr okl. középiskolai tatanár egyetemi gyakornok fizikai, Sátori József dr okl. középiskolai tanár állattani, Balogh Kálmán okl. középiskolai tanár, egyetemi gyakornok geológiai, Czimmer Anna dr óvónőképzőintézeti iskolaorvos, egészségtan tanár, egy. tanársegéd gyógyszertörténeti és Sarkady László dr klinikai gyakornok kórtani kutatásokra.

A bécsi Collegium Hungaricumba az 1939—40. tanévre állami ösztöndíjat kapott Halász Andor ref. segédlelkész, Berkovich Géza dr klinikai gyakornok.

Franciaországba állami 1100 pengő ösztöndíjat kapott a II-ik félévre Kocsis Gyula a francia irodalmi és Cukrász Ida dr egyetemi tanársegéd szemészeti tanulmányokra.

A berlini Humboldt alapítvány ösztöndíját kapta Nagy Jenő Berlinbe nyelvjárás-kutatás tanulmányra.

Francia állami ösztöndíjat kapott az első félévre Kocsis Gyula irodalmi elméleti tanulmányra.

Amerikai csereösztöndíjat kapott Eszenyi Zsuzsánna gazd. akadémiai hallgató mezőgazdasági tanulmányra.

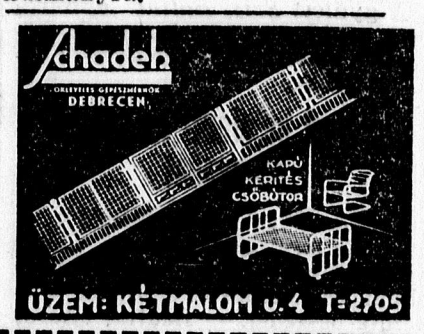

Vasárnap fejeződik be a ref. Leánykonferencia

A hét elején megkezdett áldásos munka folytatódott a hét többi napjain is.

Szerdán reggel üzenetet kaptunk az Igéből a bibliaköri órán. Isten országában soha nincs megállás, újabb munkásokra van szükség. Álljunk be a táborba, hova Isten hívogat, ne kényszerből, hanem mint kiválasztottak, végezzük hűen, kitartással a reánk bízott feladatokat.

Kovács József lelkipásztor előadásában arról beszélt, milyen az igazi *hitvalló élet.* Külső jele: Isten dicsőségének, jóságának magasztalása mindenkor és mindenben. A Krisztust megtaláló ember példaszerű keresztyén életet él, mert az evangélium kovásza átalakítja szívét, lelkét és világít mindenhol. Derűs, jókedvű, gyönyörködni tud Isten minden teremtményében, a művészetnek felemelő hatását megérzi. Öltözetében egyszerű, finom, de nem vonja ki magát a korból, amelyben él. Adakozó, jószívű, jót cselekszik, mert arra indítja a lelkében élő igazi szeretet. Bizonyságtévő életet él, hitéről minden körülmények között bizonyságot tesz.

Vajda Mária az anyagi javakkal való helyes gazdálkodásról, sáfárkodásról tartott gyakorlati példákkal alátámasztott előadást.

Augusztus 17-én *Juhász Ilonka* országos SDG leánytitkár előadásában az *imádság erejét* ismertette. Legyen életünk szűntelenül hálaadó. Az a tudat, hogy állandóan együtt járunk Istennel, erős, bátorlelkűvé tesz.

Uray Sándor ref. lelkipásztor, püspökhelyettes a »*Szentlélek hitünk*« címmel tartott előadást. A Szentháromság együttes munkájáról szólt meggyőző erővel, mély tudással.

Iránytadó gondolatokat adott *Juhász Ilona* a fiatal leány testi életével kapcsolatos kérdésekhez. A Krisztusban élő leány külseje belső életének legyen legyen a kisugárzása. Egyszerűség, tisztaság uralkodjék öltözködésében, szórakozásában és minden egyéb cselekedetében. Az élet igazi örömeiről *Kiss B. Julia* országos leánytitkár tartott előadást. A keresztyén leány örömeit három nagy csoportban foglalta össze: örömeim az Igében, a bizonyságtevésben és a szenvedésben. Hogy az örömöket ezekben megláthassuk, látó szemre, érző szívre és élő lelkiismeretre van szükségünk. Külön előadásban szólott a leányegyesületek szervezeti munkájáról.

Közeledik az új iskolaév!

A szükséges tankönyveket már most jegyeztesse elő a

„Méliusz“

könyvkereskedésben

Egyházhitünk kérdéseivel kapcsolatban *Tamás Ferenc* lelkipásztor világította meg az egyházba való tartozásnak lényegét és fontosságát.

A következő napon *Erzsébet* diakonissza testvér a szolgálata közben tapasztalt esetek elmondásával tett bizonyságot az imádság csodatévő erejéről. Az Ige világosságáról beszélt *Nagy István* lelkipásztor.

A napközben vett áldásokat összefoglalta és elmélyítette *Mezey Béla* lelkipásztor tábortüzi áhítata, mely sok leánylélek őszinte imádságát váltotta ki.

Méltó befejezése lesz a leánykonferenciának a vasárnap délelőtti úrvacsoraosztás. Délután pedig a pallagi lakosok számára a leányok kedves műsoros előadást rendeznek.

—=—

Debreceni hölgyek életmentése a balatoni országúton

Sorozatos autó szerencsétlenség

Balatonzamárdi, augusztus 19.

A balatoni országúton, Zamárdiban, a Stefánia nyaralótelepe előtti részen ebben az évben már négy autószerencsétlenség történt ugyanazon a helyen. Tegnap éjszaka majdnem két ember életét oltotta ki egy ilyen baleset. Dr Polczer Imre zamárdi orvos jött bérautón. Ezt a gépkocsit előző nap baleset érte, nekiment egy lengyel autó és eltörte a bérautó országúti lámpáját. Így csak a városi fényt tudta használni. Este 10 órakor jött haza dr Polczer. Az országúton sétált a munkatáborban szolgáló Füredy zászlós és egy leány. Egy parasztszekér jött az országúton, kitértek előle, de az út közepére, nem a szélére. Ez okozta a balesetüket. Közvetlen a szekér után jött az autó, a gyenge lámpa miatt nem látták az ott álló két embert és elütötte őket, úgy, hogy vagy tíz méternyire elrepültek. — A segélykiáltásokra **Erőss** Sándorné népjóléti hivatal igazgatójának felesége futott elő, **Laczkó** Ica, **Gáspár** Irén és **Bíró** Piroska védőnőkkel, akikkel elsősegélyt nyujtottak. A bérautón utazó Polczer Imrével együtt gyorsan bekötözték az összeroncsolt testű leányt, akinek két kámfor injekciót is adtak. Így is csak a gépkocsiban tért magához, amikor már elindultak vele a székesfehérvári kórházba. Csak percek múlva vették észre Füredy zászlóst, aki szintén eszméletlen volt és hatalmas vértócsában feküdt. Agyrázkódást kapott, koponyáján tízcentis nyílás támadt, combja is összeroncsolódott.

Amire a leányt bekötözték, a zászlós is magához tért s kérte, kötözzék be, mert nagyon vérzik és — keressék meg a pápaszemét.

A csendőrség megindította a nyomozást a szerencsétlenség okának felderítésére. Rendkívüli sebességgel és óriási létszámban robognak itt az autók. Csak annak köszönhető, hogy a két ember el nem vérzett, hogy a debreceni hölgyek bámulatosan ügyesen, gyorsan és rátermettséggel nyujtottak segélyt.

Érdekes, hogy mind a négy esetben, amikor itt a Stefánia előtt a balesetek történtek, **Erőss** Lajosné és a debreceni védőnők nyujtottak segélyt a sérülteknek.

Női kerékpárok
igen nagy választékban
Soltésznál
Kálvin tér 2.

50 nap alatt bontják le a csapóuccai háztömböt és az Alföldi Takarék palotáját

Hogy történik az új palota építése.

A Csapó és Piac ucca sarkán megkezdődött a sarokteleknek, a mellettelevő régi házaknak és az Alföldi Takarék palotájának a lebontása, hogy felépüljön a romok helyén egy modern szép palota.

A bontási munkálatokra az a megállapodás, hogy 50 nap alatt kell befejezni az épületek lebontását, hogy megkezdhető legyen az új épület alapozási munkálata.

A megállapodás értelmében, ha tulhaladják a bontásnál az előírt ötven napot, akkor naponta 200 pengőt kell fizetni az új építkezést irányító banknak, de abban az esetben, ha hamarabb fejezik be a bontást, minden nap után a vállalkozó kap 200 pengőt. Érthető, hogy a bontási munkálatokkal sietnek. Ez az érdeke úgy a banknak, mint a bontást vállalóknk.

A Csapó uccai régi, boltíves két földszintes ház már eltünt, elhordták a méter vastagságú falakat és még a sarkon levő egyemeletes Hajdú-féle ház van még félig lebontott állapotban, de néhány nap mulva már az sem lesz a helyén. Az Altöldi Takarék nagy palotájának először a hátulsó részét hordták le és egy emelet már eltünt. A palotának a Piac uccai frontját meghagyják, mert a bank helyiségei az átalakított uccai üzletekben kaptak ideiglenes elhelyezést és ott maradnak, míg az új palota felépül és beköltözhető nem lesz. A helyzet tehát az, hogy a régi, lebontott épületek helyén felépül az új palota, úgyszólván a kuliszák mögött, mert a Piac uccai fronton megmarad még a palota frontja.

Az épületnek ez a része ugyanis nem kerül beépítésre, mert az ucca szélesítéséhez veszik el, hogy szabad kilátás legyen a Nagytemplomhoz, melyet most félig eltakarnak az épületek. Ha teljesen elkészül az új bankpalota és beköltöznek az új épületbe, akkor bontják le a piacuccai frontját a régi palotának, hogy a helyén gyalogosok számára útat készítsenek. A mostani gyalogútat a parkhoz csatolják, mely ezáltal lényegesen kiszélesedik. A Csapó ucca sarkán levő Hajdú ház nagyrésze is az ucca szélesítésére sajátítódik ki és ezáltal eltűnik a szűk uccatorkolat.

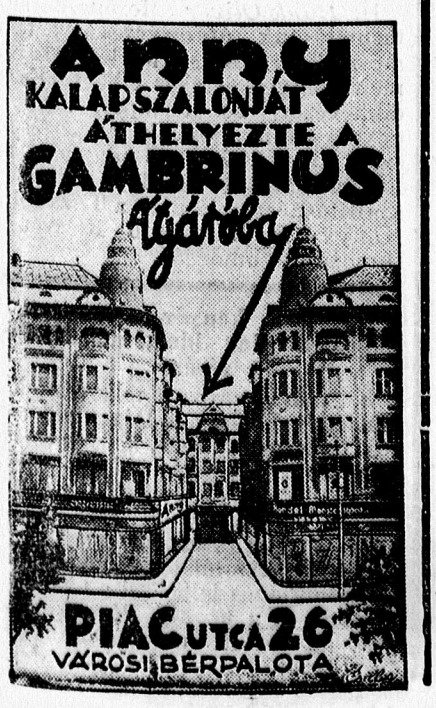

Őrizetbevettek egy szülésznőt tiltott műtét miatt

Tiltott magzatelhajtási bűnügyről rántotta le a leplet a rendőrség. A nyomozás során őrizetbe vették özv. Tóth Pálné sz. Herjevich Mária 58 éves okleveles szülésznőt, aki a Wesselényi ucca 89. szám alatt lakik.

Néhány nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a rendőrségre egy 28 éves debreceni bejárónő ellen tiltott műtét miatt. A rendőrségen megindult a nyomozás a büntetendő cselekmény ügyében. Jánossy Mihály detektív teljesen felderítette az eset minden részletét.

A bejárónő, akinek van már egy törvénytelen gyermeke, újra áldott állapotba került. Elment barátjához, ahol sírva panaszkodott neki:

— Miből tartsam el majd a gyermeket, hiszen szegény vagyok. Segítsen rajtam, mert nem tudom elviselni, inkább öngyilkos leszek.

A férfi elvitte őt az orvoshoz, aki azonban visszautasította a műtét elvállalását és figyelmeztette őket, hogy ilyenre ne is gondoljanak, mert meggyűlik a bajuk a hatóságokkal. A férfi ekkor felkereste özv. Tóth Pálné szülésznőt a Wesselényi uccán, aki azután elvállalta a tiltott cselekmény végrehajtását tíz pengőért.

A rendőrség a szülésznőt átadta már az ügyészségnek, de a paciens ellen is folyik az eljárás, aki különben súlyos betegen fekszik. — Ugyancsak eljárást indítanak a férfi ellen is, aki közreműködött abban, hogy a tiltott cselekmény megtörténjék.

Fiú és leányka intézeti ruhákban, kabátokban
a legjobbat legolcsóbban adja a
Benyáts ÁRUHÁZ

Felakasztotta magát a felesége fejfájára

A debreceni ügyészségnek jelentették telefonon a komádi csendőrségről, hogy a magyarhomorogi temetőben egy fejfára felakasztva, holtan találták meg Németi Imre gazdálkodót.

A vizsgálat megállapította, hogy öngyilkosság történt. A gazdálkodó nemrégen elhalt felesége fejfájára akasztotta fel magát. Nagyon szerette feleségét és búskomor lett a temetéstől kezdve és hangoztatta is, hogy nem látja értelmét az életnek már.

A debreceni ügyészség a temetésére megadta az engedélyt.

Kibővítik a debreceni Testvérképző Intézetet

Egy nagyszerű intézmény fejlődése.

Az egészségügyi védelem ma már nem a régi elszigeteltségben fejlődő karitatív intézmények jószívű munkája, hanem a tudományok alapján s hosszú gyakorlatok utján kifejlődött tevékenység. Az állam kötelessége a nemzet egészsége felett őrködni. — Ennek végrehajtói legelsősorban az orvosok és védőnők, az orvosok hűséges és odaadó segítőtársai, akik az orvosokat egészségügyi munkájukban szívvel-lélekkel segítik és dolgoznak az orvosokkal. Magától értetődik, hogy az egészségügyi védelem fontos munkájánál csak jól kiképzett, vizsgázott s oklevéllel rendelkező óvónők alkalmazhatók.

Már a háború tapasztalatai is arra ösztönözték az illetékeseket, hogy csakis ilyen nagy gyakorlattal biró, s lehetőleg végzett s megfelelő képzettséggel rendelkező ápolónőket alkalmazzanak elsősorban a klinikákon. Éppen a debreceni klinika megnyitása adta az impulzust a klinika néhai kiváló elhunyt professzorának dr Csikynek, hogy a klinikákon ilyen ápolónőket alkalmazzon. A Vöröskeresztnél voltak ugyan képzett ápolónők, de olyan kevés létszámmal, hogy nem tudtak annyi képzett ápolónőt a debreceni klinikán és az ország más helyén levő kórházakban elhelyezni, amennyire szükség lett volna. Ez és a külföldön szerzett tapasztalatok érlették meg dr Csiky professzorban azt a üdvös gondolatot, hogy megteremti a testvérképző intézetet, ahol ápolónőket és ú. n. zöldkeresztes testvéreket képeznek ki. Az ő fáradhatatlan munkáját siker koronázta, mert mintegy 15 évvel ezelőtt a felsőbbség támogatása mellett felállította Debrecenben, **— az országban a legelső** — a budapesti testvérképző intézet kb 7 évvel a debreceni működése után nyilt csak meg — testvérképző intézetet.

A belgyógyászati klinika mögötti egyik nagyobb épületben állították fel a testvérképző intézetet, melynek a szervezete szerint itt képeztek ki ápolónőket és zöldkeresztes védőnőket. Zöldkeresztes védőnő csak az lehetett, kinek vagy érettségi bizonyítványa, vagy pedig tanítónői oklevele van, ápolónőnek pedig jelentkezhettek akik legalább 6 középiskolai végzettséggel rendelkeztek. Szerényen kezdte meg a működését a debreceni testvérképző intézmény. Az első tanfolyam bevégzése után — 2 év mulva — olyan fényes eredményt ért el az intézet, hogy az illetékesek is felfigyeltek rá s még erősebb támogatásban részesítették. **Felhivták a figyelmet a Rockefeller alapitvány magyarországi vezetőségének is s ennek az eredménye volt, hogy az alapitvány itteni vezetője és az alapitvány külföldi megbizottja lejött Debrecenbe az intézmény tanulmányozására és annyira megnyerte a tetszésüket, hogy még abban az évben nagyobb anyagi támogatásban részesitették az intézményt s ezt a támogatást évről-évre fokozták s ma is szerető gondossággal támogatják.**

Dr Csiky professzor halála után az alapitásban is tevékeny részt vett ideiglenes utóda dr Keller Ferenc magántanár kezeibe került az intézet vezetése, aki elődjének intenciói szerint vezette mindaddig, mig dr Csiky utóda dr **Fornet Béla** professzor vette át a testvérképző vezetését, aki hasonlóan nagy szeretettel karolta ezt az intézményt s munkatársaival tovább is fejlesztette, úgyhogy évek mulva a miniszterium is az ország közegészségügyének rendezése alkalmából első és legfontosabb feladatának tartotta, hogy a testvérképző intézetet fejlessze, sőt a debrecenihez hasonló intézményt **— nagyobb méretekben a debrecenine**l — Budapesten állított fel. Azonban sem a debreceni, sem a budapesti intézetből kikerült védőnők nem bizonyultak elegendőknek, hogy a községek és faluk lakosságának egészségügyét olyan tempóban elláthassák, ahogy azt a miniszterium programjába **Johann Béla** államtitkár beállította és ezért határozták el, hogy **kibővítik a debreceni intézetet, új épületet emelnek számára és a visszatért Kassán is állitanak fel új testvérképző intézetet.**

A debreceni testvérképző kibővítésével az eddigi létszám nyolcvanra emelkedik. Ezúttal már szeptember elsejétől kezdve a tanterv, illetve az oktatási idő is megváltozik. Eddig két évi tanulás után a testvérek megkapták oklevelüket s 5 havi gyakorlatra kiküldték őket a községekbe s falvakba, hogy a már ott levő védőnőktől gyakorlatban sajátítsák el a védőnői teendőket, most azonban már 3 éves a tanfolyam, hasonlóan a budapestihez és csakis ezután végezhetnek önálló védőnői munkát. Fáradságos, nehéz munkájuk van, ez alatt a 3 év alatt, nemcsak elméleti tanulással foglalkoznak, de egy év után már beosztják őket a klinikákon — felváltva minden osztályon — hogy az ápolásban is gyakorlatot szerezhessenek.

Az új testvérképzőintézet a régi hátamögött épült fel. Az épület L alakú mely mély földszintből, magas félemeletből s egy emeletből áll. Két hatamas nagy tanterem, melyben most már évenként **nyolcvan növendék lesz,** két tágas társalgóval, ebédlővel, irodával, a kiképzést szolgáló demonstráló termekkel és megfelelő lakással, a növendékek és vezetőnők részére és más egyéb szükséges helyiségekkel rendelkezik.

Eddig is már évenkint sok képzett védőnőt küldött a debreceni testvérképző az ország minden részébe, most ezután lehetővé válik, hogy még nagyobb számmal foglalhatják el helyüket a községekben, hogy áldásos működésüket kifejthessék. Az intézet irányítója és lelkes barátja dr **Fornet Béla**, az ő munkatársaival, a klinika orvosi karával egyetemben, akik tanárai a növendékeknek, ma is lelkesedéssel fáradozik és dolgozik, hogy az ország közegészségügyének, főként a falu lakosságának egészségügyét minél hathatósabban előmozditsák és a debreceni testvérképző intézet eddig is magas nivóját fokozzák. Ebben segitő társai az intézet oktatói, **Beretvásné Semsey Karola, Bun Lajosné, dr Joó Istvánné** és **Szilágyi Ilona,** kik szintén odaadó lelkesedéssel és nem kisebb szeretettel dolgoznak és fáradoznak az intézet fejlesztése érdekében és akik odaadó működésükért megtalálják a hálát és elismerést azoknál a névtelen sok sok ezer anyánál, gyermeknél, akiknek gondozására az ő kezük alól kerülnek ki azok a zöldkeresztes védőnők, akik minden szeretetüket a községek s falvak lakosainak gondozására fordítják.

Még csak azt említjük meg, hogy a debreceni tüdőgondozó, mely szeptemberben nyilik meg már most kijelölte azt a 3 zöldkeresztes testvért, akik ott fognak dolgozni.

(l. j.)

Divatos bőrkesztyűk megérkeztek már 2·60, 3·—, 3·50-től

A debreceni cserkészleányok dícsérete

Szép sikert arattak a Pax-Ting-en.

Hazajöttek cserkészlányaink a Pax-Ting-ről, szétoszlott a B ékegyülés, a gödöllői nagy erdőből elköltöztek a béke galambjai. A magasan lengő nemzetiszinű országzászlók, a vászonsátrak most összegöngyölve pihennek. Csendes már a terjedelmes, napsugaras szép erdő, sóhajtozva száll a szellő egyik fától a másikig, ilyen gyülést még sose látott s keresi a leányseregeit, az első világtábor cserkészleányait. Nincsen már csengő kacagás, zengő beszéd, dal, melyet üde leányajkak imába halkulón, gazdagon ontottak szét zöld lombkoronák között.

A krisztusi felebaráti szeretetnek átkaroló magasztosságát, a magyar hagyományos vendégszeretetnek utólérhetetlen báját, ötezer ifjú leány élvezte itt két héten keresztül áldozatos nemes lelkek jóvoltából, amelynek jóhirét messziről jött idegen nemzetek leányai viszik szét a nagy világban és emlékét örökre megőrzik.

A debreceni leánycserkészcsapatok, a mi kedves gyermekeink derekas, szép munkát végeztek, minden tekintetben megállották helyüket s vezettek. **Kovács Margit** tanárnő, kerületi ellenőr csapatvezető és segítőtársai: **M Bunyitay Klára, dr Versényi Klára, Kovács Julia és Kiss Margit** cserkészvezetők nagy szeretettel és körültekintéssel állitották össze a csapatok munkaprogramját és a megnyitó ünnepély valóban kiemelkedő műsorszámát, a „Csodaszarvas táncjáték"-ot, melyet Arany János „Buda halála" c. művének hatodik éneke után, táncjátékra M. Bunyitay Klára, Dóczi polgári iskolai tanárnő dolgozott át.

Az Erzsébet királyné-park sportterén történt bemutatása a jellegzetesen magyar játéknak, mely óriási tetszést aratott a nézőközönség körében. A jelenlevő debreceniek, szülők, érdekelt vendégek, cserkészek szive a megpattanásig hevesen dobogott, s fényre gyúlt bennük az öröm s hála fénysugár szállt lelkükből a legelső magyar házaspárra, viléz **nagybányai Horthy Miklós** főméltóságú Kormányzó úrra és hitvesére, látva mosolygó nagy érdeklődésüket, tetszésnyilvánításukat. Az a két áldott vezérlő kéz ezüstcsengésű tapsokkal jutalmazta a debreceni cserkészlányok táncjátékát. Azok a kedves gyermeklányok szemrebbenés nélkül néztek reá, a boldogságtól tágranyilt szemek, mint apró ragyogó napkorongok csillogtak felé s számolták a főméltóságú Kormányzó Ur tapsolását, a legnagyobb elismerést

Megszámolták: harminckétszer hangzott fel ezüstcsengése áldott kezének! Felejthetetlen emlék ez számukra, mely az idő távlatában legendás emlékké magasztosul majd, mint dédanyák regélő ajakán. Ennél a harminckét örömteljes tapsnál gyönyörűbb, nagyobb emlék nincsen, ez az elismerés életük felülmúlhatatlan ajándéka marad mindörökre, diadalmas örökös emlék.

A Pax-Tingen, az első világtáborban hét csapat leányai vettek részt, ezek a leánycserkészcsapatok mind református alakúlatok. Kovács Margit ker. ellenőr parancsnoksága alatt a következő csapatok jelentek meg: a Dóczi középiskolások 11. sz. Lorántffy Zsuzsánna csapata, vezető: Kovács Margit tanárnő. — Dóczi polgári iskola 82. sz. Bornemissza Anna csapata, vezető: M. Bunyitay Klára tanárnő. — Női felsőkereskedelmi iskola 14. sz. Damjanich Jánosné csapata, vezető: dr Versényi Klára tanárnő. — Piac uccai egyházrész Tisza Ilona csapata, vezető: Szele Paula, a Dóczi elemi iskola igazgatónője. — A Kálvinisták Templomegyesületének 83. számú Bethlen Kata, 128. sz. Bot Katalin, 97 sz. Baltazár Kata tündérke csapata, vezetők: Kovács Julia és Kovács Maria. Ugyszintén jelen volt az evangelikus elemi iskola 102. sz. Emese tündérke csapata is, vezető: Kiss Margit.

dr Boér Károlyné.

*

Magas kitüntetésben részesültek: *Kovács Margit, Bunyitay Klára, Majerszkyné Elefánthy Ilona cserkészparancsnokok, kiket Horthy Miklós, Magyarország főméltóságú kormányzója, Anna királyi hercegasszony és a budapesti finn követség láttak vendégül a gödöllői Pax-Ting alkalmával.*

A Tiszántúli Gazdák új száma megjelent

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kiadásában megjelenő *Tiszántúli Gazdák* új száma bőséges, aktuális tartalommal megjelent. A magyar mezőgazdasági szaklapok között első helyen álló Tiszántúli Gazdák irányitói, szerkesztői mindig a legnagyobb gonddal válogatták össze a gazdákat érdeklő fontos tudnivalókat. A kamara hivatalos értesítője pedig közli az időszerű rendeleteket, törvényeket, melyek a mezőgazdákat érintik.

Dr *Hank Olivér* »Mezőgazdasági termelésünk átszervezésének természeti és gazdasági feltételei« címen irt igen értékes cikket. Ez a cikk vezeti be a lapot, melyen egymásután jönnek az értékes szaktudósitások. A 16 nagy oldalas mezőgazdasági szaklap technikai kiállításáért az érdem a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság nyomdájáé.

a tej, liszt, kenyér és savanyított káposzta piac ideiglenes áthelyezéséről.

Közlöm a város piaclátogató közönségével, hogy a Dégenfeld téri tej, tejtermék, liszt, kenyér és savanyított káposzta piacot — az Alföldi Takarék épületének építésével kapcsolatban szükségessé vált anyagraktározás miatt — f. hó 14-től hétfőtől kezdődőleg teljesen ideiglenes jelleggel a Csokonai színház és a m. kir. Pénzügyigazgatóság közötti utca fasorába helyezem át.

Polgármester.

Mikor Tas – gróf volt

Uj regényünk: egy fiatal amerikai magyar író munkája

Hogy látja az Amerikában felnőtt fiatal magyar a mi itthoni világunkat, erre felel legújabb regényünk, amelyet a jövő vasárnaptól kezdve közlünk MIKOR TAS GRÓF VOLT címmel. Írója, Sándor Géza nemrégiben maga is itt járt az óhazában, nyitott szemmel figyelte rangkórságban szenvedő társadalmunkat, de legkomolyabb mondanivalóit is vérbeli magyar humorral, amerikai tempóban, vídáman, mulatságosan pergeti elénk.

Bizonyos, hogy a fiatal író kamatoztatja szülei nemzedékének anekdótáit is eredeti elgondolású, fordulatos regényében. Még Debrecen-környéki származása is átátcsillog meglepően jóízű meséjén. A történelmi Magyarország legutolsó békeéveit idézi vissza, de nyilvánvaló, hogy enyhén szatirikus, sose sértő élű megállapításait mai viszonyainkra is sokban érvényesek.

Hőse egy eleveneszű, hajlékony természetű felső gimnázista. Szerelmes feltűnésvágyból bolecsából, hogy egyszer grófnak adja ki magát, s mulatságos események sodra kényszeríti, hogy a hebehurgyán vállalt helyzetből ne tudjon szabadulni. Az író alaposan kiaknázza ezt a leleményt. A legkülönbözőbb társadalmi rétegeken átvezeti hősét, plasztikusan mintázott alakok egész sorát mutatja be, hogy meggyőzzön, mennyire más törvények szerint folyik annak az élete, akit grófnak hisznek, mint a rendes polgáremberé.

Az álgróf elől kitárul minden ajtó, az egyéni gyöngeség és nagyság változatos színjátékának válik szemtanujává. Maga is beavatkozik a felnőttek életébe s talpraesett találékonyságával, kivételes helyzetében, gyakran teremt rendet a felnőttek közt.

A mese előtermében érdekfeszítő bonyodalmakat, költői szerelmi jeleneteket látunk. Háttérben pedig ott kavarog a háború előtti magyarság élete: a modern szellemi forradalom, a nemzetiségi kérdés, a gazdasági helyzet, a mai magyar szellem mérlegén, őszintén megvilágítva, kendőzés nélkül, s ha olykor el is túlozva, mindig izzó magyar szívvel, rendületlen hittel. Diadalmas életakarata, töretlen optimizmusa, elpusztíthatatlan fölénye, kifogyhatatlan vídámsága legamerikaibb vonása a gyökeresen magyar regénynek.

A kultuszminiszter a staggione rendszer bevezetése mellett döntött

Debrecen az A) csoportba kerül — Ha önálló színház fenntartása mellett foglalhat állást, a csoportosítást átalakítják

Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszternél a vidéki színészet átszervezése érdekében értekezlet volt, melyen résztvettek *Stolpa József* államtitkár, vitéz *Haász Aladár* miniszteri osztályfőnök, a művészeti ügyosztály vezetője, *Máriay Ödön* miniszteri tanácsos és *Pusztay János* miniszteri osztálytanácsos, a Színművészeti Kamara részéről pedig *Kiss Ferenc* elnök és *Cselle Lajos* főtitkár.

Behatóan megvitatták a vidéki színészek összes problémáit és ennek eredményeképpen *a kultuszminiszter hivatalosan állást foglalt az úgynevezett staggione-rendszer bevezetése mellett.* Egyúttal megfelelő összeget adott az új rendszer megszervezésére és a staggione-társulatok működésének biztosítására.

A tervezet szerint a városok a következő csoportosításban vesznek részt a staggione-rendszerben:

A) csoport: Pécs, Kassa, *Debrecen*, Szeged téli állomások mellett Pestszenterzsébet, Újpest, Kispest, Hódmezővásárhely.

B) csoport: Miskolc, Székesfehérvár, Győr, Sopron, Kecskemét, Kaposvár, Szombathely, Érsekújvár, Nyíregyháza, Losonc, Ungvár, Szolnok, Eger, Cegléd, Nagykanizsa, Mohács.

Amennyiben Szeged és Debrecen városa saját hatáskörükben önálló színházak fenntartása mellett foglalnának állást, úgy a csoportosítást megfelelően átalakítják. A további staggione-rendszer kiépítése fokozatosan fog megtörténni ennek az évadnak tapasztalatai alapján.

Az új rendszerbe az egyes városok az eddig megszokott teljes szini évadot élvezik, azzal a különbséggel, hogy ezt *nem egy társulat, hanem négy bonyolítja le különböző időpontokban.* Ez a négy társulat mutatja be az évi 70 darabot. Ebből következik, hogy egy-egy társulatnak nem évi 60—70, hanem legfeljebb 20 darabra kell készülnie, tehát gondosabban kiállított, jobban rendezett előadásokkal szolgálhat a közönségnek.

Szeged Debrecennel egységesen akar állást foglalni

A staggione-rendszer ügyében nyilatkozott *Pálfy József* szegedi polgármester és a következőket mondotta:

— Szeged önálló színtársulatot kíván és a staggione-rendszert csak az operaházi társulatra nézve tartja jónak. Valószínűleg országos pályázatot hirdetünk a szegedi színházra. A színigazgatónak az eddigi 36.000 pengős anyagi támogatást adjuk. *Rövidesen érintkezésbe lépünk Debrecen város vezetőségével, hogy egységesen foglaljunk állást.*

Emergé
gazdacsizmák
megérkeztek.
Neumann cipő
Svetits palota.
Takarékossági tag.

Esőkabátot!! Benyátstól

Debrecenben tartja őszi nagygyűlését a Magyar Biztosítástudományi Társulat

A Magyar Biztosítástudományi Társulat őszi nagygyűlését a Biztosító Intézetek debreceni Fiók Főnökeinek Asztaltársasága a BIFFA rendezi szeptember 23-án. A debreceni nagygyűlés a biztosítás gondolatának impozáns ünnepe lesz. Az ünnepségre Debrecenbe érkeznek a magyar biztosítási élet irányítói a felügyelőhatóságok képviselőivel és a biztosító intézezetek vezetőivel, ahol számukra a debreceni BIFFA ünnepélyes fogadtatást készít elő.

A nagygyűlésre, amelyben hatalmas arányokban fog kibontakozni a biztosítás intézményének nagy szociális és közgazdasági jelentősége, a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége meghívja Reményi Schneller Lajos pénzügyminisztert is. A debreceni BIFFA a legnagyobb szervezettséggel készül ennek az ünnepségnek a megrendezésére, napról-napra tart értekezleteket, amelyen kidolgozza azt a programmot, amely méltó lesz a biztosítási intézeteknek ehhez a nagy seregszemléjéhez.

Látogatás a Páll söröző̈be, ahol bőséges ebédet iehet kapni egy pengőért

Dél volt... Az az időpont, amikor a gyomor követeli jogait... Hova menjünk? Hol van Debrecenben olyan hely, ahol kellemes hangulat, olcsó árak, ízletes és bő ebéd található?... Gyerünk a Páll söröző̈be...

Kellemes, hangulatos környezetben foglalunk helyet... Pillanatok alatt jön a figyelmes pincér, elénk teszi az étlapot... Megrendeljük az egypengős, úgynevezett »szalma-ebédet.

A legnagyobb meglepetésünkre, kapunk az 1 pengős menüben egy complett ebédet, mely a legjobb étvágyú embert is kielégíti.

Úgy hallottuk, hogy a ma már teljesen felkapott szalma-menüt — dacára, hogy a nyaralási szezon lassan véget ér —, egyelőre tovább is felszolgálja a Páll-söröző.

Ott tartózkodásunk alatt örömmel tapasztaltuk, hogy a Páll-söröző agilis tulajdonosának a »szalma-menü« bevezetése milyen kitűnő gondolat volt, mert a közönség széles rétegei keresik fel, hogy a már amúgy is ismert kikitűnő, ízes ételeket elfogyasszák az 1 pengős »szalma-menü« keretében.

És még egy... Azt hinné az ember, hogy ez az olcsó ár azt célozza, hogy az italfogyasztásnál majd kipótolja a vendég... Szó sincs róla... Az italfogyasztás nemcsak, hogy nem kötelező, de a kifogástalan gyorsasággal működő, végtelenül udvarias személyzet még csak célzást sem tesz rá... Nagyszerű, tiszta, egészséges környezetben, jó időben a kerthelyiségben fogyasztottuk el az elsőrangú ebédet, mellyel minden tekintetben meg voltunk elégedve.

Ajánlatok a debreceni köztemető vízellátási berendezésére

Debrecen város köztemetőjének helyszínen termelt hidegvízzel való ellátása céljából kútfúrási gépi felszerelés, tárolómedence építési munkáinak vállalatba adására dr Szabó Gyula tb. tanácsnok elnökletével augusztus 14-ikén délelőtt 11-én versenytárgyalást tartott. Nyolc ajánlat érkezett be és pedig:

Kútfúrásra: Hidro R. T. Budapest 17.270 P, Füvessy Lajos Debrecen 10.320 P, Trnka Ferenc Fiai Debrecen 12.018 P, Sáfár Miklós Debrecen 11.525 P.

Gépi berendezésre: Németh Lajos és Jakab József Debrecen 22.664.21 P, Vízvezetékszerelők szállító csoportja Debrecen 23.552.99 P.

Tárolómedencére: Bartha István Debrecen 9106 P, vit. Sipos László Debrecen 8150 P, vit. Sipos László árajánlatát visszavonta.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand Használja ki!

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Gazdasági és háztartási leányiskola
három évfolyamos növendékeket még felvesz. Internátus, Budapest, III. ker. Keve u. 50. Római fürdő

VASÁRNAPI TÜKÖR

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA.

Debreceni apróságok

Aki Debrecenbe jön, sok mindent lát itt. Aki szereti figyelni az életet annak sok tréfás vagy könnyeztető aprósag tűnik szemébe. Például:

NEVEK

Mikor az ember új helyre kerül, szokni kell egyideig a szokatlan nevekhez. Én is így voltam. Jön egy úr, bemutatkozik:

— Püspök vagyok.

Erre mit szóljon az ember?

Betegségemből keltem fel, meglehetős sápadt voltam. Jön egy úr:

— Piros vagyok. (No, én ugyan nem.)

Szomorú arcok vesznek körül, temetnem kell. Jön egy feketeruhás úri ember, kezét nyujtja:

— Boldog vagyok!

(A temetési vállalat embere volt.)

Duruzsoló kályha mellett beszélget egy társaság. Új vendég jön, azt mondja:

— Havas vagyok!

Egészen természetes, hogy rámondják:

— Rázza le magát!

NEM KELL ITT A GYERMEK?

A Jó Pajtás című elterjedt gyermeklap Debrecenben is szeretett volna szerezni magának egy pár — jó pajtást. Két pesti úr elkezdi járni Nagy-Debrecent. Az eredmény nagyon gyenge. Azt mondják:

— Tetszik-e tudni, hogy a vasúti állomástól a Kistemplomig, azon a hosszú vonalon csak 14 gyermeket találtunk összesen.

— Lehetetlen.

— De úgy van.

Később egy egyetemi magántanár felesége jön hozzám.

Gyönyörű fiai vannak. De úgy látszik nem mindenki kap rajtok.

— Tetszik tudni, ha megy valaki lakást keresni azt kérdik: Van gyerek?

— Van hál' Istennek, három.

Becsapják előtte az ajtót.

SZOBOSZLÓ DICSÉRETE

Nagy darab emberrel beszélek. Jókedvű, az élményeit ujságolja.

Csakhogy arra megsegített az a jó Mennyei Atya, hogy már be tudok nyulni a mellényzsebembe.

— Eddig más nyult bele?

— Majd csak úgy van. Ha 1000 pengőt adtak volna, nem bírtam volna úgy meghajlítani a kezem, hogy a zsebembe bele tudjak nyulni.

— Mi segített?

— Szoboszló!

— Hányszori fürdés?

— Ötszöri. És milyen olcsón megjárom én azt. Jegyem van. Az ebédem: 31 fillér.

— Hogy-hogy?

— Egy gyönyörű szép darab pörc 14 fillér. Kenyér 7 fillér. Utána egy fél kiló alma 10 fillér. Summa summárum 31 fillér.

— De azért, ha a debreceni népfürdőbe járt volna, higyje el, komám, akkor is ki tudná venni a zsebéből az 1000 pengőst, ha benne volna, — biztatják a debreceniek nagy büszkén.

AZ ÉN KÖRZETEM

Nem víg eset. De megesett. Szürkeruhás, borotváltarcú úr áll előttem. Magas szellem. Röptében jellemzi nekem a világirodalmat.

— Én is itt lakom a nagytiszteletű úr körzetében.

— Örvendek.

— Apám kollégiumi tanár volt, nagyapám szenátor. Van itt az árpádtéri templomtól nem messze egy igen jó kriptája. Abban lakom így nyáron. Ott legalább nem bántanak a legyek.

És mosolyogva teszi hozzá búcsúzóra:

— Azért tartozom én is a nagytiszteletű úr körzetéhez.

KÉTSZER SIRNAK DEBRECENBEN

— Szeretsz Debrecenben lakni? — kérdi egy rokonom.

— Szeretek.

— Igazad van. Debrecenben kétszer sírnak az emberek. Először idegenkednek tőle: nagy, poros város. Másodszor meg akkor sírnak, mikor el kell innen menni. Mert Debrecent csodálatosan mindenki megszereti.

Szűcsmunkákat
szépen és jól készít
Hagymási szűcs
Piac u. 63. udvar.

Repülés

A Repülő Club nyolc motoros növendéke önálló felszállást hajtott végre

A Debreceni Repülő Clubban hat hete folyó megfeszített, hatalmas munka egyre szebb eredményekben bontakozik ki a haderőn kívüli kiképzés terén. — A Club vezetősége és a növendéksereg egyaránt kiváló eredményt ért el a Club mindkét osztályában.

Dr **Stepper** Károly főoktató, **Orbán** és **Petres** oktatók kiváló munkájának eredményeként a mult hét folyamán nyolc motoros növendék teljesen önálló felszállást hajtott végre és nagyon szépen, kifogástalanul repültek. — A szerdai és csütörtöki esős időben is kitűnően ment a repülés s a növendékek első önálló rajtjai símán mentek végbe, tanuságot téve a növendékek kiválóságáról, páratlan önfegyelméről, tehetségéről és előrehaladásáról...

Ujabb vitorlázó gép beszerzését vette tervbe a Repülő Club vitorlázó osztálya

Nagy lendülettel folyik a Debreceni Repülő Club kebelében rövid szünet után ismét a vitorlázó repülés. A növekvő szükségletnek, a nagyobbszámú jelentkezések és az újabban indítandó tanfolyamoknak folyamányaképpen a vitorlázó osztály vezetősége tervbevette egy újabb vitorlázó repülőgép beszerzését.

A repülőgép műszereinek szállítása

Szállításhoz úgy készítsük elő a műszereket, hogy a szállítás alatt elkerülhetetlen durva kezelés mellett ne sérülhessen meg. — A szállítandó műszer megnevezését, számát és hogy mi célból küldjük a műszert, írjuk fel egy karton függő cédulára és ezt erős zsineggel kössük a műszerhez. — A függőcédula lehetőleg fémfűzőgyűrűs legyen, mert az egyszerű papír cédula könnyen leszakadhat. Ezt a cédulát akkor se hagyjuk el, ne tartsuk feleslegesnek, ha a csomagban csomagoló jegyet teszünk, amelyen mindezen adatok fel vannak írva, mert a csomagolójegyet rendszerint a raktárban kiveszik a dobozból.

A tiszta műszert először többszörösen csomagoljuk be selyempapírba. Hullámpapirosok között tegyük a szállító dobozába, a doboz aljára is tegyünk több rétegben összegyürt selyempapírt, általában a műszer alatt, mellette és felette a réseket úgy töltsük ki selyempapírral, hogy a műszer nemozdulhasson el, minden irányban lágy, rugalmas támasztéka legyen. Ha több műszert teszünk a dobozba, közéjük több réteg hullámpapírt tegyünk. Selyem- és hullámos papír hiányában (habár ez kevésbé felel meg) helyezzük tiszta, pormentes rongyok közé a műszert. Láttam már műszert szalmában, sőt fűrészpor közé helyezve szállítani. A szalmatörmelék, a fűrészpor beférkőzik a műszer belsejébe. Ellenőrizzük hát a (rendesen nem szakképzett) raktári csomagolót, nehogy ilyen hibákat kövessen el. A csomagon feltűnő nagy betűkkel tüntessük fel: »Műszer! Törékeny!«

Úgy szállításnál, mint raktározásnál a távmérő vezetéket nem szabad 150 mm-nél kisebb körbe tekerni. Ügyeljünk ilyenkor, hogy a vezeték el ne csavarodjon. A mérőfejet kössük zsineggel a vezetékhez, úgyszintén a műszert (az órát) is, mert különben ezen súlyuknál fogva ide-oda lógnak, hajlítgatják a vezetéket, ezért látjuk, hogy leginkább a mérőfejnél, vagy az óra közelében szokott elrepedni. Fordulatszámláló tengely hajlékony csövét mm, vagy ennél nagyobb átmérőjű körbe tekercseljük.

A műszert legjobb a szállító dobozában raktározni. Ha enélkül raktározzuk, úgy számlapjával lefelé helyezzük el, mert így van legkevésbé sérülésnek kitéve. Műszereket egymásra rakni nem szabad, mert egymást karcolják, egymásról lecsúszva sérülhetnek.

A világ leggyorsabb embere

Jelenleg a világ »leggyorsabb embere« Fritz Vendel, huszonnégy éves repülőkapitány, aki a minap óránként 755.11 kilométeres sebességet ért el. Ezt a címet 1906-ba a braziliai Santhos Dumont viselhette, aki óránként 41.292 kilométeres sebességig vitte. Bleriot-val a franciák jutottak első helyre és Franciaország 1923-ig megtartotta a vezetést, amikor is óránként 341 kilométeres volt a csúcsteljesítmény. Ekkor azonban az amerikaiak robogtak az aviatikai verseny terepére. Bekapcsolódtak az olaszok is. Az abszolút rekordot 1934-ben az olasz Agillo 709 kilométert ért el. Több mint négy éven át tartotta Agillo ezt a rekordot. Agillo rekordját a német Dieterle törte meg, míg a napokban Dieterlet túlszárnyalta Fritz Vendel.

A világ »leggyorsabb embere« 18 óra 35 perckor startolt és már 19 óra 01 perckor leszállt, tehát összesen 26 percet volt a levegőben. — Fritz Vendel 3 kilométert olyan sebességgel repült be, hogyha ezt a sebességet megtartotta volna, egy óra múlva 755.11 kilométeres utat repülhetne, ami Berlin—Basel távolságának felel meg.

Magasság repülés a sztratoszféra határig

Klöckner Fric, a német Kutató Intézet pilótája Kranich tipusú vitorlázó gépen, ez év május 18-án a Chiemsee melletti Prien repülőtérről kiindúlva, egy Heinkel 46-os vontatásban a Grossglokner fölé húzatta magát s ott 5400 méter magasságban kapcsolva ki, középerős széláramlással szemben, körözés nélkül, állandóan 3—4 sec.al emelkedett, amíg 7500 méter magasságban elérte a felette terpeszkedő kumulostratus felhőt.

Miután jegesedés veszélye állott fenn, nem törte át a felhőt, hanem egyenesen a stratus széle felett képződésben levő cirrus felhő alá repült, mely meglepő módon tovább is 2—3-sec. gyorsasággal 9000 méterig emelte a Kranichot.

Idáig az oxigénfejlesztő kifogástalanul működött, most azonban kezdett kimerülni. Klöckner erősen szenvedett a —50 fokos dermesztő hideg miatt is, keze, lába fokozatosan megmerevedett. Bár a jó felhajtó áramlatok még 10,000 méterig is emelték volna, kénytelen volt feladni a további kisérletet.

Klöckner kieresztett szárnyfékkel hozta süllyedésbe a gépét s 2 óra 30 perc repülés után símán leszállott.

Tekintettel a kikapcsolási magasságra, repülése nem tekinthető világrekordnak, de a „le-fel hajtó áramlat" ban végrehajtott kisérlet sejteti, hogy ezen a téren még további fejlődés várható.

—=—

Tiz repülőnő-jelölttel megalakult a Repülő Club női osztálya

Debrecenben a repülő-élet egyre erősebb fellendülését mutatja, hogy a Repülő Club női szakosztályában is megindult az élet. Az első tíz jelentkező már túlesett az orvosi vizsgálaton és a jövő héten megkezdi a rendszeres munkát. rajtuk kívül is egész sereg jelentkező van.

A Repülő Club által megrendelt vitorlázó-gépalkatrészek megérkeztek Debrecenbe s a héten kezdetét veszi úgy a férfi, mint a női repülőmunka.

—=—

Télen is folyik a vitorlázó repülés

A debreceni fiatal vitorlázó repülők kérték a Repülő Club vezetőségétől a téli üzem beállítását. A kérés alapján a club tervbe vette, hogy nemcsak a húsvéti, hanem a karácsonyi szünet alatt is repülőtáborokat rendszeresít.

Készülnek a rizs aratására a Hortobágy pusztán

Holdanként 800 pengőt várnak a rizstől. — A hortobágyi kísérlet eredménye kihatással lesz az egész országra.

Elsőnek számoltunk be arról, hogy a Hortobágy pusztán az öntözéses gazdaságban 28 holdon rizst termelnek. A kísérlet a legjobb eredménnyel biztat és dús rizs-kalászokat ringat a pusztán átrohanó szél. A sűrű, gyönyörű zöld rizs már elérte a 60 centiméteres magasságot és a kalászok szépenfejlődnek. A szakértők szerint

szeptember közepére érik be a rizs és akkor kezdődik az aratása.

Ilyen aratás nem volt még soha a világhírű magyar pusztán. A rizsföldeken most víz csillog a zöld szárak alatt. Az egész terület vízzel van elárasztva. Ez kell a rizsnek. A lába vízben áll, a kalászt pedig érleli a forró augusztusi nap.

A Hortobágynak új csodája lett a felbecsülhetetlen értéket jelentő kísérlet. **Horthy Miklós**, Magyarország kormányzója is megtekintette feleségével együtt a hortobágyi rizstermelést, jártak azóta sokan, egyre többen, hogy megnézzék az új csodát:

a haragos zölden hullámzó rizstermelést a szikes pusztaságon.

A Hortobágy folyó mely eddig édeskevés hasznot adott, különösen azóta, hogy agyonszabályozták és még víz sem volt benne, most sok-sok hasznot ad azzal, hogy a vizét öntözés céljára használják fel és a megduzzasztott folyómederből 300 holdas tároló medencébe áramlik a víz. Ez a vízmedence egy millió hatszázezer köbméter vizet tárol.

A nagy tárolómedencéből két szivattyu nyomja a vizet

azokba a csatornákba, melyeken át áramlik a víz az öntözéses területekre. A több mint ezer holdas öntözéses gazdaság kísérleti telepei így kapják a vizet állandóan. Így jut a víz a Borsó-laposon lévő rizsföldre s a Máta melletti kisebb rizstáblákra is. A rizsen kívül legelő öntözésre, más termények műveléséhez szükséges vizet is a tárolómedence adja. A nagy víztároló valóságos madárparadicsom is, mert

a vadmadarak ezrei tanyáznak benne nyugodtan,

mivel vadászni nem szabad őket a tárolón. A csatornák és a tároló vizének partján nádat és gyékényt termelnek, hogy a partokat, melyeket nem erősít meg kőrakás, védjék a hullámoktól. Ez a nád és gyékény szép jövedelmet biztosít. A nádnak, mint ismeretes, jó ára van, külföld is veszi a magyar nádat, a gyékényt pedig kosárfonók értékesítik. A gyékénynek különösen nagy értéke lesz, ha gyakorlatban is megvalósul a magyar találmány: cellulózegyártás a gyékényből.

zéses gazdálkodás, akkor ezen az alapon megindul az egész Tisza mentén az öntözés

és félmillió hold bizonyítja majd, hogy mit lehet csinálni, mit lehet termelni azokon a területeken, melyeken ezideig csak kinlódott, bajlódott a gazda. Ha a Hortobágy, a pusztai folyó csodát tud varázsolni a szikes földre, akkor a Tisza valósággal paradicsomkertté tudja átvarázsolni majd az Alföldnek ezt a részét.

Az emberek bámulni járnak a rizshez a hortobágyi pusztán, a vadkacsák pedig csemegézni. Ők már felfedezték, hogy jó a „vízibúza" és bizony alapos munkába kerül a vad víziszárnyasok elriogatása.

A terveket szövögetik már a magyar föld szerelmesei, hogy minél többet hoznak ki a rögből és ezzel minél gazdagabbá tegyék a nemzetet. A terv az, hogy

négy év mulva már több ezer holdon akarnak rizst termelni.

A vízi tárolót is hasznosítják, már elhelyeztek benne 100.000 halivadékot. Rohamosan nőnek, híznak a halak az új halastóban, táplálék van bőven a részükre.

A pusztán a vízzel elárasztott rizstáblákon folyik a munka, tocsognak a vízben a térdig felgyürt nadrágú munkások és szedik a gyomnövényeket a féltve ápolt rizs-sorokból. Sárosak, de boldogok, van munka és jövedelem, aki nem tudott elhelyezkedni más munkaterületen, most örömmel gázolja a rizsvetést. Büszkék is, mert ők az országban az első rizstermelési üzemben alkalmazott munkások.

A „vízibúza" meg a vadkacsa

A hortobágyi rizsföldeken úgyszólván állandó a munka. Az öntözéses kísérleti gazdaság, mely Európa legnagyobb ilyen célú gazdasága, sok munkást alkalmaz, mert a rizsföldekre munkást kell fogadni. Mert már az ültetés sok munkát jelent, mivel a vízzel elárasztott területen a palántákat úgy kell egymásután szép sorjában beültetni a lágy talajba. A vízibúza, ahogyan a debreceni gazdák kezdik elnevezni a rizst már az ültetés előtt sok munkát ad.

A talajt teljesen símára kell megmunkálni, hogy a víz egyenletesen borítsa be a területet az árasztás után.

A föld símítása deszkasímítókkal történik és ezeket a nagy símítókat hat ló vontatja végig a földeken.

A rizsföldeket nem lehet hullámtörők nélkül művelni, mert a gyenge vetésben nagy kárt tennének az erős szél által felvert hullámok. A víz állandó erős sodrása ártana a vetésnek és így

gátakkal, hullámtörőkkel kisebb területekre osztják be a földeket, hogy az egybefolyó nagy vízterületen a szél ne tudja kifejteni a maga romboló erejét.

A rizst vetés előtt zsákokba kötik és vízbe eresztik. A rizs a vízben csirázni kezd és mikor már kicsirázott, akkor helyezik el az ugynevezett „hideg ágyba", ahonnan a palánták szétültetése történik később.

A vizet augusztus végéig tartják a földeken és közben néhányszor leeresztik, hogy a föld felszabaduljon rövid időre a víznyomás alól és levegőhöz jusson. Az aratás idején, melynek megtartása kedvező meleg idő esetén szeptember közepén várható, levezetődik a víz a földről és a dús kalászokat sarlóval szedik le. Vigyázni kell nagyon az aratásnál, mert pereg a rizsnek a szeme nagyon és össze is kell gyűjteni a pergő szemeket.

A magyar rizs az eddigi kísérletek szerint, jobb, mint az olasz rizs.

Keményebb, nem lesz hamar csirízes. A magyar rizs az előző évi kísérletek szerint kedvező időjárás esetén, mint a biharugrai és más vidéki példák is mutatják, megközelíti holdanként a negyven mázsás hozamot. Tekintve a rizs magas árát, leszámítva a termeléssel járó költségeket, 800 pengőt is fizet holdanként. Igen nagy jövedelmezőség ez, ha tekintetbe vesszük, hogy milyen csekély összeget jövedelmez ehhez viszonyítva most holdanként a Hortobágy.

Az a munka, mely most folyik a hortobágyi öntözéses gazdaságban, Kállay Kornél dr akadémiai tanár irányítása mellett, kihatással lesz az egész országra.

Ha beválik a hortobágyi öntö-

Ajánljuk a hölgyeknek,

hogy saját érdekükben használják rendszeresen a híres

nagyenyedi KOVÁCS KRÉMET

a nagyenyedi Kovács boraxszappannal. A legelhanyagoltabb arcbőrt is rövid időn alatt rendbehozza. Éjjeli használatra kék, nappali használatra sárga csomagolásban.

Dr vitéz Roncsik Jenő a jugoszláv tűzoltó kongresszuson

Jugoszláv és angol tűzoltó-érdemkeresztet kapott

Augusztus 12—17. napjain tartotta a Jugoszláv Tűzoltó Szövetség kongresszusát Ljubljanában (Laibach), amelyen résztvettek az angol, német és a magyar kiküldöttek. A Magyar Országos tűzoltószövetséget dr vitéz **Roncsik** Jenő tűzoltófőparancsnok, a szövetségi elnöki tanácsak tagja képviselte. Az idegen országok kiküldötteit a vasúti állomáson tűzoltó díszszázad és zenekar fogadta. Az ünnepélyen és a kongresszuson résztvett a király, Tomislav királyi herceg képviselője, személyesen vettek részt Cvetkovics Dragisa miniszterelnök és öt miniszter. A díszközgyűlésen a külföldi küldöttségeket Snoj Ferenc miniszter, tűzoltó szövetségi elnök üdvözölte, az üdvözlő szavak után felhangzott az illető ország nemzeti dala, amelyet a résztvevők felállva hallgattak meg.

Mikor a miniszter a magyar küldöttet üdvözölte és felhangzottak a magyar himnusz hangjai — a díszközgyűlést a jugoszláv rádió is közvetítette —, bizonyára elszorult sok Jugoszláviában lakó szíve. Az üdvözlésre minden ország kiküldötte saját anyanyelvén válaszolt, így dr vitéz Roncsik Jenő is magyarul. Beszédében kifejtette, hogy a tűzoltók a béke katonái s össze kell fogniok az ország határain túl is a közös ellenség, a tűz pusztításainak leküzdésére, de ez csak úgy lehet, ha összeköti őket a »tűzoltó szív«, amelynek célja a szenvedő embertársakon segíteni. Beszédét óriási tapssal fogadták, miután sok bácskai és bánáti tűzoltó résztvett a kongresszuson s a tolmács is kitűnően fordította le szerb nyelvre a beszédet.

Délután a kongresszus elnöki tanácsának gyűlésén nyujtotta át a szövetség elnöke dr vitéz Roncsik Jenőnek a jugaszláv tűzoltó érdemkereszt II. osztályát, ugyanakkor Luscombe angol kiküldött az angol tűzoltó érdemkeresztet a nemzetközi tűzoltó érintkezés érdekében kifejtett munkásságáért.

Felejthetetlen élmény volt az a díszfelvonulás, amelyen 12.400 egyenruházott tűzoltó vett részt bánságok szerint, a tűzoltó csapatok között pedig Jugoszlávia összes népviseleteit bemutatták a felvonult férfiak, asszonyok és gyermekek. Jugoszláviában felismerték már azt az erőt, amely a falusi önkéntes tűzoltóságok a nemzetvédelem szempontjából jelentenek s a tűzoltóságok működése elé nem gördítenek akadályokat, mint nálunk, ahol a miniszterközi bizottságok elsősorban a tűzoltói kiadásokat húzzák ki a községek költségvetéséből. Ennek aztán az lesz a következménye, hogy komoly esetekben nem lesz, aki a falvak lakosságának légi támadás esetén segélyt tudjon nyujtani, mert mindenek a falusi tűzoltóságok kellőképpen felszerelve.

2984/5—1939. sz. HIRDETMÉNY. 1939. évi augusztus hó 30. és 31-én a Sárkút-tanyánál levő harcszerű lőtéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőteret e napokon a lövőalakulat 7 órától 18 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdusámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár, stb.) részére esetenként meg fogja nyitni. Debrecen, 1939 augusztus 18. A rendőrkapitányság vezetője: *Lám* sk. főkapitányhelyettes.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári művek R. T. gépeinek eladása
Ráhmer Sándornénál
Debrecen, Deák Ferenc-utca 11 szám. (Szemben a Törvényszékkel.)
Telefon 29—62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételek.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Ádámmal. Rencz üzlet**, Kossuth u. 4. Városház épület.

Egy egész vonatot zsákmányolt menekülő csehekkel és szicsgárdistákkal Tóth Lajos őrvezető

Egy aranyérem története a kárpátaljai harcokból

A Kárpátalja visszafoglalásával kapcsolatban beszámoltunk már sok merész, dicsőséges cselekedetről, melyeket hős honvédeink hajtottak végre. Két arany vitézségi érmes honvéd cselekedetéről külön emlékeznek meg a katonai beszámolók. A magyar arany vitézségi érem most került először adományozásra »az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásért« **Enczi** Mihály szakaszvezető és **Tóth** Lajos őrvezető kapták meg elsőnek a szép kitüntetést.

Enczi Mihály a 24. határvadász zászlóalj, **Tóth** Lajos őrvezető a 14. kerékpáros zászlóalj állományába tartozik. Nem lesz érdektelen, ha a következőkben elmondjuk, mivel érdemelték ki az aranyérmet?

A 14. kerékpáros zászlóalj kitűnő teljesítményt mutatott fel Kárpátalja megszállásánál. Zord időben, hófúvásban, fagyos, csúszós talajon, pihenést nem ismerve, tört előre a 14. kerékpáros zászlóalj 1. százada.

3 nap alatt 270 kilométert tett meg és mellette 800 méteres magasságot győzött le.

A feladat az volt, az egész Kárpátaljai területet gyorsan kézbe kell venni, még mielőtt a csehek a Szics-bandákkal együtt megszervezhetnék az ellenállást.

Előre megállás nélkül! Ez volt a parancs, Ahol ellenség mutatkozott, azonnal le kellett küzdeni!

Enczi szakaszvezető is és **Tóth** őrvezető is páncéltörős ágyúrajba voltak beosztva, illetve azt vezette. A páncéltörő ágyú, mint tudjuk, a magyar honvédség legújabban rendszeresített fegyverei közé tartozik. A kárpátaljai harcok során esett át a tűzkeresztségen, még pedig elsőrangú eredménnyel. Ahol tüzeltek, biztos volt a hatás, mert olyanok állottak mögöttük, mint Enczi szakaszvezető és Tóth őrvezető.

Enczi parancsnoka volt annak a páncéltörős ágyús rajnak, amely Nagyszőlős határában harcképtelenné tette a cseh harckocsikat. — A páncéltöröágyú maga hátul volt a csapatnál, hosszú időbe került volna, amíg onnan a harcikocsikhoz vontatnák. Ezért egy civil taxit kerítettek, ehhez kötötték az ágyút és megindultak vele oda, ahol a cseh harcikocsik megjelentek. Alighogy az ágyú elhelyezkedett a műút mellett,

a műúton megjelent három behemot cseh harcikocsi.

Erősen tüzeltek. Enczi nem vesztette el a fejét, mikor a harcikocsi 800 méterre volt és parancsot kapott, tüzelt. Az első lövés rövid volt. A csehek ágyútűzzel válaszoltak. Enczit ez nem hozta zavarba, második és harmadik lövése talált. A harmadik lövés után a cseh harcikocsi megfordult, szökni akart. A szakaszvezető még egy lövést adott le.

A harcikocsiból füst és láng csapott ki, három cseh katona ugrott ki belőle, egy bennégett.

A cseh harcikocsi támadás visszaverése lelkesítő hatással volt az egész zászlóaljra, szinte megacélozta a már-már elfáradó katonákat.

Tóth Lajos őrvezető is páncéltörős ágyús volt. Olyan eredményesen kezelte ezt a boszorkányos szerkezetü jószágot, hogy később **maga a miniszterelnök gratulált hozzá kézfogással.**

Március 16-án Verespartnál hirtelen géppuska és golyószórótűzbe került a zászlóalj. Tóth őrvezető

három lövéssel három ellenséges golyószórót lőtt ki

és ezzel az utat felszabadította Huszt felé. Huszt előtt ismét egy golyószóró akadályozta a kerékpárosok előretörését. Az őrvezető két lövést adott ágyújával, a golyószóró elhallgatott. Március hó 26-án Szobránc mellett észrevették őket a cseh tüzérek. A nagy tüzérségi tűz ellenére a páncéltörő ágyú helyén maradt. Mikor észrevették, hogy mintegy 1300 méternyire

a műúton tíz páncélos teherautó rohant feléjük.

Tóth őrvezető beirányozta ágyúját a gépkocsioszlop élére és nyugodtan várt addig, amíg a páncélautók olyan közel értek, hogy a tüzet megkezdhette. Mikor ezer méterre voltak a gépkocsik, gyorsan egymásután leadott húsz lövést,

4 páncélautó kigyulladt, a többi elmenekült.

Március 25-én két cseh teherautót lőtt le Tóth őrvezető, az autókon cseh ágyúk és kezelőlegénység volt. Néhány nap múlva Tóth őrvezető páncéltörő raja egy egész vasúti szerelvényt zsákmányolt. — Huszt előtt kapták az értesítést a vasutasoktól, hogy a huszti vasúti állomásról egy vonat menekülni készül tele Szics-gárdistákkal és csehekkel. Hiába tüzeltek a csehek a magyar ágyú felé,

két lövés dördült el amozdony irányába, a mozdony kigyulladt, megállt és a vonaton levő csehek és Szics-gárdisták megadták magukat.

Hitler üdvözlő távirata a kormányzóhoz

Berlin, aug. 19. Hitler vezér és kancellár Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának a magyar nemzeti ünnep alkalmából táviratban fejezte ki legszívélyesebb szerencsekívánatait.

Meccs villanyfény mellett

Budapest, aug. 19. Az Elektromos FC pályáján szombaton este villanyvilágitás mellett mérkőzött a magyar kisérleti válogatott labdarugócsapata, Belgrád válogatottjával. A mérkőzés 2:2 (1:1) arányban döntetlenül végző**dött, mintegy háromezer néző előtt.**

Felmentő ítélet a „Bomba" perbe

A „Bomba-per", melyről annak idején sokat irtak, felmentő ítélettel végződött. A vádlottak padján dr Bencsik Zoltán ült, aki igen súlyos dolgokat állított dr **Piroska** János csongárdi polgármesterről, mint hivatalnokról és magánemberről. A két év húzódó perben szombaton délben hoztak ítéletet és **felmentették a vádlottat azzal az indokolással, hogy a bizonyítás legnagyobbrészt sikerült.**

ERO, egészség a nagyerdei strand!

Hungária női kalapszalon
áthelyezte üzemét
Csapó u. 6. az udvarban.

Elfogták Budapesten Kunczit a kuruzslót és tébolydába zárták

Hírt adtunk arról, hogy Kunczi József budapesti lakos, aki sósavas kuruzslásai miatt 14-szer került bíróság elé, eltűnt a roknai lakásáról, ahol ápolás alatt tartották, mert az orvosok véleménye szerint az öreg kuruzsló nem épelméjű.

A detektívek napokon át keresték Kunczit, aki újra bolondította az embereket »mindent gyógyító« orvosságával. Szombaton felismerték a Ferencvárosban Kunczit és kihallgatása után a rendőrtanácsos tébolydába utala, mint életveszélyes cselekedetekre hajlamos egyént.

A lispei olaj elszállítására 300 kilométeres vezetéket építenek

A lispei olajforrások olyan bőven adják már az olajat, hogy naponta két különvonat hordja a csepeli és almásfüzitői finomítóba. Az olaj szállítása igen drága és ezért határozták el, hogy 300 kilométeres földalatti vezetéket építenek a finomító telepekig.

A vascsöveket megrendelték és azonnal megkezdik a csövek lefektetését. Az elmúlt évben megépített 23 kilométeres újnéppusztai csővezeték nagyszerüen bevált és lényegesen olcsóbbá tette az olaj szállítást.

A dunaharaszti kertész megdöbbentő vallomása leánya meggyilkolásáról

Beszámoltunk már arról, hogy Nagy Sándor dunaharaszti kertész **megölte leányát és holttestét feldarabolva elásta a vasúti töltés mellé.** A gyilkos apa a vizsgálóbíró előtt részletes beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy azért ölte meg a leányát, mert az szégyent hozott rá. Este az utcán megvárta leányát és alkalmas pillanatban hátulról leütötte, majd

fejét a homokba szorítva tartotta míg a leány megfulladt

Késével levágta a leány fejét, a végtagjait pedig kapával darabolta le. A ruhája nagyon véres lett és a falu kutyái követték, mikor hazafelé tartott, alig tudta a vérszagra gyült kutyákat elzavarni magától. A gyanút az terelte a gyilkos apára, hogy a leánya eltünése után napokig nem jelentette az eltünést a rendőrségen és mikor pedig a holttestet megtalálták

megállapitottk, hogy az ő lánya, még sem ment el a temetésére.

Ekkor fogta kérdőre egy detektív és így bizonyult rá a szörnyű gyilkosság.

A kertészt a vizsgálóbíró letartóztatta. Nagy Sándor egykedvüen viselkedik, semmi megbánást nem mutat — Orvosszakértők vizsgálják meg Nagy Sándort, mert a háborúban fejlövést kapott és az agyvelején áthaladt a golyó, úgyhogy gyakran áll be nála elmezavar.

Szerb-horvát megegyezés

Az egyezmény mélyreható változásokat hoz létre az állam szervezetében.

London, augusztus 19. *Cvetkovics* jugoszláv miniszterelnök a News Chronicle munkatársa előtt kijelentette, úgy hiszi, sikerült Macsekkel, a horvátok vezetőjével, a szerb-horvát kérdés megoldása számára olyan alapot találnia, melyet elfogadhatnak mind a horvátok, mind a szerbek, mind pedig Pál kormányzóherceg. A szakértők most már csak az egyezmény részletein dolgoznak. A végleges szöveget Pál herceg elé terjesztik és az ő jóváhagyása után hozzák majd nyilvánosságra. *Mindkét részről tettek engedményeket. Az egyezmény meglehetősen mélyreható változásokat hoz létre a jugoszláv állam szervezetében, ezek a változások azonban szerinte csak erősödést jelentenek.*

Hitler tengerész ifjak fogadtatása a magyar határon

Magyaróvár, augusztus 19. A westfáliai Hitler tengerészifjak 50 hajóegységből álló hajóraja, amely augusztus 6-ika óta járja a Felvidéken a Dunát, Passauból elindulva Bécsen keresztül szombaton délelőtt Pozsony alatt a magyar határra érkezett. Magyar részről a német vendégek fogadására a honvédelmi miniszter képviseletében *Schenker Zoltán* ezredes, a magyar leventeifjúság vezetője indult ki a honvédség több rohamcsónakán, amelyeket német és magyar lobogók díszítettek. A hajók a találkozáskor megállottak és a kölcsönös üdvözlések után a német ifjúság vezetői átszálltak a magyar rohamcsónakokba és ezek vezetésével megindult a hajóraj az első magyar földi táborhoz, Kisbodag felé, ahol az ott állomásozó hidászászlóalj már minden előkészületet megtett a Hitler-ifjak hajóinak kikötése és a vendégek táborozása érdekében.

Varsó, augusztus 19. (Lengyel Távirati Iroda.) Lengyel hivatalos körökben megcáfolják azt a hírt, hogy több lengyel repülőgép szlovák terület felett elrepült. Megcáfolják azt a híresztelést is, hogy a lengyel hatóságok lezárták a szlovák-lengyel határt.

27 nemzet fiai beszélnek:

az emberiség nagy problémáiról

A debreceni Bábel nyüzsgő életéből, a nemzetek színes, kavargó sokaságából, akik a központi egyetem árkádjai alatt sietnek a csengő hangjára óráikra, beszéltünk ismét néhány jellegzetes egyéniséggel, akikben nemzetük stjátságai legtökéletesebben érvényesülnek...

Maláj leány... német és svájci fiatalember beszélnek ezúttal a »Debreczen« hasábjain...

HEDVIG SWART

Maláj tanítónő, aki a maharadzsák családjához tudja visszavezetni eredetét. Közben ősei összeházasodtak hollandokkal s ő már a harmadik generációhoz tartozik. Indiában él, Batáviában... ebben a színes, forró, exotikus világban...

— Ahol azonban az élet a küzdő, dolgozó embereknek éppenolyan szürke, robotos, mint máshol — mondja. — Még mindig mesés gazdagsága van a maharadzsáknak és sok érdekes népszokás teszi színessé az életet. Egyebekben az én hazám is agrárállam, akárcsak Magyarország... sok tengerit és sok virágot látok, akárcsak itten és Batáviában éppen olyan meleg van, mint nyáron Debrecenben.

— Hogy tetszik Magyarország? — kérdezzük.

— Nagyon... Pompás impressziókat szereztem innen. Budapest, Debrecen, a szép magyar nóták, a cigányzene... minden nagyon tetszik. De legjobban az a természetes kedvesség, ami itt árad az emberekből...

— Milyen a helyzet Indiában?

— Nehéz... ott is sok a munkanélküli... Ennek természetesen velejárója szociális intézmény... Munkanélküliek segítsége... a szeretet otthonok. Ezek azt hiszem, az egész világon megvannak, mindenütt életre hívta őket a szükség... a nehéz helyzet, amely az elmúlt évtizedek alatt végigviharzott a világon.

— A dolgozó nő nem ritka Indiában?

— Egyáltalán nem... Azonban nem vállalnak férfiaknak való munkát. Az intellektuális réteg tanít, postánál, üzletekben helyezkedett el... női munkakörben...

— Érdekes népszokások?

— Főleg zenében és táncban nyilvánulnak meg... Az ember lelke a gondtalan percekben rajtolódik ki legtisztábban s ezért a legérdekesebb népi vonások nálunk is a gamella muzsika melódiáiban és »solo«-ban nyilvánul meg.

Mosolyog... fehér foga kiragyog a kreolbőrű kedves vonásokból... A kis maláji leány kezet nyujt és siet órára... Ismerkedik a magyar kultúrával...

ROLAND WARDA

34 éves, szőke német férfi... Münchenben végezte az egyetemet. Egyik érdekes és értékes tagja a német fiatalságnak. Önérzetesen jelenti ki:

— A német népnek sikerült leküzdeni nagyon sok égető problémáját korunknak. Az elsők között voltunk, aki leküzdötte a munkanélküliséget olyan mértékben, hogy ma sok foglalkozási ágban nálunk emberhiány van. Ez áll nemcsak a gyakorlati pályákon, hanem az intellektuális foglalkozásokon is. A fegyelem a nemzeti érzés és az újszerű megoldások keresése jellemzi a mai német generációt... A német művészet arra törekszik, hogy mindenki számára megközelíthető legyen s ne csak egyes kiváltságos rétegek privilégiuma... Korszerű elvek érvényesülnek az egész életvonalon... A fiatalság is bejut a legnagyobb és legfelelősebb állásokba is. Szociális törekvéseinknek központjában pedig az áll, hogy a német közösség minden tagja egy mindenki által elérhető életszínvonalra emelkedjék. Arról aztán gondoskodunk, hogy ez a színvonal fokozatosan felfele emelkedjen.

— Néhány példát a szociális gondolkoásokról...

— A népjóléti intézményünk az idén már tervbevette parasztasszonyok nyaraltatását, mely mivel a nyári nagymunkaidőben nem lehetséges, ezért az aratási és egyéb betakarítási munkálatok után, októbertől januárig viszik el párhetes pihenőre és világot látni az egyébként falujából soha ki nem kerülő parasztasszony. Ott, ahol a családból, vagy a rokonságból nem kerül ki helyettese, aki dolgát távollétében a családban és gazdaságban ellása, a német Munkafront női szolgálatosai közül rendelnek ki egy tagot a szabadságra ment családanya helyett a háztartásba.

— A második érdekes szociális megoldás, ami a kézművesek dolgoztak ki több városban olyan formájú nyaralások biztosítására, hogy azért az üzletükben se szenvedjenek károsodást, ha azt bezárják és családjukkal elutaznak nyaralni. Pontosan beosztják a város iparosait s a pontos adózási bevallás alapján megállapítható, hogy abban az időben mennyi jövedelme volt előző évben azüzletnek. Ezt arányosan elosztják a környéken levő, hasonló foglalkozású üzemek között, akik a szabadság ideje alatt kiszolgálják a bezárt üzem vásárlóit. Így valamenynyiükre sor kerül, senki nem veszít semmit, mégis elmehet minden iparos és kereskedő családostul nyaralni.

— De a szociális érzés lassan átmegy az egyének vérébe is és egymásra licitálnak a nemes versengésben, hogy ki hoz érdekesebb szociális ötletet. Egyik hamburgi bankban az igazgatóság elhatározta, hogy minden olyan 28 éven alul házasodó tisztviselőjének, akinek felesége nem dolgozó nő, hanem otthon a háztartást vezeti, két esztendővel többet tud be nyugdíjidejébe, mint a tényleges ideje. Minden gyermek után pedig egy évvel többet számítanak be.

ADOLF GEHRIGER

svájci fiatalember először van Magyarországon.

— Mi tűnt fel legjobban? — kérdezzük az első impressziókról.

— A nagy nyugalom... Mielőtt idejöttem, több országon keresztül mentünk.. Valami mély izgalom üli meg a nemzeteket. Magyarországon ennek nyomát se találjuk... Itt valami igazi, meleg, családias érzés ömlik az idegen felé is...

— A svájci helyzet?

— A munkaviszonyok erősen javultak. A fiatalság mindjobban előretör valamennyi vonalon. Van aztán a svájci helyzetben valami nagyszerű, példaadó: ahogy a német, francia és rhétoromán együtt él, egyforma jogokkal igazi testvériességben... Szerintem ez mutatja az utat az emberiség jövője felé és hogy Európában mi, svájciak léptünk elsőnek erre az útra, az a mi legnagyobb büszkeségünk.

Három nemzet fiai vallottak így a ma emberének nagy kérdéseiről. Szavaikon keresztül érezni lehet a jövő derengését.

(kiss.)

Szalma ebédmenü 1 pengő a Páll sörözőben

Drótkötéllel felakasztotta magát egy 15 éves fiu

A kétségbeesett szülők meg akarták akadályozni a holttest elszállítását

Megdöbbentő tragédia játszódott le szombaton a Jerikó ucca 22. sz. házban. Balogh József 15 éves asztalostanuló felakasztotta magát és meghalt.

Reggel félhat óra tájban szülei arra lettek figyelmesek, hogy a padláson nagy dübbenés hallatszik. Ijedten felugrottak az ágyból:

— *Ki jár a padláson?*

Rosszat sejtve kiabálni kezdték fiuk nevét, de nem jelentkezett. Felszaladtak a nyitott padlásajtón és ott megdöbbentő kép tárult elébük. *Fiukat a gerendára felakasztva találták.*

— *Segítség! Segítség!* — kiáltotta kétségbeesett atyja, aki az elősietö szomszédokkal együtt levette fiát a kötélről és élesztgetni kezdték, de eredménytelenül.

Hatósági orvosok jelentek meg azután a helyszínen és megállapították, hogy a fiún már nem lehet segíteni. A szerencsétlen gyermek atyja mellett dolgozott az asztalosműhelyben már hosszabb idő óta. A tüdejével volt baj már évek óta. *Hiába mondták neki, hogy kigyógyult a betegségből, ő azt nem hitte el és igen szomorú volt.* Atyja, aki rajongásig szerette, nagyon vigyázott rá, állandóan orvosokhoz vitte, most is a klinikára akart vele menni.

Pénteken még rendesen elvégezte napi munkáját, de este felé már látszott rajta, hogy valamit forgat a fejében. *A búskomorrá lett fiú kora reggel felöltözött tiszta ünnepi ruhájába cserkészinggel, elkészítette magának a hurkot a drótkötélből és létrán állt fel a gerendához három méter magasságban.* Harapófogóval még meg is szorította a hurkot a nyakán, azután a létra lezuhanása jelezte alvó szüleinek, hogy végzett magával.

A munkaruhájában találták meg egy szelet papírra irt búcsúlevelét, mely igy szólt:

— *Ne haragudjanak, amiért ezt tettem. Mondják meg Bihari nagymamának és apukának, hogy ne haragudjanak.*

Az öngyilkos fiú nyaka köré oly erősen hurkolódott a drótkötél, hogy csak igen nagy nehézségekkel tudták azt levenni róla. Amikor a temetkezési vállalat kocsija megjelent, hogy elszállítsa, *a nagyanyja, akinek kedvence volt a gyermek, mindenáron meg akarta akadályozni, hogy elvigyék.*

— *Nem engedem! Nem engedem!* — *kiáltotta és futott a kocsi után.* Csak erőszakkal sikerült visszatartani a bánatos szülőket.

A hatóság a temetési engedélyt megadta.

Gyűjtemények gyűjteménye a budapesti őszi vásáron

Budapestről jelentik: A közönség mindig nagy érdeklődéssel olvassa azokat a híreket, amelyek egyes emberek gyűjtőszenvedélyéről szólnak. Van aki kanalakat, gyufaskatulyákat, gyüszüket, gyüjt, akinek poharak, ónkorsók, számolócédulák, aggancsok a kedvencei, de szenvedéllyel gyüjtenek régi cipőket, legyezőket, hamutartókat és egyéb fantasztikus tárgyakat. A vérbeli gyüjtő annyira megy buzgóságában, hogy lassan az egész lakása, egész háztartása hozzáidomul azokhoz a tárgyakhoz, amiket éppen gyüjt. Milyenek ezek a gyüjtemények: erről ad képet az augusztus 31-én kezdődő budapesti Őszi Vásár „Gyüjtemények gyüjteménye" című kiállítása. A legnevesebb gyüjtők engedték át erre a célra féltve őrzött kincseiket, hogy azokban — ha csak a Vásár rövid ideje alatt is — sokezer látogató gyönyörködhessen. A minden menet jegyirodában kapható utazási igazolvány már augusztus 25-től féláron való utazásra jogosít.

Országos vásárok

Augusztus 21, hétfő: Abony, Böhönye, Bussü, Budapest, Baktalorántháza, Döbrököz, Dunaföldvár (állatv.), Gálosfa, Gyöngyös, Gyöngyösmellék, Hajdúböszörmény, Halászi, Hosszúpereszteg, Kadarkút, Kisköre, Kunszentmiklós, Kunhegyes, Kunszentmárton, Miskolc, Mosonszentjános, Nagylózs, Püspöknádasd, Salgótarján (állatv.), Tatabánya (vármegyeieknek), Vámospércs, Zalaszentbalázs.

Augusztus 22, kedd: Balkány, Budapest, Dunaföldvár, Jánoshalma, Kisláng, Mikószéplak, Pápa, Zagyvaróna, Zalabér.

Augusztus 23, szerda: Ajka, Budapest, Jánosháza, Mucsi, Pápa, Siófok, Tiszabercel, Veszprémvarsány.

Augusztus 24, csütörtök: Baboesa, Bodrogkeresztur, Budapest, Görcsöny, Harka, Körmend, Lajoskomárom, Szil, Sümeg (havi), Tiszalök, Ujfehértó.

Augusztus 25, péntek: Budapest, Csesztreg, Komádi, Letenye, Rum, Szabadhídvég, Toponár, Vásárosbéc.

Augusztus 26, szombat: Budapest Csanádpalota, Füzesgyarmat (állatv.) Kiskunmajsa, Szekszárd (állatv.)

Augusztus 27, vasárnap: Budapest Füzesgyarmat Poroszló, Tiszaföldvár.

Nyolc sokgyermekes anya jutalma és kitüntetése

Tegnap délelőtt adta át nyolc sokgyermekes anyának a kitüntetést és jutalmat dr. Hutiray József Stefania főorvos, dr. Erőss Sándor népjóléti igazgató, vitéz dr. Szily Tibor helyettes főorvos, Utassy Virágh Józsefné helyettes fővédőnő jelenlétében. A szép érmet és fejenként 20 pengős jutalmat a Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottságának egyesülete a Stefánia intézményen keresztül szokta minden Szent István napkor a kiválasztott sokgyermekes anyáknak adni. — Ezidén Debrecenből Keszán Jánosné, Papp Istvánné, Bujdosó Istvánné, Tukács Lászlóné, Zsuga Istvánné, Csordás Ferencné, Vilmányi Mártonné, Csengeri Károlyné kaptak érmet és jutalmat.

A tavasz folyamán, mint azt annak idején megírtuk, Debrecen sz. kir. város már kétezer pengőt fordított erre a célra, ezt a mostani összeget részint a helyi Stefánia gyüjtéséből, részint az országos központ hozzájárulásából teremtették elő.

Nem sok az a százhatvan pengő akkor, amikor csak a város külsőségein több mint háromszáz sokgyermekes család, illetve anya él, így a most jutalmazottak csaknem mind legalább nyolcgyermekes anya, mert hála Istennek ezen a téren Debrecen még mindig igen dicséretes első helyen áll. Nem is az összeg, az ezüstös díszes érem, mint az a gondolat, hogy meg kell becsülni a sokgyermekes anyákat, ad jelentőséget a Szent István-napi kitüntetésnek és jutalomnak. Ennek a gondolatnak a jegyében vitték el az anyák érmét és örvendeztek a húszpengős jutalomnak. Minden évben ismétlődik ez a kitüntetsé és jutalom, de egy életben csak egyszer kaphatja meg egy, egy sokgyermekes anya.

Kitüntetett sokgyermekes anyák.

Tízesztendős, sikerekben gazdag működés után tartja zászlószentelő ünnepélyét a debreceni Törekvés Dalkör

A debreceni dalos életben egyre nagyobb szerepet játszik egy évtizeddel ezelőtt, 1929-ben alakult dalos egyesület, a nyilastelepi Törekvés Dalkör. — Tagjai többnyire egyszerű munkásemberek, akik azonban, mikor leteszik kezükből a szerszámot, utána kulturaszomjas lelkükkel összejönnek és nemzeti műveltségünk egyik féltett kincsét, a magyar dalt ápolják. Önzetlen, gyakran áldozatot kívánó, gyönyörű munka az, amit egy évtized sikerekben gazdag útján a Debreceni Törekvés Dalkör kifejtett. Páratlan összetartás hozta létre s a legteljesebb elismerést érdemli az a körülmény is, hogy a Törekvés Dalkör tagjai, akik egy szűkebb körzetből, a Nyilastelepről verbuválódtak össze, a magánéletben is testvéri szeretettel, egymás támogatásával jelzik, hogy számukra nem frázis a »dalostestvér« fogalom, hanem eleven valóság.

Ez a derék, szorgalmas, a kultura iránt rajongó, derék magyar emberekből álló egyesület most szép, ünnepélyes esemény küszöbén áll. Egy évtizedes munkásság után, melynek során nem egyszer nagy dalosversenyen állta meg helyét s tett tanuságot arról az egyénenként is kiváló erőkből álló dalkör, hogy Sziklay Ede karmester kezei alatt igazi művészi nivóra szökkent fel a dalárda szereplése, a Törekvés Dalkör augusztus 27-én felszenteli zászlóját.

Ebből az alkalomból a *Debreczen* munkatársa beszélgetést folytatott Kökényessy Gáborral, a Törekvés Dalkör ügyvezető elnökével, aki a magyar dal szeretetének fanatikus rajongásával számolt be arról a szép munkáról, amit egy sereg kisember a Törekvés Dalkör keretén belül végrehajtott. Megbecsülésre méltó, gyönyörű példát nyujtottak a kisemberek, ennek a Dalkörnek tagjai, akik nemcsak pihenő óráikból áldoztak a magyar dalnak, hanem saját költségükön tartották fenn egyesületüket. Talán ezért is szeretik annyira dalkörüket, melyet második otthonunknak tekintenek.

— 1929 szeptember 8-án alakult meg a Debreceni Törekvés Dalkör. A kezdeményezők, akik a dalárda életrehívásában jelentős szerepet játszottak: Nagy Sándor, Vitányi Mátyás, Benedek Sándor MÁV főtanácsos, néhai Szodoray János és mások.

— A Dalkör elnöke Mezey Béla nagytiszteletű úr, díszelnöke Rásó István alispán, Benedek Sándor MÁV főtanácsos és Nagy Sándor urak, társelnöke dr Balla Bertalan főjegyző úr. Jelenleg 44 működő tagja van egyesületünknek s ez a 44 tagú énekkar a magyar dal lelkes szeretetétől vezetve végzi munkáját. Nagyon nehéz, küzdelmes út volt számunkra az első tíz esztendő, de tagjaink győzték szívvel, szeretettel, a magyar dal ügye iránti szent buzgalommal és ha szükség volt rá, bár maguk is kisemberek, benyultak saját zsebükbe a Törekvés Dalkör fenntartása érdekében. Résztvettünk 1930-ban az Arany Bikában rendezett monstre-hangversenyen. 14 résztvevő, nagymultú egyesület között másodikok lettünk az 1935 évi nyiregyházi nagy kerületi hangversenyen. Szép sikerrel vettünk részt az 1938. évi Csokonai dalosünnepélyen. Most aztán Isten segítségével és közönségünk megértése folytán 10 évi munka után eljutottunk oda, hogy felavathatjuk zászlónkat. Dr Ivánka Gyuláné úrasszony vállalta a zászlóanyai tisztséget. Augusztus 27-én nagyszabású ünnepség keretében tartjuk meg a zászlóavatást. Reggel 9 órakor kezdődik az ünnepély a zászlónknak a katholikus és református templomokban megáldásával. Ünnepély, vacsora, stb. szerepelnek műsoron.

— Dalkörünk életével foglalkozva elsősorban meleg hangon kell megemlékeznem Sziklay Ede karmesterünkről, aki teljesen önzetlenül fáradozik s oly buzgalommal, lelkiismeretességgel, — nagy tudással végzi munkáját, amire csak a magyar dalügynek ilyen régi, kipróbált munkása képes. A tisztikar tagjai: Ferenczy Béla, Darabos Imre, Kovács Imre, Bartus Lajos, Ferenczy István, Ferenczy József, dr Kovács László, dr Tippai Ernő és Sárközi István, valamint választmányi tagjaink: Tóth János, Veress Lajos, Kiss Sándor, Fekete Sándor, Geszti Sándor, Sólyom Ferenc, Debreceni István, Szabó István, Kávás István, Pólyik István, Ónodi József, ifj. Szabó Gyula, id. Ferenczy József, id. Szabó Gyula és Kozma László egyaránt nagy munkát fejtettek ki s buzgó harcosai a magyar delügynek. Dalkörünkben a következő tagok működnek: Kökényessy Gábor, Ferenczy István, ifj. Ferenczy József, Ferenczy Béla, id. Ferenczy József, Veszprémy Gyula, Végh Sándor, Darabos Imre, Kovács Imre, Bartus Lajos, Főző Zoltán, Sárközy István, id. Szabó Gyula, Kozma László, Tóth János, Veress Lajos, Kiss Sándor, Fekete Sándor, Geszti Sándor, Sólyom Ferenc, Debreceni István, Pólyik István, Koós István, Szabó István, Ónodi József, ifj. Szabó Gyula, Végh Imre, Iván István, Gólya Elek, Varga IV. Ferenc, Iván József, Bartha László, Gyarmathi Sándor, Harangozó Ferenc, Csapó László, Mónus Kálmán, Iván Sándor, Nagy Imre, Medvecki Márton, Kovács József.

Valamennyi derék, kitűnő, értékes tagjai a Debreceni Törekvés Dalkörnek, hasznos művelői a magyar dalkulturának. Munkájuknak köszönhető, hogy a Debreceni Törekvés Dalkör eljutott a zászlószenteléssel egybekötött jubileum szép ünnepségéig.

A Debreceni Törekvés Dalkör tagjai.

Makói hagyma
(Ia. télire elálló)
1 kg 10 fillér,
10 kg vételnél 96 fillér.
ZAFiR EDE, Mester ucca 50

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
„TARZÁN A RETTENETES"
Híradó!
Szerdán: Szerelmes ördög és Postarablók!

Versenytárgyalási hirdetmény. A debreceni ref. Kollégium tápintézetének 1939 szept. 1—1940 aug. 31-ig szállítandó tej, kenyér és fűszerszükségletére az ajánlatokat f. évi aug. 29-én délelőtt 10 óráig lehet beadni a tápintézetbe. A részletes feltételek ugyanott megtudhatók. **Igazgatóság.**

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, augusztus 19-től aug. 27-ig „Aranyangyal", Piac ucca 50., telefon: 24-53. — **„Reménység"** Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — **„Bocskay"**, Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 **„Hungária"**, Vargakert, Szoboszloi út 4. szám, telefon: 28-25. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

István király ünnepére

Fenséges Szent István
Első nagy királyunk,
Szállj le ma mihozzánk
Szívrepesve várunk.

Emeld ki népedet
A gyászos igából,
Minden bú és bánat
Legyen tőlünk távol.

Emelj fel bennünket
Dicsőség fényébe,
Helyezd országunkat
Régi nagy helyére.

Őrködjél felettünk
Békében, csatában,
Hogy az ellenséggel
Szembeszálljunk bátran.

Légy velünk, segíts meg,
Szállj meg mindnyájunkat,
Távolítsd el tőlünk
Tengersok bajunkat.

Mai ünnepeden
Hódolunk Tenéked
S feléd száll ajkunkról
Dicsőítő ének.

GYÖRGYI GYULA.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagy templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Nagy Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Kalmár Lajos, délután 6 órakor Szabó Gábor. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Peleskey Károly, délután 5 órakor Baczó Balázs. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor dr Bartha Tibor, délután 4 órakor Peleskey Károly. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 6 órakor Szilágyi L. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Orosz János, félhat órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Szabó Gábor. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Egyeken délután 3 órakor Síposs Imre. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Síposs Imre. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 5 órakor Kováts Árpád. — Wolaffka-telepi Olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — **Tanyai istentiszteletek:** Szikgáton délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Nagycserei iskola délelőtt 11 órakor Bíró Béla. — Szata délután 2 óra Bíró Béla. — Ondód 1. Kádárdülő délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád. — Fancsika délelőtt 9 órakor Bíró Béla.

— **Szent István-napi istentiszteletek a római katolikus templomban,** reggel 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, melyet Láng Pál pápai kamarás mutat be, szentbeszédet mond Lengyel László. 11, háromnegyed 12 és félegy órakor a további szentmisék. — A Nyilastelepen szentistvánnapi búcsú és zászló avatás, ünnepélyes misét mutat be és szentbeszédet mond Lindenberger János apostoli kormányzó. — Csapókertben misézik Murányi kegyesrendi tanár. — Sámsonban: Novák Gyula. Józsán: dr Szabó János és a klinika telepen: Béres Endre.

— **Szent Istvánnapi búcsú és zászlószentelés a nyilastelepi római katolikus templomban.** Folyó hó 20-án, vasárnap a nyilastelepi Szent István király tiszteletére szentelt római katolikus templomban búcsú lesz. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Délelőtt 9 órakor búcsúkörmenet a templom körül. — 2. Körmenet után ünnepélyes főpapi szentmise, pontifikálja nagy papi segédlettel dr Lindenberger János apostoli kormányzó. — 3. Szentmise után a Nyilastelepi Katolikus Nép. és Miss. Asszonyszövetség zászlójának szentelése. Zászlóanyák dr Babucsák Jenőné és Gopcsa Gergelyné úrasszonyok. — 4. Zászlószegek beverése. Délután félhat órakor litánia. Utána hat órakor műsoros előadás a nyilastelepi római katolikus iskolában. Ünnepségeinkre katolikus testvéreinket szeretettel hivjuk és várjuk. Vezetőség.

...friss gyümölcshöz Dreher kekszet

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban.** Délelőtt fél 8 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — 9 órakor katona mise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vecsernye és szentségimádás.

— **Alkalmi ünnepi istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban, I. István nagy királyunk emlékére, folyó augusztus hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel alkalmi ünnepi istentiszteletet tartanak, amelyre a hatóságokat, testületeket, egyesületeket, híveinket és minden érdeklődőt szeretettel meghivunk. Ez alkalommal imádkozik és ünnepi beszédet mond: dr Csiki Gábor, budapesti unitárius misszió lelkész, kormányfőtanácsos.

— **Istentiszteletek az evangelikus templomban, augusztus 20-án.** Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Koren Emil segédlelkész. — Délután félhét órakor szórványistentisztelet a szoboszlói polgári iskolában, végzi Koren Emil.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt félkilenctől—féltíz óráig imaáhitat, féltíztől—féltizenegy óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán s csütörtökön és pénteken este a nagyerdői konferencián vallásosestély a tábortűznél félnyolc órai kezdettel.

— **Néprádiók megérkeznek** e hónapban. Előjegyzés: Mayer mérnöknél, Kossuth u. 23.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

x **Óvodás gyermekek** beiratása német játékdélelőttökre, iskolás gyermekek naponkénti német tanórára. Batthyány 16. Német gyermekotthon.

— **A Törzsökös Magyarok Tábora** egy teljesen szegény magyar származású gyermeket a törzsökös magyar mozgalom költségén iskoláztat a középiskolában és minden szükségessel ellát, ha a fiú a negyedik elemi iskolát kitűnő eredménnyel végezte és tanítója szerint kivételes képességekkel bír. A pályázatokat szeptember 5-ig lehet beadni a Törzsökös Magyarok Tábora, Budapest, Zsitvay Leó u. 16. címezve. A pályázóknak egészségeseknek és 1928., 1929. vagy 1930-as születésűeknek kell lenni.

— **Hajdúszoboszlón a magyar nemzetre sértő kifejezéseket használt** Siti Gyuláné, akit feljelentettek és az asszony tagadásával szemben három tanu terhelő vallomása alapján a debreceni törvényszék ötös tanácsa elítélte nemzetgyalázás miatt 15 napi fogházra.

— **Balesetek.** Tóth Erzsébet Barcaság u. 6. szám alatti favágó nyolc éves gyermeke a Domb uccán haladt, amikor egy arra haladó ismeretlen kerékpáros elütötte és a lábszárán megsérült. — Burai Lajos 62 éves kőműves Móric ucca 10. szám alatti lakása udvarán tartózkodott, amikor a szomszéd ház udvaráról egy tégla véletlenül a fejére esett, melyen zúzott sebet ejtett. A mentők részesítették elsősegélyben.

— **Felhívás a Debrecenben tartózkodó »Turul« bajtársakhoz.** — Közlöm a Debrecenben tartózkodó »Turul« bajtársakkal, hogy folyó hó 23-án, szerdán délben 11 óra 46 perckor Szövetségünk finn vendégei Debrecenbe érkeznek. Az érkezéskor a debreceni turulisták küldöttsége fogadja és üdvözli az állomáson a testvér finn vendégeket. Felhívom a bajtárnőket és bajtársakat, hogy a jelzett napon fél tizenkettő órakor a másodosztályú váróteremben bajtársi díszben jelenjenek meg. A bajtársnők megjelenését lehetőleg magyar ruhában kérem. Kerületi vezér.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy Batthyányi u. 10. szám alatt levő Balogh Zoltán hölgyfodrász üzletét átvettem, továbbra is kérem szives pártfogásukat. Tisztelettel
HERMANNENDRE hölgyfodrász

— **Ne kísérletezzen!** Használja a nagyenyedi Kovács krémet a boraxszapannal. Eltünteti az arcbőr szépséghibáit, csodálni fogja Ön is bámulatos hatását.

— **A Majestic luxuspenzió,** mely szinte megkoronázza a Svábhegyet, a vidéki úriközönség legkedvesebb üdülőhelye lett. A külföldiek is csodájára járnak ennek a rafinált tökéletességgel megépített csodahotelnek, amely kényelmével, teljes komfortjával, tündéri kilátásával, pazar konyhájával (diéta is!) valóban méltó az elismerésre. A hozzátartozó Mirabelle-luxuspenzió, az ötemeletes Lomnic, továbbá a luxuslakosztályokból álló Bijoux-penzió a legmodernebb hotelépítés mintaszerű alkotásai. A legfinomabb publikum lakja ezeket a gyönyörű házakat, amelyek a Fogas-megállótól félperenyi sétával elérhetők. Penzió már napi 9 pengőtől kapható.

Mielőtt:

gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, köldökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal

VITÁRIUS és SZÉNÁSY
fűzőkészítő, kötszerészmesterekhez
Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

Emlékezzünk

1916 augusztus 20.

A halálig hű kötelességteljesítés ragyogó példáját szolgáltatta e napon Emmerling József volt 315. honvéd gyalogezredbeli tartalékos zászlós, aki már előző alkalmakkor is kitűnt rettenthetetlen bátorságával.

Az augusztus 20-ára virradó éjjel Emmerling zászlóst szakaszával egy orosz állás felderítésére küldték ki.

A szakasz a legnehezebb viszonyok közepette közelítette meg az ellenséges állást, amidőn orosz golyók okozta sebesülésektől a szakaszánál nyugtalanság keletkezett. Emmerling zászlós férfias erélye azonban lelket öntött a legénységbe és szakaszát magával ragadta, rohamra indult.

Eközben érte őt egy halálos golyó, de még utolsó szava is kitartásra buzdította embereit.

Hősi emlékét arany vitézségi érme őrzi.

x **Magyarország egyik legjobb és legszebb gyártmányú cserépkályháiból** megérkezett egy vagonnal raktáramra. Óriási választék, meglepően olcsó árak. Tekintse meg raktáramat, vételkényszer nélkül. Krisch kályhásmester (nagyállomásnál), telefon: 12-18.

Apolja kezét! Manikürözzön **Rencznél, Kossuth u. 4.** Városház épület.

— **A koponyatorzítás** történetéről, nagyfejű és kutyafejű emberekről ad értékes, számos képpel diszített cikket a Buvár augusztusi száma. Cook kapitány 1772-i expedíciójának megmaradt konzervjeiről és azok vizsgálatáról számol be. Gazdag képsorozatban mutatja be a tigris életét. A világegyetem koráról, a lélek székhelyéről, az agyról a kórházak multjáról és jelenéről, a munkásifjuság üdüléséről ir. A nagyobb cikkek mellett ezt a számot is sok kisebb közlemény és tudományos hir élénkíti. A Cavallier József dr. szerkesztésében és a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő folyoirat általános népszerűsége a magyar olvasók magas műveltségét bizonyítja.

GYÓGYIT, üdit, frissit a nagyerdei strandfürdő.

— **Kétüléses vitorlázó gép távolsági virágrekordját állította** fel Breutigam német főcsoportvezető azzal a repüléssel, amelyet áprilisi letti vitorlázó iskolából kiindulva, előre bejelentett céllal a 362 km. távolságban fekvő Wien-Asperni repülőtérre hajtott végre. Útján, melyre Mayer Helmut is elkísérte, a közismert Kranich típust használta. A Böhmen és Mehren felett vezető utat 5 és fél óra alatt repülte be.

78 hold földemet debreceni bérházzal
elcserélném,
cím a kiadóban.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Szerepi József útkaparó Pósa ucca 58., fiú István. Bucsy Iván hadivegyész okl. középisk. tanár, Piac ucca 77., leány Kinga. Joó Imre ref. tanító, Rásó Gyula ucca 35, fiú Gábor. Fiam Sándor gazdálkodó, Szepes 62., fiú Sándor. Tóth Ferenc földbirtokos, Jókai ucca 19., fiú Ferenc. Deák Sándor napszámos, Tiszaörs, leány Julianna. Varga Gábor földműves, Bellegelő 224., leány Eszter. Pányoki Lajos cimfestő, Györgyvirág ucca 3., leány Rozália. Dr Végh Lajos klinikai orvos fiú Lajos. Szabó Sándor műszerészsegéd, fiú Sándor. Dr Süveges Ferenc, Rothermere ucca 45., leány Ildikó. Mózes Mihály MÁV altiszt, Szeder ucca 18., leány Róza. Tóth Lajos napszámos, Barcaság ucca 6., leány Katalin. Weisz Menyhért szabósegéd, Csap ucca 10., leány Ágnes. Sápi János fékező, Oláh Károly ucca 38., fiú János. Szabó István kőművessegéd, Homok ucca 8., leány Irénke. Hudák István vízvezeték szerelő, Széchenyi ucca 49., fiú Károly Dári Imre szobafestőmester, Kigyó u. 24. szám, fiú Imre. Bagi Sándor majoros, Hajdúszovát, leány Katalin.

Eljegyzések: Pál János jbír. díjnok, Szabó Kálmán ucca 27.—Borsos Margit, Hegyi Mihályné ucca 12. Medgyaszai István cipészsegéd, Nyil ucca 38.—Nagy Margit, Homok ucca 28. sz. Kiss János vonatkisérő, Nyíregyháza—Tóth Róza, Zápolya ucca 13.

Házasságkötések: Lindenfeld Zoltán banktisztviselő, Szálkai ucca 6.—Glasser Erzsébet, Ferenc József út 28. Korom László hentesmester, Eötvös u. 73. szám—Kiss Etelka, Péceli ucca 8. Makai József földműves, Csapó ucca 71.—Burai Katalin, Csapó ucca 71. — Böszörményi István csizmadiamester Dorottya ucca 1.—Gyarmati Piroska, Gyöngyvirág ucca 19. Gergely János motorszerelősegéd, Werbőczy ucca 8. Röff Ilona, Honti ucca 32. Molnár Sándor műszerészsegéd, Luther ucca 16. Varga Emilia, Oláh Károly ucca 10—Murányi János gyári munkás, Ózd—Ambrus Erzsébet, Cserepes ucca 16. sz. Barta Lajos MÁV géplakatos, Honti u. 21. C.—Erdélyi Róza, Gróf Vécsey u. 16. sz. Ujvárossi Sándor munkás, Szepesi ucca 32—Debreceni Juliánna I. őrház, Kovács Gyula MÁV esztergályos, Rudolf ucca 16.—Tokai Ilona, Oláh Károly ucca 26. Sóvágó Pál fodrászsegéd, Kigyó ucca 12.—Kovács Zsófia, Ötmalom ucca 1. Gere Lajos MÁV fékező, Malvin ucca 54.—Karancsi Juliánna ugyanott. Erdei Károly vasbetonszerelő, Batthyány ucca 6. sz.—Baranyi Mária, Rácz ucca 6. — Veres József ref. tanító, Kerekes Géza ucca 34.—Tóth Róza, Dobozi bérház. Veres Sándor MÁV távirda asztalos, Kerekes Géza ucca 34.—Nagy Juliánna, Csóka ucca 28. Szabó Imre szobafestősegéd, Rakovszky ucca 1.—Szabó Erzsébet ugyanott. Koroknai János munkás, Teleki ucca 40—Duli Eszter ugyanott. Badik Béla mozdonyvezető, Tapolca—Nagy Ilona, Rakovszky ucca 23. sz. Oláh Ernő férfiszabómester—Bercsényi ucca 59—Király Mária, Lónyai ucca 32. Szalay Istxán tanító Apc—Földvári Piroska védőnő Apc. Csibi Lajos kereskedősegéd, Pestszenterzsébet—Pentallner Magdolna, Busi ucca 8. sz. Fekete Béla tanító, Karcag—Németi Katalin, Baross ucca 12. Dr Tóth Elek, Nagyberek—Bálint Ilona, Erzsébet, Ocskay ucca 13.

Halálozások: Kiss Lajos háztulajdonos, ref. 72. éves, Teleki ucca 13. sz. Kecskés Ilona 4 hónapos, Szepesi ucca 50. sz. Csákó József ref. 3 hónapos, Fancsovics ucca 36. Ragályi Lászlóné Nagy Lenke ref. 24 éves, Dobó ucca 36 Kontor Zsigmond ref. 3 hónapos, Levai ucca 18. Gál János ref. 9 hónapos, Gazdasági Akadémia.

Az utóbbi napokban nem volt ujabb Heine Medin megbetegedés

A Debrecenben julius 5-ike óta csoportosan előforduló Heine-Medin megbetegedések a hét második felében szerencsére szüneteltek. Az utolsó napokban egyáltalán nem fordult elő újabb megbetegedés.

A klinikán ápoltaknál valamennyi esetben könnyü lefolyásúnak bizonyult a betegség s az eddig felgyógyultak egyikénél sem maradt vissza bénulás.

A szociális ügyosztály telepén felállított megfigyelő-állomás a hét elején kicsinek bizonyult s szóbakerült, hogy újabb megbetegedések esetén a megfigyelőhelyet, ahova a megbetegedettek családtagjait szállítják, a Mikepércsi útra helyezik ki. Erre azonban a megbetegedések szünetelése folytán valószínűleg nem kerül sor.

Egyébként **a meleg idő megszüntével** valószínűnek látszik, hogy a **Heine Medin szezonja véget ért** s újabb megbetegedések nem lesznek.

Kirabolt egy bankot, agyonlőtt két detektívet

Bécsi jelenés szerint többezer detektív és rendőr hajszolja azt a bandát, aki augusztus 2-án Garmisch-Partenkinchenben betört egy bankba, agyonütött egy banktisztviselőt és kifosztotta a pénztárt.

A zsákmányával menekülő bandát az egyik linzi szállodában igazolásra szólították fel. A bandita két detektívet agyonlőtt és azután elmenekült. A Linz körüli erdőségekben hajszolják most a bandát, de kézrekeríteni nem tudták még.

— Kárpátalja népe a Szent István ünnepi körmenetben. Báró Perényi Zsigmond titkos tanácsos, Kárpátalja kormányzóbiztosának kezdeményezésére Kárpátaljáról éspedig Máramaros, Ugocsa, Bereg és Ung megyéből mintegy 130 magyarorosz, oláh és magyar érkezett Budapestre, hogy szinpompás nemzeti viseletükben résztvegyenek a Szent István ünnepi körmenetben. Ez az első eset, hogy Kárpátalja népe megjelenik Szent István ünnepén.

— Kárpátalja görög katolikus hívei a görög katolikus szertartás szerinti Nagyboldogasszony ünnepére augusztus 25-ére elzarándokolnak a Máriapócsi kegyhelyre, hogy a felszabadításért hálát adjanak a Szűzanyának. — Sztojka Sándor püspök mutat be ünnepélyes hálaadó szentmisét.

— Közöljük az érdekeltekkel, hogy augusztus 23-án és szeptember hó 2. napján, az építőiparosokat érdekló versenytárgyalási hirdetmény határideje jár le. A kiírás az Ipartestület hirdető tábláján megtekinthető. Ipartestület.

— Nathania mellett feltartóztattak egy hajót, amely négyszáz középeurópai zsidót akart engedély nélkül partra tenni. A kivándorlókat Haifába kisérték.

— Szeged városa Kacziány Ödön híres festő hagyatékában levő többszáz képet megkapta örökségül. Lánya aki Münchenben lakik, adta át az örökséget.

— Nápoly környékén egy villamos belerohant az előtte haladó kocsiba, amely a heves lökés folytán egy harmadik kocsinak vágódott. Az összeütközésnek 80 sebesültje van.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó" lerakat.

— A hadigondozottak segélyezése fokozott mértéket ölt. Különösen a hadiözvegyek sokan kérik a nyilvántartásba való utólagos felvételünk engedélyezését. Erre való tekintettel a honvédelmi miniszter kivételesen még egyszer lehetőséget kiván adni a végkielégítésre felvett hadiözvegyeknek és hadigondozottaknak arra, hogy nyilvántartásba való vételük végett 1939 október 31-ig jelentkezhessenek a lakóhelyük szerint illetékes nyilvántartó hatóságnál, ahol a rendelkezésre álló kérdőíveket gondosan és a valóságnak megfelelően töltsék ki.

—=—

DÖJKRÁS

Hazánkban délután különösen az ország északi felén újból erősebb felhőképződés indult meg a Mátra és Budapest között, valamint Nagyszőllős vidékén zivatarok alakultak ki. Este Budapesten újra zivatar volt és Eger és Debrecen között esett az eső. Az esti órákig a csapadék lényegtelen volt. A hőmérséklet 23—24, Kassán 26, Ungvárott 27 fokra emelkedett. Este pedig a legtöbb vidéken még 18—20 fok között volt.

Jóslat: Gyenge északi, északkeleti szél, változó felhőzet, helyenként, főleg a délutáni órákban futózápor, zivatar, a hőmérséklet tovább emelkedik.

Halálragázolta a forgalmi tisztet a rosz vágányra beengedett vonat

Halálos kimenetelű vasúti szerencsétlenség történt a Pécs melletti Bükköny állomáson. A szerencsétlenség áldozata **Szentágotay** József, a szolgálatot tevő forgalmi vasúti tisztviselő. Szentágotay a szokástól eltérően a harmadik vágány helyett a második vágányra állította be a Budapestről befutó személyvonatot, **később azonban elfelejtkezett erről és ő maga szolgálattételre a második vágányon helyezkedett el.** Alig lépett a vágányok közé, amikor **befutott a budapesti személyvonat és Szentágotay Józsefet elgázolta. A szerencsétlen vasúti tisztviselő a kórházban meghalt.**

A vizsgálat megállapította, hogy **sajtámaga volt az oka a szerencsétlenségnek.**

— Harminc tagú budapesti kiránduló érkezett szombaton Debrecenbe. A kirándulók az IBUSz hétnapos felvidéki túrájáról érkeztek ide, mely a tára végállomása. A vendégek vitéz Fejér István Arany Bika éttermében vacsoráztak, majd folytatták útjukat Budapestre.

Dr. Széll Kálmánt a debreceni egyetem tanárává nevezték ki

A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemen dr Széll Kálmán gyakorlógimnáziumi rendes tanár, egyetemi magántanárt a bölcsészeti tudománykaron az elméleti fizikai tanszékre egyetemi nyilvános rendkívüli tanárrá kinevezte.

A debreceni közönség kedvencei a Rózsabokorban

Sugár Mihály, a debreceni közönség kedvence társulatot szervezett Budapesten azoknak soraiból, akik a Csokonai Színháznál játszottak és a közönség tüntető szeretettel fogadta őket mindég. A fővárosi színpadokról a régi debreceni kedvencek néhány hétre vidéki útra indultak és így jönnek el Debrecenbe is, hogy kacagó estéket biztosítsanak a régi kedves közönségüknek.

A „Rózsabokor" tündéri szép kerthelyiségében lépnek fel augusztus 25, 26. és 27-én vasárnap délután és este. A társulat Debrecenből felvidéki túrnéra megy.

Zsirhamisitásért kétheti fegyház

Pestszentlőrinczen nagy zsírhamisitást lepleztek és megállapitották, hogy a város egyik igen vagyonos hentese faggyúval hamisította a zsirt. Igen nagy tételekben vásárolta a faggyút és ez terelte rá a gyanut. A vizsgálatnál lefoglalt zsír 25 százaléka faggyú volt. A hentest, Danninger Jánost a bíróság elítélte 14 napi fogházra és 400 pengő pénzbüntetésre.

Olasznyelvü gimnáziumot alapitanak Pannonhalmán

A Bencés-rend elhatározta, hogy Pannonhalmán olasznyelvű gimnáziumot létesit és az új intézet az olasz külügyminiszter és édesapja nevét fogja viselni.

Az új intézet alapitását a komáromi Bencés-gimnázium és a rend felvidéki vagyonának visszaszerzésének emlékére létesitik. Az intézet a rend pannonhalmi 61 holdas ősi monostorának parkjában épül fel. Az új intézet célja nemcsak az olasz nyelv tanitása, hanem előkészitése az olasz-magyar viszonylatban bekövetkező fontos élethivatásoknak. Az olasz gimnáziumban olasz oktatók és felügyelők fognak működni.

— Száznyolcvan millió pengős deficitmenetes költségvetést készit elő Budapest a jövő esztendőre. A kiadások 15—16 millió pengővel emelkednek.

— Egy japán tűzhányó kitört Torisima szigetén és a kitörés igen súlyos anyagi kárt okozott. A tűzhányó ötszáz kilométernyire van Tokiótól.

— Belgium három millió gázálarcot gyárt, hogy a légvédelem eredményes legyen. A gázálarc árát rendeletileg leszállitották, hogy mindenki megtudja vásárolni.

— Akciót indítottak Budán a Svábhegyen lakó villatulajdonosok és a hegy nevét akarják megváltoztatni. A Svábhegy tulajdonképpen nincs is, egyetlen hivatalos névtábla sem jelzi az öt budai hegyet magában foglaló Svábhegyet. Az akció irányitói azt szeretnék, ha Horthy-hegynek neveznék el a hegyet.

GYÁSZ ROVAT

Nagy Lenke Klára megható temetése

Nagy részvét mellett folyt le **Nagy Lenke Klára,** a fiatalon elhunyt debreceni írónő temetése, szombaton délután. A Köztemető díszravatalozójában igen nagyszámú gyászolóközönség jelent meg a szertartáson a családtagokon kivül.

A gyászének után **Hegyaljai Kiss Géza** ref. lelkipásztor mondott gondolatokban gazdag imát a ravatalnál. Fájó szívvel búcsúzott a fiatal nőtestvértől, **akit esküvője elől ragadott magával a halál és most mirtuszok között fekszik a ravatalon a siralommal siratók között.** Fájó lélekkel ömlik könnyünk ravatalánál, akinek lelke gyönyörű gondolatokkal volt tele, női lénye kedves volt mindenki előtt és példaképül állott embertársai között, s utolsó szava is az Istenhez szólt.

A szertartás után a gyászolók serege elkisérte utolsó útjára Nagy Lenke Klára hült tetemeit. A sírnál búcsúének és Hegyaljai Kiss Géza lélekbemarkoló imája után örök nyugalomra helyezték a fiatal írónő földi maradványait.

—=—

Ifj. Balogh József 16. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető III. osztályú ravatalozó teréből. Lakás: Jerikó ucca 22. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Kiss Lajos sertéskereskedő temetése vasárnap délutná 3 órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Telcki ucca 13. sz. Gebauer-cég rendezi.

Kozma Pistuka, életének 8-ik havában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Temetését: Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeldtér 4. szám.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, szeretett gyermekünk és testvérünk szászfai Ragályi Lászlóné Nagy Lenke Klára temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, vagy virágot helyeztek, mely által nagy fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak. — **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak az ismerősöknek, rokonoknak, jó barátoknak, akik felejthetetlen férjem, szerető édesapánk temetésén vigasztaló szavaikkal fájdalmunkban osztoztak, fogadják hálás köszönetünket. **özv. Böszörményi Pálné és gyermekei.**

— Budapesten ötezer kőműves szüntette be a munkát szombaton reggel és ezzel 180 építkezésnél szünetel munka. A munkások az iparügyi miniszternél személyesen akarják kivánságaikat előadni a béremelések tekintetében.

— Japán-magyar fajtestvériség kimélyítését szolgálja az az előadás, melyet a debreceni turánok rendeznek, folyó hó 27-én, délelőtt negyed 11 órai kezdettel a Vígszínház mozgóban. Az előadást dr Bencs Zoltán tartja Japán életéről, művészetéről, történeti életéről és elhivatott jövő nagyságáról, valamint az eddigi magyar kapcsolatokról. Ezt követőleg a Szachalini szigetvilág gazdag, halász életéről, melynek kiapadhatatlan értékei a jelenlegi japán—orosz súrlódások eredői, filmbemutató. Továbbá a japán filmgyártás remeke a „Szamuraj leánya" 10 felvonásos film. Az előadás megtekintése díjtalan. Jegyeket 27-én, délelőtt 9 órától a moziban lehet kapni. Előzetes igényléseket pontos név-, lakhely és a jegyek számának feltüntetésével kizárólag csak posta útján lehet Szabó Gyula, hajnalucai bérház III. 10 szám alá bejelenteni.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő.

WERNER nyári olcsóságai

Szalmakalap 1·80 — Nyakkendő 1·20
Rövidujju ing 3·90 — Tropikal ing 3·—
Divat öv —·98 — Sokni —·68

Saját készítményű nap és **ESERNYOK** legolcsóbban **Esernyőszalonból** PIAC U. 77. Javit, áthúz, alakit.

48·- pengős rádió előjegyezhető: 2·-P. részletre **Gulyás** kerékpár, csillár szaküzletében Piac u. 59. T.: 22-19

Füszerek, csemegék háztartási cikkek olcsó áron **Volentiknél** Piac u. 38. villanyerőre berendezett kávépörkölde

Iróés irodagépek **MARKOVITS SANDOR** Piac utca 58.

Orosz divat és orthopéd cipész cipői kényelmes elegáns formás Piac utca 40. Hangyapalota.

Tokajhegyaljai termelői borpincészetemben **Csapó u. 31. alatt** boraimat olcsón — árusítom —

Kézimunka tervezés és előnyomása, a hozzávaló anyagok olcsó beszerzési forrása **Bessenyei Ilona** kézimunka üzlete VAR U. 2.

Figyelem! Olcsó felvidéki favételemből míg a készlet tart **bükk vágott fa** házhoz szállítva 4·40 és **3·80** Tűzifatelepen Nap u. 4.

Boroshordók! (új és használt) minden nagyságban eladók **Br. Győrffy** hordógyártási telepén **Nap ucca 4.,** ugyanott javitások gyorsan készülnek Tel. 12-83.

AUTÓGUMIK futófelületezése és minden e szakmába való javítás garanciával **Tóth Gumiüzem** Hunyadi u. 2. Telefon hivó 12-35.

Varrógépet, kerékpárt felelősséggel javitok. Vétel, csere, kölcsönzés. **EISENBERGER** Csapó u. 101.

Hölgy- és úrifodrászatomat megnagyobbitva és modernül berendezve **áthelyeztem** **SAS UCCA 2 ALA.** Kérem a szives pártfogast **Boczán Sándor fodrász.**

Finom acéláruk **görkorcsolyák** FRICK Testvéreknél Ferenc József u. 27.

Kerékpárok és alkatrészek, horgászati felszerelések, teniszütők és labdák és egyéb sportcikkek **Tóth Gyula** vasüzletében

UJ PAPLANT legszebben, régi paplanvatát legjobban portalanit villanyerőre berendezett gépével ifj. Püspök Sándorné Csapó utca 27 szám.

Festékek, olajok háztartási cikkek **SAS UTCA 1 SZ.** **Nádudvari Lajos**

Akkumulátor Dinamó Gumijavitás Rétinél Pannonia udvar.

Szlluka *szikvíz üdit* TELEKI U. 100. Telefon 21-11.

Orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalp betétek gipszminta után. **Szabó István** Piac u. 42. Pannonia udvar.

Kérje minden üzletben **Klein Géza** jó izü **kenyeret**

Amatőr felvételeit kidolgozza, fényképezőgépet ad, vesz, cserél **Berzéki fotószaküzlet.** Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Villanymotorok, villanygépek és készülékek javitását, tekercselését átalakitását szakszerüen végzi **Kovács Lajos** elektrőüzeme Miklós u. 9.

Díszzászló urasztalteritő magyaros kézimunka készités előrajzolás csak **Szent Anna u. 10.** Pikó László kézimunkaipar

Golyóscsapágy **Kerékpár** varrógép, motor rádió legelőnyösebben **Királynál** Royalépület

Befőttes üveget legolcsóbban **Dávid** Hatvan u. 15.

BUTOR Hálók, ebédlők, uriszobák, jégszekrények, szalonok, szőnyegek, testmények. Egyes darabok igen olcsón **Butormagazin Széchenyi 6.**

Tóth Gábor úriszabósága Debrecen, Piac u. 89. Mindig a legujabb vonalu ruhák tökéletes bricsesz nadrágok.

ÓRÁKBAN ékszerekben legolcsóbb **Halász**

Rádió kerékpár **NEUMANN cégnél** Piac ucca 27.

FOTOKOPIAT készittessen okmányairól. **Müszaki Foto** Hangya palota Ferenc J. út 40.

Spórolni akar? Minden rőlösszükségletét szerezze be a **Maradéküzletben.** Dégenfeld tér 11. TISZAPALOTA.

„LELA" zománctűzhely legtökéletesebben süt, főz. Készíti: **LEVENCSIK,** Csapó u. 87.

Szekeres borozó **Hunyadi u. 1.**

Kellemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák. Cigányzene. Polgári árak.

Néhány szó a közeli tanítóválasztáshoz

Köztudomású, hogy rövidesen a református egyház iskoláinál betöltésre kerül **két tanítónői és hét férfitanítói állás.**

Mielőtt említett állások betöltésére a jelölések megtörténnének, tisztelettel felkérjük, illetve figyelmébe ajánljuk a tekintetes Jelölő Bizottságnak, valamint a Presbitérium igen tisztelt tagjainak, hogy méltóztassanak figyelembe venni városunk fiainak pályázati kérelmét és elsősorban őket jelölni, illetve megválasztani.

Kérésünk indokolt és elfogadható, mert debreceni fiukról van szó, kiknek szülei egyházi adó hozzájárulással segítjük az egyházat. Mellőztetésük esetében nagy sérelem érné őket, de minket is szülőket s joggal mondhatnánk azt, hogy ők Debrecen kitagadott gyermekei; annál is inkább, mert a legeldugottabb, legkisebb falunak is meg van a maga helyi jelöltje s így minden község a maga fiát választja meg. Pl. Hajdúböszörményben szóba se jöhet más, csak böszörményi fiú. Hát csak Debrecen mellőzné a saját fiait? Reméljük és bízunk benne, hogy ez nem fog megtörténni!

De az egyháznak is érdeke, hogy fiatal tanítót válasszanak meg, mert azok jóval kevesebb illetményben részesülnének. Másodszor: négy-öt év elteltével az illető öreg tanító nyugdíjaztatná magát, miáltal a nyugdíjteher tetemesen emelkednék.

Bízunk abban, hogy a Jelölő Bizottság, valamint a Presbitérium megszívleli kérésünket s a vidéken működő kipróbált debreceni fiukat jelöni fogja s rájuk szavaz, nem kezeli őket mostoha gyermekek gyanánt.

A választáson pedig érvényesüljön az a sokat hangoztatott mondás, hogy: „Debrecen a debrecenieké".

Kiss János.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS **HURAY,** Ipartelepek T: 17-93

— **Korona dísztermében** minden csütörtökön és vasárnap össztánc. Tanfolyam negyedikén kezdődik. Schaff táncatanár.

— **A mesteruccai templomban** hétfőtől, 21-étől kezdve a köznap esti istentiszteletek öt órakor kezdődnek.

— **Hetven évig élt együtt egy házaspár.** Óriási részvét mellett temették el Karcagon Gy. Szűcs Sámuel 93 éves ottani lakost, a város legöregebb emberét. Az idős gazda a közlmultban ülte meg feleségével, Ács Máriával házasságuk hetvenedik évfordulóját.

— **Agyonverte az anyósát Madaras községben Somogyi István gazdálkodó.** Az udvaron vesztek össze és az anyós, Maczó Jánosné annyira felbőszítette vejét a vita során, hogy Somogyi egy kocsitengelyt kapott fel és azt verte az anyósához, aki szörnyethalt. Somogyi István tettének elkövetése után elmenekült a faluból.

— **Az országúton összetört 13,000 darab tojás.** Egy teherautó Bécsbe akarta vinni a tojásokat, de felborult az országúton, Neszmély község határában.

— **A Debreceni Repülő Club felhivja női tagjait,** hogy szerdán, augusztus hó 23-án, délután 2 órakor a Gambrinus-passageban gyülekezzenek s onnan az első kiképzésre autón fognak kimenni a repülőtérre. A Repülő Club értesíti a többi növendékeket is, hogy a kiképzések a következő sorrendben történnek: vasárnap délután 3-as csoport, hétfőn 2-es csoport, kedden 1-es csoport, szerdán női csoprot, csütörtökön 1-es csoport, pénteken X-es csoport, szombaton 1-es csoport. Valamennyi csoport kiképzése délután 2 órakor kezdődik.

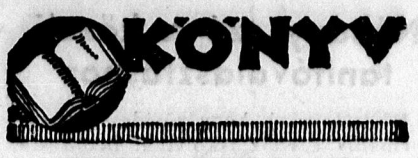

NAPSUGARAS TÁJON
Papp Szeta versei

»Napsugaras tájon« címmel jelent meg a napokban egy versfüzet. Papp Zeta versei javából kötött egy csokorra valót. Bennük a költőnő finom érzésű, poétikus, sokrétű lelke tükröződik.

A költemények elárulják, hogy szerzőjük a költészet legtöbb műfajában meglepő otthonossággal mozog. Hazafias versei közül az »Édes hazám« a legsikerültebb. Igaz érzés heve érzik benne. Vallásos költeményeiben az isteni akaratban való megnyugvás nyer kifejezést. Lírai verseiben egy érző szív keservei, örömei kapnak hangot. A »Tomboló viharban« című egyike legszebb verseinek. Valóságos gyöngyszem. Finoman cizellált a »Mi lenne« kezdetű. Sikeres próbát tesz a népies műfajok terén. Népdala igen ügyes, a »Csak egy szóval« című pedig igazi magyar nóta.

Eddig a tartalom. De a művészetekben nem a »mi?« a fontos, hanem a »hogyan?«, a költői forma. Nemcsak a külső, hanem a belső, lelki forma, illetve a kettőnek harmóniája. Ebből a szemszögből, megítélésből nézve a verseket, megállapíthatjuk, hogy értékes, finom alkotások. A lelki élmények sokszerűsége, gondolatainak, érzéseinek, meglátásainak sokasága tükröződik vissza Papp Zeta verseiben. Ezekhez a belső értékekhez járulnak még az előadásbeli jó tulajdonságok. A nyelv erős, kifejező stilusa, képekben, hasonlatokban gazdag rímelése szabatos és jó.

Sporthíradó

A Debreczen sporthírszolgálata jelenti:

Vasárnap már a Nemzeti Bajnokság B. osztályában megindul a komoly bajnoki küzdelem. Az első osztály csak szeptember 3-án kezd. Az első fordulóban a DVSC Losoncra megy, az ellenfele az NBB-ben ujonc LAFC. A mérkőzést Hegyi északi játékvezető vezeti. A DVSC így áll fel Losoncon: Keskeny — Antal I., Antal II. — Galambosi, Kántor, Papp — Drab, Neben, Szabó, Bihari, Nagy.

Az ellenfél játékereje ismeretlen, sötét és teljesen bizonytalan a mérkőzés sorsa és kimenetele. A DVSC formáját sem láttuk még az idén, így az eredményre még következtetni sem lehet.

A Nyiregyházi TVE Nyiregyházán a Füleki SC-t látja vendégül, ez lesz az első NBB mérkőzése, vezeti dr. Lengyel József Debrecenből. Ungvárott a Rusj a Munkácsi SE-vel találkozik az NBB-ben, vezeti Farkas Iván Debrecenből, míg Beregszászon a BFTC a Kassai SC-t fogadja, vezeti Boross Zsigmond Ungvárról. Az Ungvári AC Ózdon játszik, a SalBTC meg a Perecsi TK-val.

A Bocskai edzőmérkőzést tart a Stadionban délután fél 3 óraától kezdve s több új próbajátékost próbál ki. Ugyanekkor lesz a játékvezetőjelöltek gyakorlati vizsgája is.

Balmazújvároson a BSC—Téglás-kert Hajdu-kupa döntő lesz, vezeti Debreceni. Amelyik csapat győz, az nyeri a Hajdu-kupát.

Vasárnap lesz Diósgyőrben a vidéki atlétikai bajnokságok második napja, vasárnap lesz az országos úszóbajnokság is.

A pécsi kerületek közötti teniszverseny befejeződött. Tiszántúl csapata a vártnál gyengébben szerepelt, mert a hölgyeknél a legjobb, Boross Ágnes nem indult, a férfiaknál meg Várady Brenner dr., Kovács, Barabás is bizonytalanul játszott. Legszebb eredményt Darkó Irénke és Mankovics érte el, a legjobbak ellen is győztek. Végeredményben a férfiaknál: 1. Felvidék, 2. Dél, 3. Tiszántúl, 4. Közép, 5. Nyugat. — A hölgyknél: 1. Közép. 2. Felvidék, 3. Tiszántúl, 4. Dél, 5. Alföld.

KÖZGAZDASÁG

Élénk forgalom emelkedő árak

A gyümölcspiacon igen olcsók az árak

A tegnapi hetipiacon élénk forgalom alakult ki. Igen sok árut hoztak fel és az olcsóbb cikkekben nagy forgalmat bonyolítottak le. Egyes cikkekben olcsóbodás állott be, míg pl. a zöldbab ismét drágult, kilója 40 fillér. Igen érdekes volt a burgonya áralakulása, napokkal ezelőtt a legdrágább burgonya 8 fillér volt kilónként, míg tegnap 12 fillérre emelkedett a rózsaburgonya ára. A zöldség is drága, 20 fillér csomónként. Esett a befőznivaló ugorka, 100 drb 50 fillér. Egyedüli olcsó cikk a zöldpaprika, egy fillér vagy még ennél is olcsóbb darabja.

A baromfipiacon is élénk volt a forgalom. Az árak hetek óta stagnálnak. A legnagyobb forgalom a sovány kacsában és libában van, mert ez a legolcsóbb, 1 pengő kilója. A tojás ára szilárd, 8 fillér darabja.

A gyümölcspiacon volt a legnagyobb forgalom. Itt volt a legtöbb áru, mint mindig. Az almát nem lehet eladni olyan olcsó. 8 fillérért is láttunk almát. A legszebb se drágább, mint 20 fillér. A szőlő ára megállt, talán a hűvös időjárás miatt.

Zöldségárak: burgonya 10—12 f, karfiol kg 1 P, ugorka drb 1 f, befőzni való 100 drb 50 f, zöldpaprika drb 1 f, zöldség csomója 20 f, zöldbab kg 40 f, saláta feje 6 f, paradicsom kg 10 f, káposzta kg 28 f, vöröskáposzta drb 16—30 f, karalábé drb 4—24 f, gomba kg 70 f.

Baromfiárak: tyuk kg 1.10 P, sovány kacsa és liba kg 1 P, kövér kg-ja 1.40 P, csirke kg 1.30 P. Tojás darabja 8 fillér, kg-ja 1.50 P.

Gyümölcsárak: alma kg 8—20, szőlő kg 36—44 f, körte kg 12—20, dinnye 5 f, őszibarack kg 30—60 f, citrom darabja 9 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. marhahús kg 1.20 P, II. r. 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.40 P, II. r. 1.20 P, juhhús kg-ja 1 P.

Sertéshúsárak és zsiradékok: töviskes kg 2.20 P, comb, karmonádli kg 2 P, tarja kg 1.60 P, oldalas kg 1.50 P, zsírnakvaló kg 1.46—1.52 P, zsír kg 1.60 P, háj kg 1.54 P, szalonna kg 1.60—1.70 P, paprikás szalonna kg-ja 2.40 P, tepertő kg 2 P.

Halárak: ponty kg 1.30—2 P, csuka kg 2 P, balatoni fogas kg 3 P, harcsa kg 2.50 P, szeletelve kg 4 P.

—=—

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs októberre: 14.70, 14.60, zárlat 14.60—14.61. Márciusra 15.53, 15.47, zárlat 15.46—15.47.

Tengeri augusztusra: 18.90. Szeptemberre: 18.98, 18.85, zárlat 18.85—18.86 pengő.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.40—19.65, 78 kg 19.60—19.85, 79 kg 19.80—20.05 80 kilós 19.90—20.15. — Felsőtiszai 77 kg 19.25—19.50, 78 kg 19.45—19.70 79 kg 19.65—19.90, 80 kg 19.75—20.00 rozs pestvidéki 13.95—14.10, rozs más 14.20—14.35,, takarmányárpa elsőrendű 16.80—17.25, középminőségű 16.50—16.70, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 18.25—18.50, középminőségű 18.15—18.25, tengeri 18.90—19.00, korpa 13.60—13.80, 8-as liszt 15.75—16.50 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 857 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 65 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronkint 340 kilón felül 107—109 fillér, szedett sertés I. 104—107 fillér, II. 98—102 fillér, III. 86—94 fillér, angol tőkesertés 98 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kgkint.

Debreceni termény- és takarmányárak:

Búza 18.30—18.60, rozs 12.60—12.80, árpa 16.00—16.50, zab 17.00, tengeri 17.20—17.50, lucerna 8.00—10.00, széna 7.80, lóhere 7.00—8.00, bükköny 5.50.

36.220—1939. L. O. *HIRDETMÉNY.* Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter úr 88.001—1939. eln. számú rendeletével a városban felszerelt hatósági riasztó eszközök, villamos szirénák, folyó évi szeptember hó 1-étől kezdődőleg minden hét szombatján 13 órakor leendő kipróbálását elrendelte. Amennyiben erre a napra egyházi, vagy nemzeti ünnep esik, az ellenőrzés ezt a napot megelőző hétköznapon fog megtörténni. A riasztó eszközök (szirénák) kipróbálása a légvédelmi riadó üvöltő hangjelzésének adásával történik azzal az eltéréssel, hogy a kipróbálás 15 másodpercet nem haladja meg. (Ezzel szemben a légvédelmi riadót jelző riasztásnál az üvöltő hang tartama egy fél perc s a jelzés egy fél perces szünetek közbeiktatásával háromszor egymásután adatik. A légi veszély elmult jelzés pedig félperces egyenletes állandó magasságú szirénajelzés s a jelzés félperces szünet után mégegyszer ismétlődik). Egyidejűleg felhívom a város közönségének figyelmét arra, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter úr folyó évi szeptember hó végén, vagy október hó elején újabb országos légvédelmi és légoltalmi gyakorlatokat fog tartani, melyeknek időpontja a multban szokásos módon kellő időben közhírré lesz téve. Felhívom a város közönségének figyelmét arra is, hogy az előírt légoltalmi óvóintézkedések (padlások lomtalanítása, víz, homok, kézi fecskendő stb. eszközök készenlétben tartása) kötelezettsége változatlanul fennáll. Ennek meglétét és betartását a Légoltalmi Liga útján is rendszeresen ellenőriztetem. A Légoltalmi Liga megbízott közegei általam kiállított igazolvánnyal, valamint a Légoltalmi Liga arcképes igazolványával vannak ellátva. Felhívom a város közönségének figyelmét, hogy a Légoltalmi Liga eljáró közegeit munkájukban saját érdekükben is a legmesszebbmenőleg támogassák. Felesleges hangsúlyoznom, hogy a légoltalom korszerű kiépítése fontos honvédelmi és közérdek, egyben a város lakosságának is elsőrendű érdeke. Elvárom tehát, hogy a város közönsége a légoltalom s a város lakossága önvédelme megszervezése ügyében tett és teendő hatósági intézkedéseket a legnagyobb megértéssel fogja támogatni. Minden olyan esetben pedig, amikor ennek hiányát tapasztalom és állapítják meg az ellenőrző szakközegek, a törvényes megtorló lépéseket haladéktalanul megteszem. Debrecen, 1939. évi augusztus hó 16. *Polgármester.*

— **A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének**, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorra egy-egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát!

33.387-33.769/1939. VI. HIRDETÉS. Értesítem a gabona raktározásával foglalkozó, vagy foglalkozni kívánókat, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr 904-1939. I. K. M. M. számú rendeletével a gabonaraktározó ipart számhoz és engedélyhez kötött iparrá nyilvánította. A rendelet rendelkezései szempontjából gabonának kell tekinteni a búzát, rozsot, kétszeres, árpát, zabot, tengerit és kölest. Gabonaraktározó ipar gyakorlására iparengedélyt csak az kaphat, aki az ipartörvények által előírt általános feltételein kívül igazolja, hogy az 5000 P biztosítékot lefizette, az 50 P ipardíjat a városi házipénztárba befizette, cégét bejegyeztette, a gabonaraktározás céljára megfelelő raktárhelyisége és a felek számára megfelelő üzlethelyisége van, az iparengedély kiadása iránti kérvény benyujtása napját megelőzően öt éven belül csőd, vagy kényszeregyességi eljárás ellene folyamatban nem volt. Az esetleg szükséges további részletes felvilágosításokat az elsőfokú iparhatóság (Kossuth-utca 20., fsz. 37. sz.) a hivatalos órák alatt megadja. *Azok, akik korábbi jogsszabályok értelmében kapott iparjogosítvány alapján a gabonaraktározással foglalkoznak, hogy iparukat tovább gyakorolhassák, folyó évi október hó 15-ig kötelesek az elsőfokú iparhatóságnál iparjogosítványaikat megerősítés végett bemutatni és igazolni, hogy az 5000 P biztosítékot letette, cégét bejegyeztette, gabonaraktározás céljára megfelelő raktárhelyisége és a felek fogadására megfelelő üzlethelyisége van s hogy öt éven belül csőd vagy kényszeregyességi eljárás ellene folyamatban nem volt. — Polgármester.*

38.703—1939. A. sz. HIRDETMÉNY. Felhívom azokat a nyilvántartásban álló hadirokkantakat, akik eddig »hadirokkant« jelvényért nem jelentkeztek, hogy a »hadirokkant« jelvény iránti igényüket az elsőfokú közigazgatási hatóság hadigondozási osztályánál (Kossuth-u. 20. sz. III. emelet 92.-b. sz. helyiség) jelentsék be. A jelvény igénylésekor a sebesülési érem vagy a háborús emlékérem viselésére jogosító igazolvány bemutatandó. Azok a hadirokkantak, akik nem rendelkeznek ilyen éremigazolványokkal, azok megszerzése iránti tudnivalókat a jelzett helyen szintén megtudhatják. Debrecen, 1939 július 2. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

Szerkesztői üzenetek

„Pax-Ting-i élmények". Sajnos későn kaptuk ahhoz, hogy vasárnapi számunkban közölhessük. A következő héten azonban okvetlen sorát ejtjük. Köszönet.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám.** Renez üzlet. Kossuth u. 4 sz. Városház épület.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Húnok, avarok, magyarok őshazája a Szereth folyóig terjedt

Új megvilágitásban a honfoglalás — Történelmi jogunk nekünk van Moldvára, Havasalföldre — Új nyomokon a magyar igazság és viszszaverjük a román hazudozást — Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár megállapitásai szerint székelyek és magyarok multja minden ellenkező állitással szemben egy

Mióta az oknyomozó történelem elfoglalta helyét a tudományos életben, a székely kérdés mindig sokat bolygatott ügye volt ennek a tudománynak. Hol ezt, hol azt vetették fel s volt már minden a székely, csak éppen azt akarták tőle megtagadni, aminek az Isten teremtette: azt, hogy ősi magyar.

A legújabb időkben, amikor kis népek, újonnan alakult nemzetek harcolnak tiltott és nem tisztességes eszközökkel a népszerűségért az európai nagy nemzeteknél, felhasználnak tücsköt, bogarat arra, hogy minél régibb nemzetnek állitsák be magukat. Igy olvastuk legutóbb, hogy a cseheknek ezeresztendős hazájuk van s igy kell napról napra lenyelni azt

az ostoba, de körmönfontan tudatos ferditést, melyet körülbelül negyven éve hangoztatnak a románok, hogy ők őslakók magyar hazánkban s mi vagyunk a jövevények...

Ez a határtalan hazudozás ma már oda fejlődött, hogy az ősi székely népet Jorga és társai megtették románoknak, akik elmagyarosodtak az elmúlt hosszú évszázadok alatt, tehát sürgősen vissza kell románositani őket.

Hogy miért sürgős az ügy, a visszarománositás nagy kérdése, nyilvánvaló.

Különösen húsz éve sürgős ez az új országnak és egy újabb csodabogár szerint vérvizsgálatok alapján igyekeznek úgynevezett tudósok kimutani, hogy a székely és román nemzet vérképlete azonos s erre a hihetetlennek látszó, de mindjobban hangoztatott mesére érvek kovácsolt ezreit hozzák fel. Illetve hozták fel eddig.

Azért eddig, mert most megkapták a méltó választ a hazudozásra, mely füllentésekhez annyi fáradságot se vettek, hogy legalább tudományos színnel alátámasszák.

Igaz, hogy ez már nehezebb munka is lett volna.

A román történelemirás Jorga Miklóssal kezdődik, akinek komolytalan munkássága különösen a mi korunkban öltött szédületesen nagy mértéket a hazudozásban és

pár hónappal ezelőtt Nagyváradon, majd Kolozsváron tett olyan kijelentéseket az ősz »tudós«, hogy az elmagyarosodott románság adta például Erdély magyar arisztokráciáját, igy a többi között rámutatott báró Jósika Jánosra is, mint egy csalhatalan bizonyságra...

A vérképletek gyüjtése pedig folyik ma is, mert soha se lehet tudni, hogy hol, mikor lehet a hazudozást felhasználni okosan, sunyin és kamatoztatóan.

Mielőtt azonban sikerrel járhatna Jorga, Ghibu és társaik újabb szellemi betörése,

figyelmükbe ajánljuk ezeknek az uraknak Rugonfalvi Kiss István, egyetemünk tudós történelemtanárának legfrissebb, évtizedek kutató munkája révén napvilágot látott nagyszerű munkáját: A nemes székely nemzet képe művét.

Ebből a müből sok mindenre feleletet kapnak a keleti ország keleti, helyesbeben balkáni szinvonalú tudósai, akik azonban éppen a balkáni, mondjuk görög krónikák feljegyzéseit nem akarják tudósi működésükben tudomásul venni, mert ezekben a krónikákban a valach oláh »románokról« igen ellenkező bizonyságok vannak.

Rugonfalvi Kiss István a többi között megkérdezi, hogy vajjon miért nem vetik fel azt a kérdést a tudós román tanárok, hogy

vajjon nem a moldvai, besszarábiai, havasalföldi románok azok, akikben székely, magyar vér csörgedezik?

Hogy van az, hogy a székelyek magyarosodtak el és nem a románoknak magukat nevező keverékek azok, akikben — sajnos — több magyar vér van a kelleténél, de ezt tudatosan tagadják, mert ennek esetleg súlyos következményei lennének, igy a többi között az is, hogy

megszünne Erdélyre ezerszer bejelentett jogigényük, mely szerint a dicső román nemzet nem kevesebb, mint a dáciai római légiók népének egyenes leszármazotta.

Arról hallani se akarnak, amit most napnál világosabban bebizonyit Rugonfalvi Kiss István, nevezetesen azt, hogy a honfoglalás korában, sőt jóval előtte a mai Óromania teljes egészében magyarfajú, helyesebben hunok, avarok, magyarok népének földje volt,

ahol egész a Szereth-folyóig a mi eleink voltak az urak és csak öldöklő századok irtották ki a fajtánkat.

Első pillanatra merész állitásnak hat, de ha elolvassuk Rugonfalvi Kiss István megdönthetetlen bizonyságait, tisztán látunk. Ezek tények, melyek hosszú-hosszú kutató munka eredményei, egykori kútfők nyomán szerzett értesülések, sőt, bizonyságot tesznek az igazság mellett Moldvának, Havasalföldnek máiglan fentmaradt magyar helynevei. A legrégibb fellelhető térképek mind-mind százával őrizték meg a magyar helységek és telepek neveit.

Nem valószinű tehát, hogy később a befurakodó, felszivárgó ruméliai rumuny-valachok csupa szimpátiaérzésből adták például Bakó városának a magyar nevet, de itt van ma is százával a magyarnevű helységek özöne, melyet csak a legfrissebb román szellem próbál kiirtani úgy, hogy Őrhely nevű helységből Orhei-t csinál, vagy Sárosfaluból Sarosa-t.

El kell ezt a nagyszerű névsort olvasni, melyet Rugonfalvi Kiss István összeállitott, mindenkinek és látni fogjuk, hogy ott, ahol 90 százalék magyar az őstelepitési helynév, a román nemzet csak jövevény betolakodott lehet. Mert lehet Tölgyesből Tulghest románositani, Tarkőből Tarkeult, de a bizonyság ezzel nem vész el, sőt erősebben igazolja, hogy Moldva, Havasalföld tartozott a magyar hazához, lakossága magyar, illetve székely, csángó magyar, kun, hun, bessenyő, avar, kabar volt, csak éppen román nem, mert román nemzet csak egy keveredés folytán lett, hogy a beszivárgó valachok nyelvét kezdték megtanulni a honfoglalás utáni későbbi századokban az itt élő finn-ugor törzsek, népek, majd beszüremkedő szlávok, amiből aztán a legújabb kor »román tudósai« megteremtették a dákó román álmot.

Tizennegyedik, tizenötödik, tizenhatodik század térképei, a római egyház egykori feljegyzései,

külföldi krónikák adnak számot az egykori magyar, székely életről és arról, hogy a Szerethig kinyult magyar nemzet ősi jogon sokkal, de sokkal inkább követelhetné az elrománositott székelyek, csángók, magyarok vérségi kapcsán is ezt a területet, mint a felfujt gőgü Jorgák, Ghibuk, akik most éppen a mi érveinket alátámasztó ténnyel, a vérvizsgálattal akarják kimutatni, hogy a székelyek is elmagyarosodott románok, mert azonos vérképletük van.

Attól eltekintve, hogy ez a vérképlet is gyanus, mert román munka, vérségi kapcsolatunk, a nyelv, hely és ezer meg ezer bizonyság alapján egyedül nekünk van történelmi jogunk Moldvára, Havasalföldre s nem a légből kapott dákóroman álmok lovagjainak Erdélyre.

Hogy a honfoglaláskor már ezeken a részeken székelyek éltek, akik a hunoknak egyenes leszármazottai, utódai, arra is feleletet ad ez a nagyszerű tanulmány, melyet nem ajánlhatunk eléggé figyelmébe a mai magyar embereknek, mert olyan kérdések kapnak minden sorából feleletet, mely kérdések a mai magyar életnek kiáltó ügyei.

Egy másik alkalommal még visszatérünk ennek a nagyszerű munkának érdekes részeire, hiszen soha olyan égetően fontos, annyira kenyérszerű nem volt ez a kérdés, mint ma.

Végre a hosszú, nyomasztó húsz esztendő alatt kaptunk egy olyan munkát, mely minden ízében egy célt szolgál:

igazságot deriteni abban a ködösitésben, melyet elleneink olyan mesteri kézzel teremtettek meg körülöttünk. A tanulmány székely kérdés elsősorban, de minden magyarnak igaz ügye. A nemes székely nemzet képe tükörképe a magyar multnak és fegyvere a magyar jelennek, magyar jövendőnek...

sz. r. i.

Nagy Lenke Klára halálára...

Vajjon miért tört ketté élted gyenge fája?
— Éppen mikor a Sors támaszt rak alája.

Szépre, jóra vágyó lelked elaludott,
Mielőtt boldogság kelyhéből ihatott.

Angyalhiány lehet odafent az égbe,
Rövid földi léted, azért ment igy végbe.

Tiszta, hófehéren kell a mennyben járnod,
Nem csókolhatott hát asszonnyá a párod.

Most már tudom miért voltál légies, szép...
Rózsás, hamvasarcú —mint egy Innocent kép

Angyal voltál és most vissza kellett menned,
Bűn csirája a föld s nem szabad elsned.

Huszonnégy tavaszig védett, óvott anyád
S nem érted éltednek meg csak a hajnalát..

Pedig hogy szomjaztál szivre, boldogságra..
Lelkedből buzogott csodás rimek árja.

Uj élted küszöbén tervezgettél vággyal;
Virágos mesgyén jársz a választott párral

S nézted, nézegetted — mint csodás világot —
A fehér ruhádat... s a mirtuszvirágot...

S nem vetted észre a leselkedő Halált,
Menyasszonyi fátylad a szemfedővé vált...

Lelked most már ott fent zengi édes dalá
S megtalálja ott a boldogságnak tavát...

És ti, kiknek érte könnyes lett napotok,
Ti csak egy jóságos Kézre gondoljatok.

Az Úr tudja a jót, látja a szenvedőt
S ki tudja mennyi baj elől vitte el őt!

Debrecen, 1939 aug. 17-én.

GAYNÉ ÉDY.

36.488/1939. VI. sz HIRDETMÉNY. Értesitem a város érdekelt gazdaközönségét, hogy a m. kir. II. számú ideiglenes lóvásárló bizottság folyó évi augusztus hó 25-én 8 órai kezdettel a lóvásártéren lóvásárt tart. Akinek katonai szolgálatra tekintetbe jövő eladó lova van, az azt az emlitett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4—8 éves hátaslónak, tüzérségi hámoslónak, vagy géppuskás málháslónak alkalmas melegvérű lovat és hátaslovakért átlag 600—700 pengőt, tüzérségi hámoslovakért átlagosan 700—800 pengőt, a géppuskás málháslovakért 500—600 pengőt fizet. Ismert jó származás a ló értékét emeli, az eladók tehát saját érdekükben cselekszenek, ha lovuk marhalevélen kivül a ló származási lapját (fedeztetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. *Polgármester.*

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Divatkrónika

Az idősebb hölgy diszkrét elegánciája

Ez nekem nem való — én ehhez már túl öreg vagyok — felkiáltással az idősebb hölgyek gyakran egyszerre mindent, ami divatos, visszautasítanak.

Persze, szivesebben látjuk ezt, mintha valaki 16 éves bakfis módjára öltözködne, ez azonban költői túlzás és én részemről még sohasem láttam 16 évesnek öltözött nagymamát, ellenben igenis, nagyon gyakran láttam túlzott szigorúsággal öltözött idős hölgyeket.

Erre pedig semmi szükség nincs — sőt, a fiatalok is hálásan és sokkal nagyobb bizalommal veszik

körül az idősebbeket, ha azok külsőleg is közel állanak hozzájuk. — Sokkal tovább marad lelkileg is fiatal az a nő, aki külsejében diszkréten és finoman fiatal tudott maradni.

Tessék tehát csak szépen fodrászhoz menni, vagy házi kezelésben is hajat ápolni. Egy kis púder, csipetnyi halvány pir, csak egészséges színt és ápoltságot kölcsönöz, nem kell feltűnőnek lennie. — Szóval ez nappalra, de a »diszkrét kikészítés« a megváltozott nyers villanyfénynél egyenesen »kötelező« estére.

Színben az idősebb hölgyek viseljenek feketét, vagy a most divatos »fiatalos színeket«, úgymint lilát, barnát, tompa zöldet, szürkét. Persze, a ruha szabása legyen diszkrét, s a divat jellegzetességei letompítottak. Igen finoman hat 2 3 sor szép gyöngy a nyakban, kis fehér gallérka, vagy betét csipkéből, georgetteből. Általában örökké szép a fehér-fekete kombináció.

Ha nem túl fázósak, kabátjaik legyenek puha vastag gyapjúszövetből, prém díszítéssel. Délutáni ruhának lehet egész hosszút viselni, vagy valamivel boka fölött, ha vékony testalkatú nőről van szó. A magas nyak, vagy keskeny hegyes kivágás előnyös.

Estére nem túlzottan kivágott ruhákat viseljünk, vagy a kivágást mousline sállal takarjuk el. Előnyös a keresztben csukódó forma, övnél csokorral köve. Anyaguk legyen szép puha ízlésű matt crepp, cloqué, vagy bársony és ha kivételesen jól illik: szatén.

*

A dolgozó nőknek folyton nagyobbodó tömege kitermelt egy tökéletesen új, de ma már egyre jobban megszeretett új típust a dolgozó nőnek új típusát. Ezek többé nem borzasfejű, ráncosharisnyájú nők, akikről valahonnan mindig hiányzott egy gomb. Nem rezignáltan és elkeseredetten végzik munkájukat végszükségből, mert családjuk, vagy férjük nem tudja őket eltartani.

A mai dolgozó nő büszke eredményeire és ambícióira, józan és korrekt, gondolkozásának elegánciája külsején is meglátszik. Rendes munkát rendetlenségben végezni nem is lehet, tehát a mai dolgozó nő elsősorban rendes. Haja, körme ápolt, ez napi tíz percbe kerül, harisnyája, cipője ragyogó tiszta. Ruhája pedig valóságos kis remekmű. »La petite robe« a kis ruha, amit a párisi tervezők újból és újból átformálnak, gyúrnak és tökéletesítenek, míg végre kialakult a sportruhának egy olyan leegyszerűsített formája, ami praktikus egyszerűségében maga az elegáncia. A modern életnek problémája tehát egyszersmind a dolgozónő problémája is, a távolságok időbeni áthidalása, ez sajnos nem mindig sikerül. Ha valaki messze lakik munkahelyétől, nem mehet mindig haza öltözködni, viszont esti programjairól nem mond le szívesen, mert a napi munka után szüksége van arra, hogy új környezetében, friss emberek között kissé megpihenjen. Egy-két ügyes ötlettel felélénkítheti ruháját, úgy, hogy a fárasztó hazasietést kiküszöbölheti. Kalapjára, mely egyszerű fekete tok, egy kis fátylat tűz, ettől rögtön esties jellegű lesz. Fekete gyapjú ruhácskájáról a bőr övet leveszi és két színes muszlizsebkendőt csavar a dereka köré. Bő ujját karján felcsúsztatja, feltesz egy modern ügyes karperecet és kész a vacsorázó toalett. Színházba megy? Előveszi a selyempapírban hazulról hozott kis fehér, vagy pasztellszínű szaténmellénykét, felgombolja ruhájára, övét hátul csokorra köti, senki nem mondaná, hogy egész nap dolgozott.

*

Érdekes, hogy míg a leányok változatlanul viselik a virágfejdíszt, addig az asszonyok a hízelgő virágfejdísz helyett inkább ékszert viselnek a hajukban. A csillogó klipszek és virágmotívumú ékszerek újból divatosak a hajban.

Eleinte meglepetéssel láttuk a francia vagy angol lapokban, nem akartunk hinni szemünknek, míg teljesen bebizonyosodott, hogy gyönyörű magyar motívumaink meghódították a párisi divattervezőket és rajtuk keresztül az egész világot.

»Les brandenbourgs hongrois« Magyar vitézkötések fogják ékesíteni az összes vérbeli divathölgyek ruháit.

Mainbocher, a híres francia cég még a panyókára vetett mentét is felhasználta egy kis tweed kostume-jén, melyet asztrakán prém szegélyez, valóságos kis huszármente fityeg. Hozzá huszáros csákót is tervezett Mainbocher. Hát még a rengeteg zsinórozás, paszomány, amerre csak nézünk, ezt látjuk ezer változatban. Divatos a hímzés is, magyaros hímzésű bluzaink, nem egy párisi divathölgy kedvencei.

Szeretett magyaros motívumainkat, hogy most az egész világ felfigyelt rá, még nagyobb büszkeséggel fogjuk viselni.

Jean.

*

Divatüzenetek

Divatos. A levelében leírt dolgokról csak pár hét mulva, az őszi bemutatók végleges lezajlása után adhatok teljes választ és leírást. Azok a szinte télies dolgok, még csak konúrokban állanak rendelkezésemre, de a végleges kialakulás után az Ön számára legelőnyösebb holmikat fogom ismertetni.

Anya. Ebből több kitűnő márka is áll rendelkezésére. Legmegbízhatóbbak az »Uralt Lavendel« és az »Old Sandal Water«. Mindkettő elsőrangú. Inkább drágát vegyen. A »Sherk« szintén jó. Mielőtt nagy fába vágná a fejszét és meghozatná az »Elizabeth Arden« teljes kol-

*

lekcióját, menjen fel Kosztelitzhez, ott szakképzett kozmetikusnő áll rendelkezésére, aki megvizsgálja, hogy milyen természetű az arcbőre. Enélkül esetleg az egész bőrét elronthatja és csak kidobja a pénzt. Kb. 60—65 P körül van. Egyébként minden szezonban lejön Ardennek egy kozmetikusa és ő is díjtalanul ad felvilágosítást. Az említett dolgokat szívesen elküldhetem.

Jean.

Eladó

2 és 3 szobás lakások a Sestakertben.

Köztisztviselők — akik csekély tőkével rendelkeznek — forduljanak a Sebestyén Lajos okl. építész céghez, Fürdő-utca 2.

A házak eladási feltételei olyan kedvezőek, hogy a szerződéskötés alkalmával fizetendő vételárrészlet kamata és a hátralékos vételár törlesztése együttesen kevesebb a lakások mostani lakbérénél.

A házak állami és községi pótadómentességgel bírnak.

Körlevelet, levelezőlapot

olcsón, gyorsan, ízlésesen készit

Lapunk nyomdája

Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.

József k. herceg-u. 1.

Bika-bérház

Legolcsóbban kifogástalanul

fest, tisztit

Weisz Arany János-u 29

1 férfiruha tisztitás és vasalás 3 P.

KÉPES VASÁRNAPJA

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a kép

ártatlan voltáról már megemlékeztünk akkor, amikor Tataru román tartományi kormányzóval kapcsolatosan elmondtuk, hogy hiába adta ki a magas román méltóság a rendeletét, mely szerint képet festeni nem lehet csak katonai engedéllyel, mert ime, a botrány mégis megtörtént. A Kolozsvár felől jövő vonat ablakában hűsölt egyik tartalékos ezredes, aki Váradra igyekezett és amint széjjel nézett a tikkadó hőségben a sinek melletti határon, hát Uram Isten, elgondolni is szörnyűség, ott látott egy festőállványos nőt, aki piros napernyő alatt rendületlen bátorsággal festegette a jámbor tájképet sok zölddel, sok kékkel és ártatlanul legelésző tehénnel. Nosza, borzongás járta át a nyugállományú ezredest, akiben egyszerre felajzott minden katonai erény és megrántotta a vészféket s pár pillanat alatt a kémbotránytól visszhangzott a halálra ijedt vonat utazóközönsége. Tisztek ugráltak az elől rohanó ezredes után, csendőr került elő, ügybuzgó dicséretességgel szaladt a vonat személyzete és pár perc alatt ott állott a mosolygó festőnő körül az aggódó Románia minden rétege egy, két képviselettel. Vita támadt a képből, festésből s végül is az ezredes ragaszkodott a letartóztatáshoz, amikor aztán igazolta magát a festőnő, aki nem volt más, mint az egyik regáti leányiskola tanárnője, sőt állítólag jeles román festőnő. A tisztek tisztelegtek, az ezredes mosolygott, a vasutasok hajbókoltak, az utasok pedig, akik megtudván a hírt, fogukat csikorgatták, mert a festőnő képének hatósági megtekintése kerek háromnegyedórai késésbe került ...

arról, hogy

a kilencéves

gyermektől nem sokat kell még tartani akkor se, ha véletlenül és Isten kifürkészhetetlen rendeléséből magyarnak szülte is az anyja. Nem is gondolnánk, hogy van még egy ország a földön a mi kedves szomszédainktól eltekintve, ahol kilencesztendős gyermekeknek bajuk lett volna csendőrökkel, katonai hatóságokkal. Úgy látszik, hogy Románia ezen a téren is rekordot akart javítani, mert ott akadt ügye ennek a tacskó gyereknek, akit alaposan elraktak a csendőrök. Az történt ugyanis, hogy az egyik határszéli községből, hallván a példák ezreit, kapta, fogta magát egy kilencesztendős kis fiú és ő is átszökött. Persze, hogy haza küldték a gyereket, akinek apja, anyja ott élt és senki se gondolt arra, hogy ebben a korban is lehet valaki politikai menekült. Nem így azonban a román hatóságok, akik elfogták a visszatérő gyereket, jól elrakták, — ami mellesleg nem ártott volna, ha a szülő intézi el ezt a fenyítést, — jól, de olyan jól, hogy a szegény kis fiú még most is fekszik a verés után. Ehhez se kell több szót fűzni, beszél a tett minden szónál felkáborítóan ...

arról, hogy

Isten nem ver bottal

de mindig úgy csinálja, hogy éppen azzal bünteti az embereket, amiben vétkeztek, Éppen ezért nem tudjuk elég kárörömmel olvasni azt a megindítóan őszinte román hírt, hogy Maniu Gyulát, azaz Juliu Maniu-t törülték a román szenátorok névsorából. Indokolás olyan, hogy azt még mi is restelkedve írjuk le: nem hazafias magatarása miatt. Lám, lám, Maniu Gyula a szilágysági Badacsony újabbkori remetéje, a magyar parlament hosszú évtizedeken át igen harcias, hazafiui szempontból nagyon is kifogásolható tagja, ezt nem tudta elérni az »átkos« magyar uralkodás alatt, ellenben alig husz esztendő gyors lepergésével sikerült kiverekednie attól a Románia-Máre-tól, melyet annak idején Gyulafehérváron ő teremtett meg néhány elszánt cimborájával. Az ország még áll, de Maniu Gyula halott még akkor is, ha él, lélegzik és ábrándozik a szilágysági Badacsony ősi Mann-kuriájának kertjében a szerencse forgandóságáról és az emberek hálátlanságáról. Mert mindkettő éppen elég ábrándozási teret nyujt a mai román élet legnagyobb erkölcsi halottjának, aki azonban román szempontból talán az egyetlen becsületes politikusa volt hazájának. Igy múlik el a világ dicsősége s ha még Isten élteti néhány esztendeig Maniu Gyulát eléri, hogy kutya se emlegeti, legfeljebb olyankor kerül szóba a neve, mint legutóbb a szenátusban, ahol törölték a kinevezett szenátorok névsorából és Kolozsváron, ahol a róla elnevezett utca nevét sürgősen megváltoztatták. Hát mégis csak van Isten és van osztó igazság, feleim s ilyenkor látjuk, hogy milyen áldottan jó magyarnak lenni.

arról, hogy

870 millió lei

még román pénzben is nagy összeg, éppen azért nem mehetünk el mellette szó nélkül, mert ezt az összeget két év alatt akarják ismét arra fordítani, hogy telepítéseket hajtsanak végre rajta a magyar határok mentén. Az összeget maga Károly király biztosítja a telepítési célra és ebből akarják megoldani a Lugos—Temesvár—Nagyvárad vonalon végrehajtandó telepítést. Mi már jól ismerjük ezt a módszert, tudjuk, hogy hány ezer, meg ezer román telepest hoztak nem egy esetben kétszer, háromszor a magyar határokra, adtak nekik tíz hold földet, építési anyagot, ekét, ökröt, szekeret, sőt házőrző kutyát is az állami pénzéből, de ha egy keveset rosszul lengedezett a politikai szél, ezek a telepesek megszöktek, hogy aztán ismét visszaszállingózzanak. Hihetetlen pénzeket áldoz ez az ország erre a célra, de mindig a kisebbségiek zsebéből. Elveszik a földet ingyen a magyartól és adják ingyen a románnak. Szedik a többszörös adót a magyartól és rakják ellenszolgáltatás nélkül a román zsebébe. És mindent nyiltan, szemérmetlenül, fertelmesen és hátborzongató tervszerűséggel. Kifelé hazudoznak fűt, fát, íratják a cikkeket világlapokba arról, hogy milyen áldottan jó sora van ott a kisebbségeknek, mikor a temetőkertek kisajátításától a nyelv elrablásáig mindent elkövetnek. Szerződés biztosit jogokat, egyenlő elbánást az őslakos magyaroknak, de semmit se kapnak. Hát lehet és szabad ezt türnünk tovább, szemet hunyhatunk ennyi gazság húszesztendős folytonossága! A törvény két élű, mindenkit kötelez. Románia kapott azért ingyen, hogy adjon meg mident, ami jár a tisztesség, jog és becsület szempontjából a magyarságnak. Ezt szerződés szentesiti. Nagyhatalmak kezessége biztosítja. Ezt a szerződést húsz éve tiporja lábbal ez az ország. Ez az ország húsz éve szegi meg a szerződést, ideje, hogy mi is odaálljunk védelemre, törvénytiszteletre megtanítani azt a nemzetet, mely húsz éve kínoz, gyötör, gyarmati elbánásnál cudarabbul kizsákmányolt mindent és mindenkit, ami magyar ott, ahol ezer évig magyar volt a föld, magyar volt a nép! ...

arról, hogy

1881 tanítóképzőst

sürgősen kivettek a román tanítóképzőből, mert azonnali hatállyal el kellett őket helyezni az iskoláknál. Azokban az iskolákban kaptak alkalmazást ezek a gyerekek, diákok, ahonnan a magyar és más kisebbségi tanerőket egyszerűen elmozditották ilyen, vagy olyan feltételezett rendelet alkalmazása következtében. Ahol pedig rendeletre nem tudtak hivatkozni, ott elég volt annyi is, hogy a légy nem balról, hanem jobbról repült, mikor a román állam azt szerette volna, hogy ne jobbról, hanem balról szálljon, ezért tanítók és tanárok serege hullott ki az iskolákból, de sebaj, jöttek a diákgyerekek, kereken 1881-en és azok majd ellátják a baját a kisebbségi oktatásnak. Hiszen nem az a fontos, hogy mit tanítanak, hogy tanítanak, egy a lényeges: a román pedagógia szerint, hogy román tanítson! Mindegy, hogy maga is tanulásra szoruló kölyök még az illető, de éppen ezzel a kölyökmódszerrel lehet családapáktól, magyar családoktól elszedni a falat száraz kenyeret is a párizsi békekötés és a nagy nyugati nemzetek soha el nem muló dicséretére és dicsőségére! Mi azonban tudjuk, hogy van Isten és vannak irek és vannak gyarmatok s van francia betegség és lesznek még fizetések minden bűnért, minden kisirt magyar könnyért, minden kipréselt magyar vérért! ...

arról, hogy

az eladott jog

kutyakomédiájának hihetetlen meséjét tapasztaltuk az elmúlt hetekben, amikor kisült, hogy a Tiszán való hajózás jogát eladták néhány román hatósági vezető tisztviselők, de amikor arra került a sor, hogy ezt a vásárt magyar vállalkozók végre is hajtsák, kisült, hogy erről a jogügyi szerződésről a román állam semmit se tud. Emlékszünk azokra az időkre, amikor azért mondott le egyik román kormány, hogy az utána következő kormányt nem kötelezi a trianoni szerződés, tehát úgy bánik el a kisebbségekkel, ahogy akar. A szerződést nem ők irták alá, tehát őket nem is kötelezi. Hasonló eset volt a técsői kicsiben, de annál jellemzőbben. Mikor kiderült a disznóság, senki se vállalta ezt a szerződéskötést, viszont nem adták vissza a húszezer leit se! Húszezer lei, mely ilyen tekintetben nem összeg, de ott, odaát ezért a pénzért már csalni, sikkasztani, szélhámoskodni tudnak magasabbrangú tisztviselők. Eladják a Tiszát, felvesznek az állam nevében olyan pénzeket, melyhez semmi közük nincs, aztán még prüszkölnek a román lapok, mert néha megírjuk róluk, hogy náluk minden eladó Nevetnünk kellene az eladott Tisza hírén, ha az indulat mást nem diktálna ...

jegyzi: sz. r. i

A film világából

A NAPOKBAN Budapestre érkezett Havas Mihály, a R. K. O. amerikai filmvállalat magyar származású megbízottja, hogy a gyár magyarországi megbízottaival, a Hunnia filmelhelyező irodájával a legújabb filmekről tárgyaljon. A R. K. O. — mint ismeretes — egyike a legnagyobb amerikai filmvállalatoknak és az elmult esztendőben aratta fennállásának legnagyobb sikerét a Hófehérke c mű egész estét betöltő rajzfilmmel. Ugyancsak ez a vállalat volt az, amely esztendőkkel ezelőtt a King Kong című filmmel irányította magára a világ mozirajongóinak figyelmét. Most, ez esztendőben egész sor kiváló filmmel lepi meg a filmpiacot, amelyek között — mint Havas igazgató elmondotta — első helyen Kipling regényéből készített nagy indiai filmjük: a Gunga Din áll. A film milliós költségeiről nemcsak a gyár gyönyörűen elkészített prospektusai regélnek, hanem a film vadregényes tömegfelvételei ezt mindenki előtt igazolják is. A film zsánerében a Hindu lándzsásra emlékeztet és főszereplői Cary Grant és Douglas Fairbanks.

Disney új rajzfilmet készít a R. K. O. számára, amellyel még a Hófehérke sikerét is meg akarja dönteni. Egy esztendeje dolgoznak már a filmen és csak hét-nyolc hónap mulva lesz készen. A Hófehérke óriási üzleti hasznát Disney ebbe a filmbe fekteti — anyhyira bízik abban, hogy ez minden eddigi filmjét túlszárnyalja. A filmnek a címe: Pinocchio, — tartalmáról azonban egyelőre semmit nem árulnak el, mert meglepetésnek készül.

Páris szenzációja a már egy fél éve óta ott futó Szerelmi kaland, amelynek az Amerikából éppen most hazatért Charles Boyer és Irene Dunne a főszereplői.

Fred Astaire és Ginger Rogers minden évben elkészítik ennél a vállalatnál rendes évi zenés-táncos filmjüket. Ebben az évben azonban drámai filmet gyártottak velük. Állítólag a háború előtti években volt egy híres amerikai táncospár és ezeknek a háborús történetéről szól a film, amely az eddigiektől eltérően nem vígjáték, hanem dráma.

Cathrine Hepburn képeit is régen nélkülözi most már a magyar közönség. Ez évben kettő is készült. Az egyik Stage door (Színpadi bejáró, kiskapu) címmel, amelyben Ginger Rogers és Cathrine Hepburn együtt lépnek fel, — a másik a Bébi, amelyben Cary Grant a partnere Hepburnnek, akivel közösen neveli a Bébit. A Bébi — egyébként — egy tigris.

Ezeken kívül elkészült A 60 dicsőséges év, amely Victoria királynő uralkodásának cavalcadeszerű története. Az egész film végig színes, minden felvétel az eredeti helyszínen készült és főszereplők a régen nélkülözött Adolf Wohlbrück és Anna Naagele,

A jövő esztendőben tehát aligha lesz hiány külföldi nagy filmekben.

*

SZEGEDEN még nemrégiben egykéz irányította a három mozgószínház ügyvitelét. Tavaly a Széchenyi-mozgó új engedélyes kezébe került és az idén a Magyar Filmiroda kezébe jutott a harmadik, a Corsó mozgó. Ennek következtében áldáz verseny folyik a három mozgószínház között. Ennek véget vetendő, a Filmiroda kartelajánlatot tett a másik két mozgószínház tulajdonosának, a karteltárgyalások azonban sikertelenül fejeződtek be. Érdekes jelenség különben, hogy a vidéki mozgószínházak, amelyek körében igen gyakori az úgynevezett »összeállás«, a magyar karteltörvényt nem veszik figyelember és még érdekesebb, hogy a kereskedelmi minisztérium eddig még nem avatkozott bele.

*

FEDÁK SÁRIRÓL már régen nem hallottunk. Sajnos, a magyar filmmel kapcsolatban neki sincsenek a legjobb tapasztalatai és úgy látszik, népszerűségét nem is akarja egy újabb rossz filmmel kockáztatni. Egyik filmvállalatunk azonban talált most egy, teljesen Fedákra írt filmtörténetet: Forró Pál Matild nénijét és most próbálja rávenni Fedákot, hogy annak főszerepet játsza el.

*

HERCZEG Ferenc hajlíthatatlan és nem akar többé saját szüzsét filmre eladni. Erre vall legalább is az a körülmény, hogy most ismét egy Herczeg-filmet akarnak készíteni, a békevilág egy aranyos történetét: a Gyurkovics lányokat, — azonban Herczeg nem akarja átengedni filmre. Majd talán, ha a külföld kéri. Nem vitás, hogy a Pogányok szörnyű megfilmesítése után az illusztris írónak minden oka megvan arra, hogy bizalmatlanul nézze a magyar filmgyártók vállalkozásait, azonban — tudomásunk szerint — az UFA által készített Kék rókától sem volt elragadtatva és végeredményben a svédek által már a némafilm idejében elkészített Gyurkovics lányok is szörnyű volt. Tehát akármennyire is méltányoljuk a nagy magyar író érzékenységét, mégsem lehet, hogy a magyar filmgyártás éppen Herczeg műveinek megfilmesítésénél ütközzön ilyen elháríthatatlan akadályokba. Utóvégre a Gyurkovics lányok, amely arról szól, hogy egy ügyes mama hogyan házasítja ki leányait hozomány nélkül, már ma is eléggé poros téma, úgyhogy aligha lehet vele megvárni azt az időt, amikor a magyar filmgyártás már olyan magas fokon lesz, hogy ilyen aggályok nem merülnek fel a gyártókkal szemben.

A külföldi kultúrintézményeink vezetői beszélnek:

a magyar szellemiség hódító útjáról

„A magyar kultura lángjánál sokezer szegény, külföldön élő testvérünk lelke melegszik."

A Debrecenben nagy sikerrel tartott kultúrdiplomaták kongresszusán találkoztunk össze Molnos Lipóttal, a Párisi Magyar Intézet tudós igazgatójával.

MOLNOS LIPÓT

nevét minden Franciaországban élő magyar ismeri. Lelkes, fáradhatatlan munkája, egyaránt nagyszerű pedagógust és kiváló művészembert revelláló előadásai közismertek és a legnagyobb érdeklődésre tartanak számot.

Molnos Lipót egyetemi tanár érdekes nyilatkozatot adott a »Debreczen« munkatársának arról a hataimas arányú munkásságról, mellyel a Franciaországban élő magyarságot igyekszik bekapcsolni a magyar kultúrába s ugyanakkor a magyar szellem kincseinek Franciaországban való megismertetését is egyik legfontosabb feladatának tekinti.

— A magyar kultúra egészét igyekszünk közelvinni a Párisban még ma is kinnélő 10.000 főnyi magyarsághoz. Ez a szám azonban a világháborút követő években a mostaninak tízszeresén is felülemelkedett, több, mint százezer magyar élt Párisban, úgyhogy a »világ fővárosa« egyike volt a legnagyobb magyar városoknak.

— Ilyen nagy száma mellett az idegenbe került magyarságnak, természetes, hogy mindent elkövettünk arra nézve, hogy a magyar szellem minden termékét megismertessük azokkal, akik elszakadtak az országtól. Nagy előadásokat tartunk az élő magyar irodalom értékeiről s ugyanakkor megemlékezünk a régi írókról is, nemcsak centennáriumok, ünnepélyek alkalmával, hanem rendes előadásaink keretében is. Részben a Magyar Házban tartott előadásaink, részben szabadegyetemszerűen, esti órákban rendezett tanfolyamaink mind azt a célt szolgálják, hogy a hazájától elkerült magyar érezze, hogy milyen tragikusan nagyszerű nemzetnek a fia, mennyi kincset adott a magyarság már a világnak. Aki a magyar szellem történetét már ismeri, lehetetlen, hogy ne gondoljon boldog, büszke örömmel arra, hogy ő is egyike a magyar nemzetnek.

— A legmodernebb magyar irodalomhoz is hozzájuthatnak a párisi magyarok a Magyar Intézet 12.000 kötetes könyvtárában, ahol a könyveken kívül 250 különböző ujság folyóirat áll rendelkezésre tudományos kutatások céljaira is. Mindegyiknek használata díjtalan, illetve félévenként tíz frankot kell fizetni, amit azonban méltányos esetben mindig elengedünk. Ilyenformán a magyar kultúrtermékek iránti érdeklődésnek sem anyagi, sem más természetű akadályok nem állnak útjába. Sőt, ha szükséges, az egyes munkákat biztosíték ellenében vidéken élő magyaroknak is kikölcsönözzük. — Lille-ben pedig, a bányavidéken, ahol 3000 magyar él, az egyetemnek magyar tanszéke is van...

— A magyar kultúra iránt állandóan felcsillan a franciák érdeklődése és másik iránya munkánknak ez: megismertetni a franciákkal a magyar nemzetet, a magyar szellem nagyszerűségét. A Sorbonne-on van külön keleti tanszék, melyet a híres Sauvage professzor tölt be. Ennek a magyar tanszakára meg szokott hívni egy magyar egyetemi tanárt. Most én vagyok ennek a tanszéknek előadója. Mondhatom, állandóan nő a magyar nyelv, magyar kultúra iránt a franciák érdeklődése. A nyelvtanfolyamoknak rendszeresen 30—40 hallgatója, az irodalmi előadásoknak 100—200 főnyi közönsége van... Egy-egy Ady-estünkön, Mécs László-estünkön, vagy az idén rendezett modern költők-esten (Ady, Babits, Kosztolányi), melyet hangversenytermekben, színházakban tartunk, 1000—2000 főnyi közönségünk van. És ez a közönség nemcsak magyarokból tevődik össze, eljönnek a franciák is. Az 1935. évi Liszt-ünnepélyünkön 3000 ember jelent meg s az idén Páris legújabb színházában rendezett Kodály—Liszt esténken megismétlődött ez az érdeklődés.

— A párisi egyetemen álandóan van magyar lektor, az elmult évben Hardy Zsigmond működött itt. A rövidebb kurzusok mellett van 3 éves magyar nyelvű tanfolyam is, mely a párizsi tudományos intézet székházában működik. A magyar órákat nemcsak mindennemű foglalkozási ághoz tartozó magyarok, hanem franciák, angolok, svédek, elsősorban pedig a keleti népek, törökök, japánok, kínaiak látogatják.

— A franciaországi magyarság száma ma már csak 30.000 s ez a szám is egyre csökken, mióta az idegeneknek helyzete megnehezedett Franciaországban. Ma már nehéz külföldinek beutazási vízumot kapni, a letelepedés pedig egyenesen lehetetlenség. Külföldi nem vállalhat munkát. A fogyó létszám mellett is azonban hivatásunk változatlan: a kint élő magyarságot szeretettel várni a Quartier Latin közepén álló Magyar Intézet és az ott lévő 8 termes könyvtár kincseit rendelkezésre bocsátva, az előadásokra szeretettel meghíva, ébren tartani bennük a nemzeti szellem lángját...

Dr TERNAY KÁLMÁN

Debrecenből került Triesztbe, ahol a trieszti magyar egyetem lektora. Érdekes, hogy ezen az olasz egyetemen szintén debreceni tanár, dr Tassy Ferenc végezte az úttörő munkáját nagyon szép eredményekkel s Ternay Kálmán a továbbépítést látja el kitűnően.

Kérdésünkre a következőket mondja dr Ternay Kálmán, akinek a multban értékes tanulmányai jelentek meg lapunk hasábjain is.

— A trieszti egyetem eredetileg közgazdasági egyetem volt, most építik ki a tudományos fakultásokat. Az olaszok érdeklődése minden magyar megnyilvánulás iránt igen nagy, a magyar nyelv, a magyar művelődés szeretete őszinte. Ezt tapasztaltam egyetemi előadásaimon a katonatisztek és kereskedők számára tartott nyelvi, illetve kulturális tanfolyamaimon is. A legszélesebb rétegekre is kiterjedő érdeklődés nyilvánult különösen az általam május derekán, a trieszti Fasiszta Kulturális Intézetben tartott Ady-esten, melyen igen nagyszámú publikum vett részt és sajtóvisszhangja feltűnően meleg és részletes volt. — Ugyanez mondható el a június végén bemutatott »Észak felé« c. magyar film hatásáról is, szövegét olaszra dolgoztam át.

— Tervem a bölcsészeti és filozófiai szakkönyvtár létesítése során egy részletes, modern olasz irodalomtörténet megírása a magyarok számára, Carduccitól napjainkig. Ennek hézagpótló fontosságát mindenki érzi, aki olasz dolgokkal foglalkozik. Silvino Giganteval azonkívül Szabó Dezső Elsodort faluját szándékszom olaszra fordítani.

— Triesztben van szépen virágzó magyar egyesület, mely Sovia Excelsior szálló különtermében tartja összejöveteleit. A Münchenbe most távozó báró Miskey Jenő főkonzul mindig a legmesszebbmenő eszközökkel támogatta az egyesület működését. Kisebb magyar könyvtárral is rendelkezik az egyesület, ezt kiegészíti az egyetemen elhelyezett irodalmi jellegű magyar könyvtár.

— Triesztben a magyar-olasz kulturális kapcsolatok művelése terén kiemelkedik Rino Alessi, a »Piccolo« című napilap igazgatója, aki a Csokonai Színházban nagy sikerrel előadott darabja révén Debrecenben is általánosan ismert. Emilio Marcuzzi, a »Piccolo« szerkesztője, aki ragyogó tollával állandóan ébren tartja a magyar revízió ügyét s nemrégen fordította le Szép Ernő: Dali dali dal című könyvét. A minap elhúnyt tehetséges lapszerkesztő Romano Drioli, »Szentes kapitány« című színdarabjának főhőse magyarszármazású és Horváth Árpád történt megegyezés szerint a Csokonai Színházban kerül rövidesen bemutatásra, fordításomban. — Egyébként a »Piccolo« magyar tudósítója is vagyok, azt ellátom debreceni kulturális megnyilvánulásokra, így a Nyári Egyetemre vonatkozó tudósításokkal. Szerintem az ideális lektornak fel kell használnia az ujságírásnyujtotta óriási lehetőséget felvilágosító munkájának a kulturális eseményekkel való szinkronizálása végett.

— Hálával emlékszem meg itt a »Debreczen«-ről, melynek hasábjain annak idején megkezdtem szépirodalmi, tudományos és ismeretterjesztő ujságírói tevékenységemet.

— Triesztben nem szabad végül megfeledkezni Szombathely Marie közreműködéséről sem, aki, mint az ottani Fasiszta Kulturális Intézet ügyvezető titkára nagy szolgálatokat tett a kérdéses kapcsolatok istápolása terén. Ősei egyébként, amint neve is mutatja, magyarok voltak.

— Silvio Gigante a Dante Alighieri gimnázium igazgatója, évtizedes műfordítói multra tekinthet vissza. Felesége debreceni származású. Lefordított számos Jókai, Mikszáth, Gárdonyi, Herczeg, Körmendi stb. regényt. — Arany összes balladáját átültette zengő olasz nyelvre, népköltészetünk színe-javával együtt. Petőfiről életrajzi vonatkozású versei remekbekészült fordítása alapján gyönyörű biográfiája jelent meg tavaly. Jelenleg Vörösmarty Csongor és Tündéjét fordította le s a trieszti lektor szakvéleménye alapján a kultuszminisztérium pénzbeli támogatásával rövidesen napvilágot lát.

Gino Sirola a másik kiváló műfordító, működése mintegy kiegészíti Giganteée, amennyiben Sirola a modern magyar líra megszólaltatója. Két patinás irodalmi értékű lírai műfordító kötete jelent meg eddig. Az egyik címe: Accordi magiari (Magyar akkordok) és »Amore e dolore di terra magiara« (A magyar föld szerelme és szenvedése). Ezekben a kötetekben kongeniális beleérzéssel átköltötte a modern magyar líra egész tömbjét Endrőditől Kassákig, Illésig. Különösen Ady és Babits-féle műfordításai foglalnak el itt előkelő helyet nemcsupán a műfordítások számbeli irányánál, de fajsúlyánál fogva is, de megtaláljuk ott Juhász Gyulát éppúgy, mint Gyóni Gézát, Végvárit, Reményiket, Kosztolányit, stb.

— Az olasz nemzet legszebb megnyilatkozása ez a lankadatlan, őszinte érdeklődés kultúránk iránt — fejezte be a beszélgetést dr Ternay Kálmán. (kiss)

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A szerelemről

Irt Asszonyom, melyről nagyon helyesen megállapitja, hogy nem bün, de valami olyan fenségesen szent érzés, melyet Isten csak a kivételesen megjutalmazandó lelkek számára teremtett...

Óh, Asszonyom, a szerelem nem kivételes ajándék, minden ember találkozik vele, de kevesen ismerik fel az igazit, a szentet, a tisztát...

A mai élet meg éppen megnehezíti a tiszta szerelmek kibontakozását.

Azt látjuk lépten, nyomon, hogy az emberek maguk szeretnék elpusztitani még az emlékét is annak, ami tiszta és nemes.

Hirdetik lapok, könyvek, filmek, darabok, hogy egyetlen egy dolog van; ami szerelem, az már nem lehet tiszta, nem lehet fehér!...

Mintha minden összefogott volna és ebben a nagy zürzavarban kifogták volna a szerelmet arra, hogy eltiporják...

A gyermek alig hall jót felőle, mert mikor beszélnek előtte, akkor már rendesen késő, az utca, a társak, a könyvek, titkos olvasmányok valami egészen más mieggyással tömték meg lelkét, elpudvásodó szivét.

Az ifjú úgy serdül fel, hogy titok a szerelem, melyet csak zug utcák csendjében és kilátástalanságában lehet megtalálni s mikor rájött, hogy távedett, elrepült a csoda-madár, mely többé varázsával, szépségével vissza nem tér.

A szülő kétségbeesetten látja, hogy minden változik, igy a szerelemről vallott felfogás is, mely ma egészen más, mint az ő korában volt!...

Holott, igen, holott nem történik semmi ezen a téren, Asszonyom, csak egy kicsit elkoptaták a szót. Hangulattalan »slágerek«, fanyalgó műdalok addig verklizték a szót, hogy végre alig merjük kiejteni nemes értelemben, de hála Istennek, mint irta, Asszonyom, mégis él, mégis virágzik és nem mindig, sőt, igaz és nemes értelemben, család és emberiség érdekében bűn soha se lehet!...

Keveseknek éneke

Itt, ott egy, egy árva bokorban tengünk
És akkor is pusztitjuk bús magunkat,
Mikor az a látszat, hogy szerettünk!...

Mentenénk a holnapot mindig másnak!
Míg minket minden magyar panaszunkkal
Máról holnapra félredobnak, elodáznak!...

Hej, jó az idegen fajnak, minden népnek,
Mert nincs visszhangja a magyar panasznak,
S csak temetője terem a magyar beszédnek!...

Kevesen vagyunk, jót mi már soh se várunk,
Két kézzel és a tele szivekkel balgán
Mi mindig csak magunknak, magunknak ártunk!..

Ölre, ökölre kész a mi erős markunk,
Ezer éve egy esztendőnk nem volt,
Melyet magunk mentésére közösen akartunk!...

Kinéztük vérünk szájából a jobbik falatot,
De hálával köszöntöttük csúf szolgamódra,
Amit az idegen a sajátunkból néha adott!...

Élt itt mindig mindenki, de hullott a magyar,
Mert ezért a szegény árva, egyetlen földért,
Rajtunk kivül meghalni senki nem akart!...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Borjúbecsináltleves, almásrétes. *Vacsora:* Lecsó kolbászkarikákkal, szilva.

KEDD. Ebéd: Spárgaleves, sertéscomb tökfőzelékkel, kukorica. *Vacsora:* Rizibiri, körte.

SZERDA. Ebéd: Zöldbableves, marhapörkölt makarónival, görögdinnye. *Vacsora:* Töltöttkalarábé, alma.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rizsleves, paradicsomos borjúnyelv, sárgadinnye. *Vacsora:* Sajtosmetélt formában.

PÉNTEK. Ebéd: Tejfölösburgonyaleves, rántottponty vajasburgonyával, kukorica. *Vacsora:* Rántott gomba, ringló.

SZOMBAT. Ebéd: Kaporleves, székelygulyás, szőlő. *Vacsora:* Rakott burgonya, szilva.

VASÁRNAP. Ebéd: Zöldségleves, rántott sertésborda vöröskáposztával, almásrétes. *Vacsora:* Füstölt sertésnyelv tormával, gyümölcsrizs.

Tudja-e

hogy jeget könnyen apró darabkákra törhetünk, ha kalapáccsal szöget verünk bele; —

hogy ha meleg van, nem szabad a felvágottat sajttal együtt egy tányéron eltenni, a sajt ugyanis erjedési termék, amelynek közelsége megrontja a húst. A felvágottat pergament papírba, a sajtot vizes ruhába burkoljuk; —

hogy a baromfi húsát nyáron eltarthatóbbá tesszük, ha a kivett belek helyére szalicillal behintett vattát helyezünk. Porhanyós, jóizű lesz a húsa, ha a belek helyét kevés rummal hintjük meg; —

hogy csirkét soha sem tegyünk fel mindjárt sülni, mert gyakran megtörténik, hogy bár szép pirosra sült a húsa, kemény marad. Előbb vízzel felereszteti zsírban pácoljuk egy darabig, fedő alatt s csak azután tesszük a sütőbe; —

hogy felvágott citromot jól eltarthatunk, ha vágási felületével kis tányérra boritjuk, amelyre előzőleg kevés ecetet öntöttünk. Poharat boritunk rá. A felvágott citrom igy nem penészedik meg.

SZEPET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Receptek

MÁGNÁS DIÓSPITE

40 dkg liszt, 18 dkg zsir, 10 dkg cukor, 1 citrom leve és héja, 1 tojás összekeverendő táblán. Aztán kettévágjuk, felét kinyujtva tepsibe tesszük, lekvárral megkenjük, azután 3 tojás kemény habjához 2 tojás sárgáját, 10 dkg darált diót, 15 deka porcukrot összevegyítve a lekvározott tésztára tesszük és a tészta másik feléből rácsot alkalmazunk rá.

TOJÁSOS BÁRÁNY

Ehhez a kitűnő erdélyi húsételhez bárány elejét vegyünk, mert az izletesebb és zaftosabb. Öt személy részére egy egész bárány eleje kell. A húst megmosva 4—5 centis darabokra vágjuk. Két fej hagymát apróra vagdalunk és egy nagy fakanál zsírban fonnyasztjuk, de meg ne pörköljük! Ekkor a húsdarabokat beletesszük és pároljuk. Eleinte saját leve is elegendő, majd mindig csak egy kanálnyi levet adva hozzá. Ha a hús megpuhult, engedjük a zsírjára sülni, de bő zsírja legyen! Petrezselyemzöldet veszünk bőven és apróra vágjuk s azt is a húsba keverjük. Tálalás előtt felverünk 7—8 tojást s a forró báránydarabokra öntjük. Folyton keverjük, nehogy a tojás darabokra süljön, hanem olyan legyen, mint egy híg rántotta. Fejes vagy öntött salátát adjunk hozzá. (A sózásra vigyázzunk, elegendő, ha a húst sózzuk, mert a tojást könnyen elsózhatjuk, Tálaláskor gyengén borsozhatjuk, de aki nem szereti fűszeresen, el is hagyhatja a borsot.)

BOJTÁRLEVES

Hat személyre 60 deka pörköltnek való borjúhúst veszünk, 1 fej vöröshagymát megvágva, 1 kanál zsírban megpirítjuk. Paprikát hozzátéve, a húst összevágva beletesszük, sózzuk és addig pároljuk, míg puhulni kezd. Akkor 2 evőkanál liszttel meghintjük és vízzel felereszve főzzük, míg egészen megpuhul. Egy evőkanál tarhonyát, vagy rizst is főzhetünk bele. Tálalás előtt egy pohár fehér bort öntünk hozzá, forrni hagyjuk és 2 deci jó tejfellel tálaljuk.

SÁROS TORTA

4 tojás sárgáját 6 kanál porcukorral félóráig keverünk, azután beleadunk 1 szelet reszelt csokoládét, 3 kanál lisztet és 6 tojás habját. Tortaformában lassú tűznél sütjük. Ha megsült, 3 részre vágjuk és a következő töltelékkel töltjük és bevonjuk. 15 deka habosra kevert vajhoz adunk 3 evőkanál vaniliás cukrot és 15 deka őrölt diót, amit előbb fél deci tejben megfőzünk és egy kávévkanál rumot. Ha a tésztát megtöltöttük és bevontuk, akkor megtisztítunk 18 darab diót, szép rózsaszínre megpirítjuk s a tortára hintjük.

DIÓKOCH

Nyolc tojás sárgáját 25 deka cukorral jól elkeverünk, negyed kiló őrölt diót, 3 kanál zsemlyemorzsát, egy kis fahéjat, kicsi szegfüszeget, ezt mind összekeverjük és a 8 tojás keményrevert habját. Borsodóval tálaljuk.

PARFÉ TORTA

25 deka vajat habosra kikeverünk 20 deka porcukorral.. Ezután 4 tábla puhított csokoládét egyenként 4 evőkanál feketekávéval, 4 tojás fehérjével jól kikeverjük s végül a 4 tojás sárgáját egyenként hozzáadjuk s az egészet nagyon jól kikeverjük. — 3 tojás sárgájából, 3 evőkanál porcukorból, 3 evőkanál lisztből és a 3 tojásfehérje kemény habjából zsírozott formában 2 darab lapot sütünk. A tortaformát zsírpapirral kibélelve, az aljára tesszük az egyik tortalapot, zsírpapirt téve erre, nehezéket helyezünk reá és 24 órát jégen vagy hideg helyen állni hagyjuk. Másnap bőven bevonjuk tejszínhabbal s diszitjük a csillagos formával.

EREDETI FRANCIA HALLEVES FEHÉRBORRAL

Egy kg kövér ikrás pontyot kívül alaposan megtisztogatunk, belsejét nem mossuk. Felszeleteljük, fejével együtt olajban, esetleg vajban vagy zsírban lassan pároljuk Külön lábosban 2 deci jó fehér bort 3 deci vízzel elvegyítünk melybe az ikrát s egyéb használható részeket, finomra metélt 1—1 kisebb répát, gyökeret, negyed zellert, negyed kalarábét, 1 babérlevelet, 1 szegfüszeget, néhány gombát, 2 gerezd fokhagymát, sáfrányt főzünk puhára. Mindezt a nem túlpárolt haldarabokra öntjük s még 10 percig gyengén forraljuk. Tejfellel, citromszeletekkel ízesítjük és pirított zsemlyekockákkal tálaljuk. Jellegzetes ízét a sáfrány és fokhagyma adja meg. A leves inkább sürű legyen, mint ritka.

TÖLTÖTT JURGETTA-TÖK

Egy középnagyságú jurgettatököt meghámozok, kimagvalok belsejét kiszedem és kettévágom. Háromnegyed kg nyers disznóhúst és egy fej vöröshagymát a húsdarálón megdarálok, 3 nagy kanál rizst megmosva, zsírban puhára párolok, közben vizet öntve rá megfőzöm. A hagymával megdarált húst a rizzsel összevegyítem, melyhez sót, törött borsot, majoránnát, 3 tojás sárgáját teszek, ezeket összegyúrom s a jurgettát megtöltöm vele, a másik felét ráborítom és erős fonállal összekötöm, hogy szét ne hulljon. Most készítek híg rántást petrezselyemzöldjével, ha kész felereszteni húslével, a jurgettát beleteszem és egy óráig lassan párolom. Ha megfőtt bőven tejfelezem és tojásban sült zsemlyeszeletekkel feltálalom.

PADLIZSÁN TÖLTVE

A padlizsánt megmossuk és hosszában kettévágjuk, kivajazott tepsibe rakjuk és a sütőben kicsit átsütjük. Onnan kivéve, belső húsos részeit kivágjuk és apróra vagdaljuk, néhány kockára vágott és meghámozott paradicsommal és 5—6 deka megvagdalt sonkával együtt kevés hagymás zsíron megpároljuk. Kevés rizs és apróra vágott gombát megpárolunk, ezt is hozzáadjuk a töltelékhez. Megtöltjük vele a padlizsánokat, jól kivajazott tepsibe rakjuk, rátöltünk vajat, tejfelt és vajon pirított zsemlyemorzsát. Sütőben jól megsütjük. Előételnek, hústalan napon hús helyett, vacsorára gyümölccsel vagy maradéktésztával.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Olvass

csak szorgalmasan, amikor időd engedi. Olvass el minden jó könyvet, de azt, amit nem akarsz otthon megmutatni, azt sürgősen rakd a tűzbe, mert te nem vehetsz olyan könyvet a kezedbe, amiről édesapád és édesanyád nem tudhatna...

Rendben van, hogy tőlem kérdezed, de első sorban otthon mutasd meg.

Szép, hogy hozzám fordulsz, de itt valami sántít. Ha úgy érzed, hogy az édesapád eltiltana attól a könyvtől, akkor sürgősen hagyd abba, mert én külön is megdorgállak, hogy rólam feltételezted azt, hogy megengedem, ami tiltott.

Törvény egy van és törvény tiltja azt, amit a lelkiismeret törvény nélkül is megérez. Nem maradiság, nem kényelmi kérdés a szülőknél az, hogy egyik-másik könyvet nem adják a kezedbe. Persze, ha vissza tudnál emlékezni, akkor rájönnél, hogy volt idő, amikor te csak finom tejet ihattál, aztán tejbekását, rizst, grízt, majd folyékonyabb ételeket és egyszer elérted azt a időt, hogy komoly ételeket, húsokat is ehettél. Így vagyunk a lelki táplálékkal is, mindenre rákerül a sor, de idő kell hozzá, napok, évek, esztendők, melyek aztán minden szellemi értékes termék befogadására alkalmassá teszik az embert...

És ne irígykedj azokra, akik mindent olvashatnak.

Majd egyszer eljön az az idő, amikor fájni fog a szíved a jó gyermekolvasmányok után.

És most örvendj szívből, hogy ez az idő még igen, igen messze van, olyan messze, hogy használd ki minden percét, minden drága óráját...

Levélhullás

Hull a levél megszáradva
A szél fújja erre — arra,
Ha megúnja, földre teszi,
Aztán újra messze viszi.

A sok megszáradt falevél
Az utat messze ellepé,
Recsek — ropog a aláb alatt,
A nyári hó ekép arat.

Megszárítja a levelet,
S elhívja a futó szelet,
Mely lefújja, s messze viszi.
A levelet eltemeti.

Hull a levél megszáradva,
A szél fújja erre-arra,
Olyan ez a levélhullás,
Mint az őszi nagy hervadás.

Nagy Erzsébet.

Álom

Írta: *Barcza Birike.*

Éltető napfény süt
kacagó kék égről.
Álmodik a mackó
tiszta akácmézről.
Dereng már a hajnal,
ködve vész az álom.
Elhullott az akác
az idei nyáron.

Aki másnak vermet ás, maga esik bele

Vidéki város gimnáziumában tanultam, mint bentlakó diák. Távol szüleimtől és otthonomtól a gimnázium falai között élni nem jó dolog. Szerencse, hogy vannak pajtások is, akikkel együtt lehet elszenvedni a szigorúságot. Együtt lehet csínyeket készíteni és együtt lehet a csínyek után a szobafogságot is kitölteni. Azért néha vannak örömök is. Például: Délután a tanulási idő alatt a latin könyv alá tenni a legújabb ponyvaregényt és azt olvasni. Vagy másik diák könyvét ragasztóval bekenni és mikor az órán kiakarja nyitni a könyvet, érthetően csodálkozik rajta, hogy nem tudja. Óra előtt a parkban összeszedni darazsakat és azokat, mikor a tanár feleltetni akar elengedni. A darazsak fenyegető zümömgésükkel az egész tantermet felkavarják. Hajsza, kiabálás, feleltetés nincs és megúsztuk az órát. Még sok ilyen apró, kedves örömök vannak és ezek teszik valahogy elviselhetővé az iskolát. Mi négyen laktunk egy szobában: Én, Fiatal Répa, Hosszú, Torkos. Hogy pl. a Fiatal Répá miért hívják ezen a néven azt nem tudom, de, hogy a Torkost miért hívják így, azt mindenki a saját bőrén tapasztalta. Torkos egyébként egész jó fiú lett volna, csak nagy hibája volt, hogy folyton evett és torkoskodott, de ez még nem lett volna baj. A baj ott kezdődött, hogy mikor éhes volt nem a saját csomagjából vagy ételéből evett, hanem a miénkből. Sajátját csak akkor fogyasztotta el, ha már a miénket megette. Husvétkor közösen, hárman vettünk egy nagy csokoládényuszit. Elhatározzuk, hogy az édes nyulacskát husvéti ajándékképen a latin tanárnak ajándékozzuk. (Mind a hárman rosszul állottunk latinból.) Husvét előtt volt két nappal és még nem adtuk oda az ajándékot. Délután elmentünk futballozni, de élve a gyanuval Torkos iránt, a nyuszit el akartuk helyezni olyan helyre, ahol ő nem éri el. A falba szöget vertünk és arra ráakasztottuk a nyuszit. Este hazajöttünk. Ahogy beléptünk, azonnal a nyulacska után kezdtünk érdeklődni, de hiába dörzsöltük szemünket, a nyuszi eltünt. Áruló bűnjelként lelógott a kampóról az elárvult pirosszalag, amely a néhai nyuszink nyakára volt kötve egykor. A zsinór el van vágva, az asztalra rátette valaki a széket, a székrea zsámolyt és úgy levette a nyuszit. Torkos vette le, ott vannak az arcán a bűnjelek. Mutatott a belépő Torkosra Hosszú akinek arcán barna csokoládéfoltok virítottak áruló bűnjelként. Hol van a nyúl Torkos? Nem tudom. Talán megunta ártatlan fiatal életét, öngyilkos lett és kiugrott az ablakon. Mérgesek voltunk. Megverni nem mertük, mert akkor azonnal bead és mi még többet kapunk. Elhatároztuk hogy bosszut állunk. Az alkalom nem késett.

Csomagot kaptam hazulról. A csomagban többek között volt két üveg. Az egyikben cipőkrém, a másikban szilvalekvár. Színük egyforma, csak az egyikre rá van írva, hogy cipőkrém, a másikra, hogy szilvalekvár. Fiuk, van egy rettenetes ötletem, üvöltött fel Hosszú hirtelen. Kicseréljük a két üveget. Nem értitek? A cipőkrémre ráírjuk, hogy szilvalekvár és kitesszük az asztalra, mintha ott felejtettük volna és Torkos egész biztos, hogy hozzányúl. Jó jó, de megérzi az ízéről. Közösen veszünk porcukrot és belekeverjük a cipőkenőcsbe.

A fiuk elfogadták az indítványt. Belekevertük a cukrot. Hosszú megkóstolta: Nem is olyan rossz és különben is Torkos gyomra mindent bevesz. Szomorúan sóhajtottunk, eszünkbe jutott az a sok étel, amit már ellopott tőlünk. Kitettük az üveget az asztalra. Elmentünk hazulról engedelem nélkül. Egész nap izgatottan vártuk az eredményt.

Mikor hazafelé jöttünk mindenki sietett. Hosszu elsőnek befutott a szobába és diadallal kihozta az üres üveget. Nézzétek megette az egészet! Még ki is törülte! Az egész cipőkrém készletem a gyomrában van. Hiába el kell ismerni, hogy a Torkos gyomra ritkaság. Fiuk! Erre az örömre, hogy méltóan tudtuk megtorolni bősz ellenségünk, Torkos falánkságát, meghívlak benneteket lekvároskenyér vacsorára. Jó kedvvel leültünk az asztalhoz. Elővettem a szekrényből az üveget és mind a három kenyeret bekentem. Fiuk! Mielőtt hozzáfognánk, éljenezzük meg a szilvalekvárt és Torkost, aki elpusztította jó étvággyal a mi egész cipőkrémkészletünket. Kívánjunk neki utólagos jóétvágyat. Hozzáfogtunk az evéshez. Az első harapás után a mosolygó arcok megsavanyodtak. A kenyereket mindenki az asztalon hagyta. Szaladtak a köpőcsészéhez gargalizálni. Az a gazember Torkos az üveget kieserélte. A cipőkrémet a szekrénybe tette és a lekvárt megette. Most biztosan nevet rajtunk, hogy becsapott minket. Szomorú képpel mentünk aludni vacsora nélkül. Azt mondani sem kell, hogy nemcsak a lekvárt, de mindent, amit kaptunk, elvitt. A nagy csomagból nem hagyott mást, csak egy zacskó sót és azon egy cédulát. A cédulára rá volt írva a következő szöveg: Kedves barátaim! Örömel tudatom veletek, hogy a sült libát és a lekvárt elfogyasztottam. Itt hagytam egy zacskó sót, én nem szeretem. Miközben a sót eszitek gondoljatok szeretettel barátotokra, Torkosra. A cipőpasztában sok a cukor, nagyon édes, tegyetek bele sót, akkor jobb ízű lesz. Jóétvágyat kíván nektek hű barátotok, Torkos. Utóirat: Ne sokat emlegessetek, mert akkor nem tudom a libát kellő étvággyal elfogyasztani, mert mindig csuklanom kell.

Lefeküdtünk aludni és közben Torkost válogatott becsületsértésekkel illettük. Éhesek voltunk, búsan gondoltunk csomagunkra, amely elveszett. A csendet csak néha-néha egy keserű sóhajtás zavarta meg. Szomorúak voltunk, csak egy vígaszunk volt. Az éhes ember vígasza, aki álmában jóllakik. Mi is reménykedtünk, hogy ha már az életben nem találkoztunk a libával, akkor legalább álmunkban fog szerencséltetni minket. Elaludtunk.

Kemény György V. gimn.

Vihar a mezőn

Írta: *Margit néni.*

Búbánatos az ég,
nincs rajta semmi kék.
Suttognak a bokrok...
»vihar lesz itt ma még«.
Csóválják fejüket
sötét fák lombjai,
Búsan szól a gerle,
bántja tán valami?
Bólogat a fűszál,
jó mélyeket sóhajt!
Nyöszörög a kútgém,
érzi már a vihart.
Mint fergeteg rohan,
tető alá a nyáj,
Ürü kolomp zsong-bong,
jön búsan a szamár.
Majd siri csend támad,
félelmet emelő,
Olyan a nagy mező,
mint kopár temető.
Megtöri a csendet
villám csapkodása,
Nyomában hull bőven
az Isten áldása.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Megint írok két kis verset a „Gyermekek Debreczenjébe." Köszönöm szíves jóindulatát, hogy tetszett közölni verseimet kedvenc ujságomban. Tessék elolvasni s ha jók, szíveskedjék közölni. Tisztelettel **Szűcs Imre.**

Üzenet: Jobbakat, ezek nem váltak be, próbálkozz újakkal.

Kedves Imre bácsi!

Én sokszor buzgón olvastam a „Gyermekek Debreczenjét". Megcsodáltam a szép kis verseket, meséket. Elhatároztam, hogy én is fogok meséket írni. Itt le is írtam egy kis mesét, s ha jónak tetszik találni, tessék közölni. Imre bácsi! Tessék megírni, hogy mire kell pályázni, hogy könyvet kaphassak, nyerhessek. Tisztelettel **Szűcs Éva.**

Üzenet: Elég a szorgalom, mely alkalomadtán jutalom-könyvet jelenthet.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen megköszönöm, hogy egyik versemet tetszett közölni lapunkban. Ha jónak tetszik látni, itt küldött verseimet is tessék közölni következő számunkban. Továbbra is legnagyobb tisztelettel **ifj. Szabó Sándor.**

—=—

E heti köyvjutalmat Novák Károly, Halmos Erzsébet és Katona Lajos kapták. Jutalaomkönyvüket átvehetik csütörtök délután 3—4 óra között lapunk kiadóhivatalában.

A gombák nedves helyen nőnek és ezért hasonlítanak annyira az esernyőre.

*

Kérdés: Hol koronázzák meg az angol királyokat?
Felelet: A fejükön.

*

Antiknak azt a tárgyat nevezzük, amelyet különben mindenki szégyelne, de amely után mindenki vágyódik, ha nincs meg senki másnak.

*

A különbség a levegő és a víz között az, hogy a levegőt neveseb-bé lehet tenni, de a vizet nem.

A szeretet

Irta: **Scher Ibolya.**

Sápadt arcú, sovány gyermek, kicsiny még, de aki már gondolkozik, így szól anyjához:

— Anyám, mi az az érzés, ami minket összeköt? Ami arra késztet Téged, hogy értem dolgozzál és engem megakadályoz abban, hogy Neked bosszúságot okozzak?

— A szeretet az, dráag gyermekem!

— Mi az anyám? Mesélj nekem róla! Hogy kerül a földre? Mesélj, anyám a szeretetről és arról, akitől ered, az Istenről.

— Egyszer, réges-régen, amikor a jó Isten befejezte a világ teremtését, felült a trónusára, hogy megszemlélje művét. De egy perc mulva — amely a földön sokszáz év volt — árny suhant a homlokára:

— Miért van az, hogy olyan rideg, kietlen ez a föld? Valami hiányzik, ami melegebbé, szebbé, emberibbé teszi az életet a földön.

Ekkor kilépett az angyalok sorából a szeretet angyala. Megszólalt, szavában ezüsthárfa zengett:

— Küldj le engem az emberek közé. Én belopózok a szívekbe, ott leszek a gyermekét becéző anya mosolygásában, vagy könnyeiben, a fiait etető madár énekében, ott ragyogok majd a napsugárban, amely fénnyel önti el a virágok szirmait, ott suttogok majd a szellőben, amely halkan mesél a faleveleknek, dalolok majd a ringatózó tenger zöldeskék hullámaiban. A félénk őz bársonyos barna szemének szelid pillantásában is ott leszek s szebbé, boldogabbá teszem azt az árnyékvilágot odalent.

— Menj hát — szólt az Úr — és teljesítsd feladatodat.

És a szeretet, ez a mindent megbocsátó, mindenkit megvígasztaló, felemelő érzés úrrá lett a földön, az embereket megmentette a fájdalomtól, megóvta a kétségbeeséstől és a sír széléről rántotta vissza az öngyilkosokat. A nemzetek békejobbot nyujtottak egymásnak s egy szívvel-lélekkel dolgoztak az élet igazulásán, szépülésén.

S azóta a legnagyobb boldogság az, hogy szeretünk és hogy minket szeretnek. Azt kérdezted, drága gyermekem, hogy mi a szeretet?

A legdrágább, legféltettebb földi kincs, a legszebb isteni ajándék, amit a Teremtőtől kaptunk és amit mi egymásnak adhatunk.

A mese véget ért, a gyermek édesen aludt anyja ölében. Lassan sötétedett, csillagos lett az ég. Vajjon eltünt-e már az árny az Úristen homlokáról? Azt hiszem, hogy nem! Hát van ezen a földön Szeretet?

Miért kopasz a Badacsony

Irta: **Kupfer Edith.**

Gyönyörű őszi est borult a tájra. Lent a hegyek lábánál csendes álmodással pihent a Balaton. A víz tükörsíma színén mélytüzű fénynyel ragyogtak az égi csillagok ezrei. A hegy ormán pásztortűz lángja lobogott. A pásztorok Botond népének kemény nyakú utódai komolyan, elmélázva bámultak bele a lobogó lángba. Vajjon hova gondol ilyenkor?

— Eredj Makó, hozz csádét, fogytán van a tüzelőnk — szólalt meg az öreg Korond, a számadó. Makó szó nélkül indult az erdő belsejébe, hogy eleget tegyen az öreg parancsának. Kisvártatva nagycsomó rözsével tért vissza. Leteszi, majd így szólal:

— Egy jámbor útas téved errefelé, ott találkoztam vele. Gyüjön kend közelébb — hívja szíves szóval a jövevénytís8 z Áájmlhwy val az öreg jövevényt. Köszön. — Adjon Isten jó estét. Adjon Isten! Hunnan? Messziről jövök. Hanem hűvös van már éjelente. Közelebb húzódom, mert rajtam Isten hidege. Huj... na... átkozott lángja, megégette a lábamat, szólt a vándor dühösen. Ne káromolja kend a tüzet, szent az minden magyar előtt. Előttem nem szent az bizony, dörmögi bosszúsan. Nem-e? Hát kend elfelejtette, hogy őseink tüzzel áldoztak a Hadak urának? Nem tudja kend, hogy a „Földanyánk" belsejében örök tűz ég. Átkozott ki megtagadja az ősök szentjeit. Pusztulj! Nem akarunk a rajtad megfognt átok részesei lenni.

Ebben a pillanatban a Balaton felől enyhe szél kerekedett. A tűz heves lobogásba csapott. Szikráit megasba kapta a szél, majd levágta a zörgő avar levelei közé. Meggyulladt az erdő. Égett az avar, tüzet fogtak a fák. Rövid félóra mulva félelmetes tűz emésztette a tájat. Ember, állat riadtan menekült. Éjfél után óriási vihar kerekedett. A hatalmas zápor eloltotta a tüzet.

A pásztorok felmentek másnap a füstölgő hegytetőre s ott egy megszenvedett emberi holttestet találtak. A hitetlen jövevényt megbüntette a „Tűz". Azt beszéli a nép, hogy ettől kezdve kopasz a Badacsony teteje.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand Használja ki!

Strandon.

— Mit csinálsz, Pistike?
— Inni adok a papámnak!

KÖZLEKEDÉS

— Nem tudsz figyelni, ha balra kitérést jelzek?

JELMEZBÁL ELŐKELŐÉKNÉL

— Uraim és hölgyeim! A házigazda és felesége!

Kellemest a hasznossal...

— Mennyivel könnyebb és kellemesebb így turázni!
— Igen, és mire férjhez megyünk, legalább megtanultuk a nadrágot viselni!

A MILLIOMOS

A milliomos meséli:

— Minden a szorgalom és tehetség kérdése. Én például, amikor ifjúkoromban Budapestre érkeztem, pontosan egy pengő birtokában voltam. Ezzel az egy pengővel kezdtem el pályámat.

— Ez csodálatos. És hogy csinálta?

— Az egy pengővel bementem egy postahivatalba és sürgönyöztem a papámnak pénzért.

Elszólás.

Őnagysága beállít a mészároshoz és így szól:

— Kérek húsz fillérért kutyaeledelt, de ne legyen olyan kemény, mint tegnap, mert a férjem elrontotta tőle a gyomrát.

—=—

Gyors intézkedés.

— Mi az, amit a nyárson süttök?
— Postagalamb, kapitány úr! Kémkedésen kaptuk és rögtön kivégeztük!

FIGYELMEZTETÉS

— Ervin, ne kacsingass az elárusító kisasszonyra!

Mintarím-zacskó

Állandóan csömöszöli id. Simon István.

Azért, hogy az ajtón kibukom,
Nem törik el az én csibukom.

•

Azért ütötték le kerti gereblyével
Mert hogy csókolózott Berti
Kereknével.

•

Azt susogja két imádóm,
Csiga van a réti nádon.

•

Ez a Sára takaros és helyre
kislány
Jó lenne, ha elvenné a botos ispán
Itt van a pénz, végy nekem egy
kacsacsőrűt.
Sándor venne, csakhogy ő már ma
megőrült.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György.

Századik keresztrejtvény

2. folytatás.

Mozaik keresztrejtvényünk négy részből és 1089 kockából áll. Minden héten 1 részt közlünk. A végleges megfejtés a negyedik rész megjelenése után alakul ki. Az egyes részeket egymás mellé illesztve kapjuk meg a nagy rejtvényt. A vékony keresztvonalnál nem minden szó ér véget, legtöbbje átfut a következő heti ábrákba!

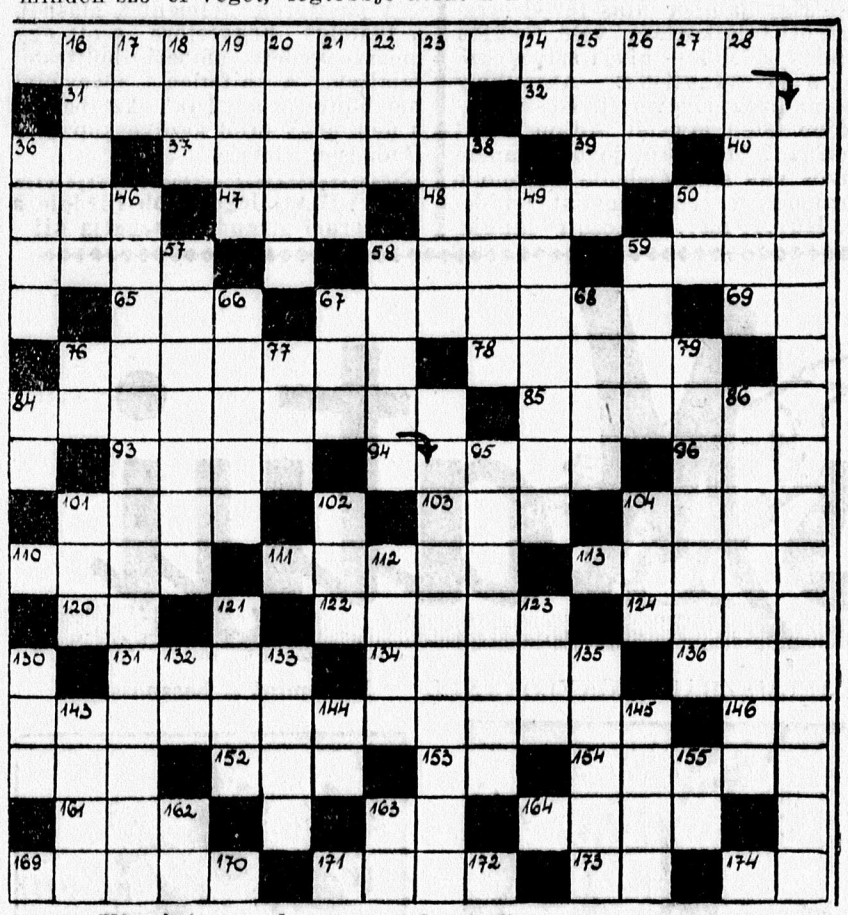

Vízszintes sorok:

31. Bizonyítás.
32. Déloroszországi tartomány, mely a Krím-félszigetet is magában foglalja. — Fővárosa: Szimferopol.
36. Kilométer.
37. Nagyot hallók.
39. Azonos mássalhangzók.
40. Tagadószócska.
47. Vörös, piros — németül.
48. A két tenyérnek tetszés jeléül való összecsapása.
50. Vasat acéllá keményít.
58. Minta, tervezet.
58. Bűzlik — latinul.
65. Vissza: a leendő növény csiráját rejti magában.
67. Mexikói félsziget.
69. Egyiptomi napisten.
76. Egyházi gyülekezet, zsinat.
78. Iparos.
85. Ülőhely.
93. Francia író (1850—1923), kinek színes regényei és novellái távoli országokban játszódnak (Izlandi halászok, Krizantém asszony stb.).
94. Nem mohamedán, istentagadó.
96. Pedig.
101. Révgát.
103. Belgiumi városka és fürdőhely a német határ közelében — vissza.
104. Hajadon nőszemély.
110. Bot, mellyel a biliárd golyókat lökdösik.
111. Csúz.
113. Visszatérek — latinul.
120. Azonos mássalhangzók.
122. Japán kikötőváros Jesszó szigetén, 156.000 lakos.
124. Harcias ókori nép.
131. A germán mitológiában a háború, szél és halál istene.
134. Piac, a régi görög városi élet középpontja.
136. Vissza: folyó Oroszország közepén. Az Azovi tengerbe ömlik.
146. A protactinum vegyjele.
152. A szellemi működések székhelye.
153. Francia rt.
154. Mell.
161. Budai Horgászok Asztaltársasága.
163. Nyugat-Szibéria főfolyója. Az Altáj-hegységben ered és a Jeges tengerbe ömlik.
164. Madár is, emelőgép is!
169. Kijjebb van, mint kellene!
171. 65.000 négyzetkilométer területű orosz középázsiai tó.
173. A lanthan vegyjele.
174. A szén és a kálium vegyjelei.

Függőleges sorok:

16. A görög mitológiában forrás, hegy, fa, víz és tengeri tündér.
17. Lángol.
18. Méhlakás.
19. Üres tér — névelővel.
20. Sír.
21. Létezés.
22. Használja a szemét.
23. Megtörtént dolgok.
24. És — latinul.
25. Bolygó.
26. Délafrikai holland eredetű benszülöttek. Számuk 1921-ben 839.000 volt.
27. Silbak.
28. Vezérkari alezredes, aki 1918-ban a Károlyi-kormány hadügyminisztere, s mint ilyen tette egyik pacifista beszédében azt a szállóigévé vált végzetes kijelentést: »Nem akarok katonát látni!«
29. Franz Grillparzer (1791—1872) osztrák drámaköltő aforizmája a képmutatókról.
36. Csaknem lakatlan orosz félsziget az Északi Jeges-tengerben.
38. A tőke hozadéka.
46. Murillo spanyol festő képe.
49. Gyógyszerész.
50. Fonetikus mássalhangzó.
57. Előkelő velencei család, amely ből több doge is származott. — Leghíresebb Enrico volt, a vak doge, aki 1204-ben Magyarországtól elhódította Zárát.
58. Alig hallható hangon beszél.
59. Bibliai alak.
66. Jelszó, jelmondat.
67. Párosujjú kérődző háziállat.
68. Keserű — románul.
74. Abesszinia.
76. Az ón vegyjele.
77. ...-Nippon — Japán.
79. Mohamedán böjt.
84. Kutya.
86. Odysseus felesége, a hitvesi hűség mintaképe.
95. Kézbecsapás — névelővel.
101. A pipaccsal rokon növény.
103. Pápa-név.
104. Felsőfok-képző.
112. Az U. S. A. egyik nyugati állama. Fővárosa: Salt Lake City.
121. Gazduram ebből fújja a füstöt.
123. Vissza: portéka.
130. Kidől — de a magánhangzók »kidől«-tek.
132. Itt — németül.
133. Óriási, terjedelmes, hatalmas.
135. Növényekben előforduló, gyakran mérges, vagy gyógyhatású, szénből, hidrogénből, esetleg oxigénből álló anyagok.
143. Ritka férfinév.
144. Kettős mássalhangzó.
145. Korszak — latinul.
155. Bánat.
162. Ilyen tej is van!
163. Imádkozzál — latinul.
169. Hibátlan, helyes.
170. A rómaiak hézi szellemei.
172. Női becenév.
174. C. K.

Egész heti kitünő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvényujság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytőzsdében kapható.

REJTVÉNYSZELVÉNY

(1939 augusztus 13.)

Név:

SAKK

UTAZÁS A VILÁG KÖRÜL

Coock kapitány utazásai 3 részben

(Kulturfilm 38 lépés)

Sötét: Kb8, Fé8. Gyalogok: c7, d6, d5, é4, é3, f7 és g6. (9.)

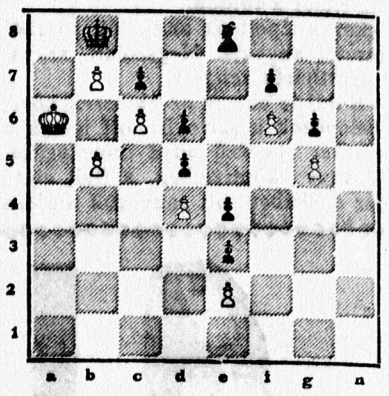

Világos: Ka6. Gyalogok: b7, b5, c6, d4, é2, f6 és g5. (8.)

Világos indul és nyer.

A diagarmban közölt hadállást a »*Sachovy Tyden*«-ből vettük át. A tempónyerésre beállított végjáték megoldása az állandó pattveszély miatt nehéz, de rendkívül tanulságos. Az állás valószínüleg költött. Szerzője ismeretlen. Értékét növeli az állás játszmaszerüsége. Fejtőinknek és gyakorlati játszóinknak egyaránt tetszeni fog.

A megoldást három részre bontva hozzuk s külön is felhívjuk olvasóink figyelmét a megoldás különböző szakaszaiban megmutatkozó szépségekre.

—=—

I. felvonás

Coock kapitány útnak indul

1. Ka5, Ka7. 2. Kb4, Kb8. — Bár a gúzsbakötött sötét teljes tehetetlenségre van kárhoztatva, a nyerés útját nehéz megtalálni. — *3. Kc3,* — 3. Ka4, Ka7. 4. Ka5, Kb8. 5. Ka6 nem megy, mert 5.... Fxc6!! a riposzt és esetleges 6. bxc6?-ra világos patt. — *3.... Ka7. 4. Kc2, Kb8, 5. Kd1, Ka7. 6. Ké1, Kb8. 7. Kf1, Ka7. 8. Kg2, Kb8. 9. Kg3, Ka7. 10. Kf4, Kb8, 11. Kxé3,, Ka7, 12. Kd2, Kb8. 13. Kc3, Ka7. 14. Kb4, Kb8. 15. Ka4!* — A »tempónyerés.« Via b4—a4—a5! — *15.... Ka7. 16. Ka5. Kb8. 17. Ka6, é3.*

—=—

II. felvonás

Coock újból hajóra száll.

18. Ka5, Ka7. 19. Kb4, Kb8. 20. Kc3, Ka7, 21. Kd3, Kb8. 22. Kxé3, Ka7. 23. Kd3, Kb8. 24. é4!, dxé4. 25. Kxé4, Ka7. 26. Kd3, Kb8. 27. Kc3, Ka7, 28. Kb4, Kb8. 29. Ka4. Dereng! — *29.... Ka7. 30. Kb5, Kb8. 31. Ka6, d5.*

—=—

III. felvonás

Révben

32.Ka5, Ka7. 33. Kb4, Kb8. 34. Kc5, Ka7. 35. Kxd5, Kb8. 36. Kc5, Ka7. 37. d5, Kb8. 38. d6 és világos nyert.

A. S.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A tejtermeléssel, árúsítással és szállítással foglalkozók figyelmébe

Debrecen város tisztifőorvosa felhívja a tejtermelők és szállítók, valamint a tejtermékárusítók figyelmét a következőkre:

A tehén fejését, a tej kezelését és árusítását nem szabad olyan egyénnek végezni, aki maga vagy vele együttlakó családtagja fertőző vagy undortkeltő betegségben szenved, illetve bacillusgazda.

Az istállót mindig a legnagyobb rendben, tisztán kell tartani és a fejét előtt alaposan ki kell szellőztetni.

Csak teljesen egészséges tehén tejét szabad közfogyasztásra forgalomba hozni. A tehén tisztaságára mindig ügyelni kell.

A légyirtásról minden lehető eszközzel gondoskodni kell!

A fejést végző egyén köteles a kezét és körmét tisztán tartani. A fejés előtt a kezet szappanos vízzel és a tehén tőgyét tiszta vízzel alaposan mossuk meg és tiszta törülközővel töröljük szárazra. A tehén farkát a fejés idejére kössük le. A fejéshez egylábú, felköthető fejőszéket használjunk.

A fejésre szolgáló edényt a kéz és tőgy mosására használni tilos.

A fejést, tejkezelést és árusítást tiszta munkaruhában, illetve fehér kötényben kell végezni.

A fejés után a tejet az istállóból azonnal tiszta, hűvös, száraz és jól szellőző helyiségbe kell vinni és tiszta szűrőn meg kell szűrni.

A tejet a fülledéstől meg kell óvni, ezért nem szabad a tejjel telt edényt fedővel teljesen lezárni, hanem tüllel vagy tiszta ruhával kell az elszállításig letakarni.

A melegebb időszakban a tejet a fejés után azonnal, legalább a kútvíz hőmérsékletére le kell hűteni.

A tejeskannát szállításkor kizárólag erre a célra használt fehér vászonkendővel, vagy megfelelő és erre a célra használatos tömítő gyűrűvel (papirgyűrű, gumi stb.) kell jól lezárni. A tömítésre használt fehér vászonkendőt vagy gumigyűrűt minden használat előtt és után forróvízben kell kimosni. A papírgyűrű azonban egyszeri használat után megsemmisítendő.

Nyitott kocsin való szállítás esetében a tejeskannákat tiszta ruhával, vagy ponyvával kell letakarni. A tejet szállító kocsi mindig tisztán tartandó, szennyes munkához nem használható.

Nagyobb tejgazdaságban a tej kezelésére szolgáló helyiség megfelelő nagyságú, világos, jól szellőztethető legyen. Falait 2 méter magasan világos színű, mosható burkolattal kell ellátni és az mindig tisztán tartandó. E helyiség padlózata résmentes és jól mosható legyen. (Cementbe ágyazott tégla, beton, aszfalt, működ stb.)

A fejéshez, a tej és tejtermékek forgalombahozatalához és árusításához csakis olyan edényt szabad használni, amelyet a tej nem támad meg. Ilyenek: az ónozott vagy zománcozott fémkannák. Tilos az ónozatlan vas, vörös- és sárgaréz, vagy horgannyal, valamint más ártalmas fémel bevont edény használata.

Az edények mindig kifogástalan állapotban legyenek. Repedezett, kicsorbult, rozsdás, lekopott ónozású, vagy lepattogzott zománcú edényt használni nem szabad és az ilyet a hatóság el fogja kobozni.

Az edényeket mindig tisztán kell tartani. Használat előtt és után forróvízzel alaposan ki kell mosni és ki kell csurgatni, azután pedig nyílásával lefordított helyzetben kell megszárítani, illetve tartani.

A tej kezelésére és eltartására használt edényt más célra (moslék, vagy más idegen anyagok tartására) használni tilos.

Tejet és tejterméket házhoz szállítani csakis megrendelésre szabad. Nem szabad a tejjel házalni, megrendelés nélkül házról-házra járni és vételre kínálni.

A tejet házhozszállítás közben nyilt helyen, utcán, kapu alatt, lépcsőházban átönteni nem szabad.

Ha a tej termelésével, szállításával foglalkozó egyének családjában fertőző megbetegedés lép fel, azt az illetékes hatósági orvosnak azonnal tudomására kell hozni. Ilyen esetben a beteg teljes felgyógyulásáig, illetve a hatóság intézkedéséig a tejet közfogyasztásra forgalomba hozni tilos.

A tejet, tejtermékeket idegen anyagok hozzáadásával meghamisítani, vízzel hígítani, összetételüket megváltoztatni tilos. A hamisítást a törvény szigorúan bünteti.

Kóstoláshoz a vevő csak a saját maga által vitt edényt használhatja.

Tejet az árus kannájából, kannájának fedőjéből kóstolni tilos.

Tejfel csak úgy kóstolható, hogy az eladó a tejfeles kanállal a vevő által hozott edényre, vagy kanálra cseppent úgy, hogy a két eszköz egymással ne érintkezzék.

Túróhoz, vajhoz stb. a vevőnek kóstolás céljából kézzel hozzányulni tilos. Erre a célra az eladó a kóstolásra szánt mennyiséget ugyancsak a vevő kanalába, edényébe teheti.

Tejtermeléssel, szállítással, tej és tejtermékek árusításával foglalkozó egyének kötelesek nevüket és lakcímüket Debrecenben az I. fokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20., III. em. 95. számú szobában) bejelenteni.

Idegen községbeli egyének, amennyiben termelvényeiket Debrecenben hozzák forgalomba, ugyancsak kötelesek nevüket és lakhelyüket Debrecen sz. kir. város I. fokú közigazgatási hatóságánál (Kossuth u. 20., III. em. 95. sz. szobában) bejelenteni.

A kereskedelmi miniszter hatásköre alá rendelték az árkormánybiztost

Az új árkormánybiztos ténykedésével kapcsolatban a következő rendelkezés jelent meg:

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931 évi XXVI. tc. 2. §-ában kapott és legutóbb az 1939. évi VIII. törvénycikkel meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Az áralakulás hatályosabb ellenőrzése céljából kinevezett kormánybiztosnak a miniszterelnök felügyelete alá helyezése tárgyában 3330—1938. M. E. szám alatt kiadott rendelet 2. §-a hatályát veszti és az áralakulás hatályosabb ellenőrzése tárgyában 2220—1938. M. E. sz. alatt kiadott rendelet 1. §-ának 2. bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: »A kormánybiztos a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felügyelete alatt működik; székhelye Budapest.

A kézművesipari alkalmazottaknak is féláru utazás jár a fizetéses szabadság idejére

Irtunk már arról, hogy a kézművesipari alkalmazottaknak is fizetéses szabadság jár. A kereskedelem és iparügyi miniszter most lehetővé tette, hogy a fizetéses szabadság ideje alatt az ipari alkalmazottak féláru utazást biztosító igazolványt kapnak. Az igazolványokat az ipartestület állítja ki. Az ipartestületek központját értesítette a miniszter a rendelkezésekről.

A leirat értelmében az ipari munkavállalóknak s velük utazó családtagjaiknak (feleség és 14 éven aluli gyermekek) a családfő fizetéses szabadsági idejének tartama alatt történő egyszeri (oda- és vissza) utazásra szóló „egyéni" utazásra a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 50%-os menetdíjkedvezményt engedélyezett.

A leirat utasítja a Központot, hogy a vonatkozó miniszteri rendelkezések értelmében az ipari munkavállalók részére fizetéses szabadságuk idejére biztosított utazási kedvezmény igénybevételének lehetővétételéhez szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Ennek megfelelően

a vasúti kedvezmény igénylésére az összes ipartestületeket szólítsa fel,

az ipartestületektől beérkező igénylések igénylések alapján lépjen érintkezésbe az Országos Ipari és Bányászati Családpénztárral és a kedvezmény céljából igényelt személyazonossági igazolvány ürlapokat és jegyutalványokat átvételi elismervények ellenében és utalványonként 8 fillér lefizetése mellett vegye át, s az igénylőknek az ipartestületek útján küldje meg.

Az IPOK körlevélben tájékoztatta az ipartestületeket a szükséges teendőkről.

Ezek szerint a féláru utazásra jogosító igazolványokat mindenütt a területileg illetékes ipartestület tartozik kiállítani. A jogosult családfő fényképe (5×6 cm-es nagyságban) az igazolványba beragasztandó s az ipartestület hivatalos bélyegzőjével lebélyegezendő. Az igazoló jegyre rávezetendő a kiszolgáltatandó jegyutalvány száma is.

Jegyutalványhoz ugyanazon munkavállalónak egy évben csak egyszer, a fizetéses szabadság tartama alatt van joga és az csak az arcképes igazoló jegy felmutatása mellett jogosít 50 %-os kedvezményre.

A családfő neje és gyermekei csak akkor részesülnek kedvezményben, ha az arcképes igazoló jegyen fel vannak sorolva és a családfővel együtt utaznak. Ezt a körülményt a jegyutalvány megfelelő rovatán feltüntetik.

Mindennemű visszaélésért a munkaadó, illetve az ipartestület anyagilag felelős, az utalványok jogosulatlan felhasználása, a vonatkozó törvények szerint büntettetik.

Az ipartestület tartozik meggyőződést szerezni, hogy a jegyutalványt a munkaadó az arra jogosult munkavállalója részére állította-e ki?

Terv az ipari központról

Ipari Központ megteremtéséről tett kijelentéseket Teleki Pál miniszterelnök, akinek az elgondolása szerint ugyanúgy ellenőrzés alá helyeznék az iparvállalatokat, mint a pénzintézeteket. A terv szerint az ipari központnak széleskörű felügyeleti és ellenőri hatásköre lenne az iparvállalatok felett.

ÚJ IPAROK:

Berecz Ferenc csizmadia. özv. Szabó Istvánné kész női- és gyermekruha, férfifehérnemű, rövidáru, kötött-szövött és maradékáru kereskedése. Tóth Sámuel ószeres.

MEGSZÜNT IPAROK:

Gelber Gyula kész férfiruha kereskedés. Geblber Ignác féfiszabó. Dégi József fűszer- és vegyeskereskedés. Ormos Gábor szatócs, mezőgazdasági termények és termékek adásvételének közvetítése. özv. Mészáros Gyuláné teniszcikkek és sportáruk kereskedése. özv. Mészáros Gyuláné teniszütők hurozása és javítása. Az iparálladékban történt változás feljegyeztetett 14 esetben.

— A magyar cukrászok és mézeskalácsosok országos szövetsége augusztus 23—24-én Szombathelyen tartja országos kongresszusát.

— A vendéglátó iparosok Kassán tartják kongresszusokat augusztus 23—25-én. A kongresszuson megtárgyalják a vendéglátó ipart érdeklő kérdéseket, illetékek reformját, jogtalan ipargyakorlást és az egyfázisos forgalmiadó bevezetését.

— Az országos iparoskongresszust ez évben Kassán rendezik meg szeptember 9—10-én A kongresszus tárgysorozatán a legsürgősebb iparos kérdések szerepelnek.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Törvénytervezet készül a mezőgazdaság fejlesztésére

Büntető szankció az elhanyagolt gazdaságok tulajdonosai ellen

A földmívelésügyi minisztériumban a napokban indult meg a munka egy új törvénytervezet elkészítésére, melynek célja: a magyar mezőgazdaság fejlesztése. — Gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter régebben bejelentette már, hogy szükség van a mezőgazdaság fejlesztésére és elkészítenek egy törvényt, mely módot ad arra, hogy a gazdaságokban szükséges modernizálásokat, valamint a mezőgazdasági termelés fokozását végrehajtsák.

Egyik leglényegesebb része a törvénytervezetnek a bevezetni szándékolt jutalmi rendszer, melytyel a kormány azokat a gazdaságokat támogatja, amelyek a legcélszerűbb eszközök igénybevételével az ország termelési viszonyainak leginkább megfelelő termelési átlagokat produkálják. Hasonlóképpen érdekes elgondolása a törvénytervezetnek az, hogy az elhanyagolt gazdaságok tulajdonosai ellen büntető szankciókat foganatosít, amelyek kétségkívül alkalmasak arra, hogy

egyes földbirtokosok az általuk birtokolt földek karbantartásával az eddigi mértéknél többet törődjenek.

Gazdakörökben különös jelentőséget tulajdonítanak a prémiumrendszer bevezetésének, mert egyrészt a becsvágy, másrészt az ilyen közvetett címen juttatott

anyagi vagy erkölcsi támogatás nagymértékben fokozni fogja a gazdák igyekezetét.

Rendkívül érdekes újításokat tartalmaz a kodifikálás alatt álló törvénytervezet

a legelőgazdálkodással, az állattenyésztéssel, a tejgazdálkodással és a haszonnövény termeléssel kapcsolatban.

A törvénytervezet módot nyujt arra, hogy az ipari növények (kender, len, ricinus és egyéb olajos magvak stb.) termelésének fokozása a termelőkre nézve is legcélszerűbb formában legyen megoldható. A törvény végrehajtása körül természetesen oroszlánrész jut az egyes körzetekben működő mezőgazdasági kamaráknak, úgyhogy ezeknek ügyköre a törvény életbelépésével egyidejűleg lényegesen kibővül.

Értesülésünk szerint a törvényjavaslat még a nyár folyamán elkészül és gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter még ez év őszi ciklusában a parlament elé terjeszti és valószínűleg törvényerőre is emelkedik ebben az esztendőben.

Milyen takarmány kell a száj- és körömfájásjárványban megbetegedett állatoknak

A száj- és körömfájásban szenvedő állatok, mint az ismeretes, nemcsak az étvágyukat vesztik el, hanem hólyagos, kimaródott szájuk, a fájós lábukon való járás is visszatartja őket az evéstől. A táplálkozás azonban igen fontos, hogy az állatokat a nagyobb leromlástól megóvjuk és ezért mindent el kell követni, hogy a beteg állatok táplálkozzanak.

A beteg állatok etetésére azonban nem való olyan száraz takarmány, melynek rágása fájdalmat okoz, nem szabad tehát kínálni a beteg állatot száraz szénával, kórós növényekkel, sok rágást kívánó zöld takarmánnyal, hanem adjunk nekik zsenge, nedves zöldtakarmányt, lehetőleg szecskázott állapotban. Igen jó és tápláló a 8-as lisztből, korpából, vagy lucernalisztből készült ivós. Fiatal állatoknál jól bevált a finomra őrölt dara beáztatva forralt tejbe. Ezt a darát lehűtve kell adni a fiatal állatoknak.

A megbetegedett állatokat, hacsak lehet, haza kell vinni a legelőről, mert az istállóban jobban lehet gondozni, ápolni. A fertőzést terjeszti a beteg állat, terjeszthetik a pásztorok, takarmányhulladék, trágya, szekerek, melyek azon területen haladtak át, ahol beteg állatok hevertek. Az olyan beteg tehén tejét, melynek tőgyén a betegségre jellemző hólyagok, kimaródások megjelentek, nem szabad elhasználni sem emberi, sem állati táplálásra. A beteg állatok tejét legfeljebb forralt állapotban lehet állatok etetésére felhasználni.

Ha a gazda védekezni akar a behurcolás ellen, akkor, a meszezéssel szép eredményt érhet el. — A mész megöli a baktériumokat. Ha istállóját tisztán tartja, vigyáz arra, hogy tanyájába más területről ne hurcoljanak be semmit és az istállót, az udvart mésszel feilocsolja, igen hathatós módon védekezik és az eredmény nem marad el.

Kaliforniai pajzstetü második nemzedéke

A kaliforniai pajzstetű első nemzedéke elleni védekezés dacára bizonyára lesz azért még a második nemzedékből is a fákon, tehát nem szabad ezt figyelmen kívül hagyni, hanem ha észrevesszük az apró citromsárga kaliforniai pajzstetű lárvákat szaladgálni a kérgen, akkor azonnal fogjuk hozzá azok kiirtásához, annál is inkább, mert ezekből lesz az áttelelő alak, melyik aztán közvetlenül tavasszal az első nemzedéket adja

A második nemzedék rajzására augusztus hó első felében számíthatunk, tehát akkor fokozottan figyeljük a fáinkat. A védekezés nikotinoldottal történjen, mert ez a legolcsóbb. A fiatal és gyenge szervezetű paizstetű lárvákat már olyan erősségű oldat is elpusztítja, amilyennel a levéltetveket szoktuk irtani.

Nem kell a permetlének lecsorogni a fáról, ha permetezünk a kaliforniai paizstetű ellen, az a fő, hogy a fát jól megáztassuk a permetlében, de arra vigyázzunk, hogy a földre minél kevesebb jusson a permetléből. A permetezést 6—8 naponként ismételjük meg legalább 2—3-szor.

A fehérmustár

Jó takarmánynövény a fehérmustár. Minden mélyrétegű, meszes és jó trágyaerőben lévő talajon termelhető. Talajzsaroló növény lévén, friss gyeptörésbe is vethető. A vetésforgóba másodterményként állítjuk be és pedig a gabonafélék tarlójába. Utána csak tavasszal vethető növény következik. A gabonafélék tarlóját aratás után tarlóhántásban, a tarlót megfelelő kezelésben részesítjük. Középmély szántást adunk és az így porhanyón megmunkált talajba augusztus végén, szeptember elején az őszi esőzések megindulása előtt vetjük el. Gabonasortávolságra 8—10 kg. mag felhasználásával egy-másfél centiméter mélyen.

A vetőgép után a magtakarón kívül érdemes könnyű henfert is alkalmazni. A vetés megerősödése után, mikor már 8—10 centiméter magas, akkor fogasoljuk meg, lehetőleg gyomirtó fésű alkalmazásával. Virágzása kezdetén kezdődik a kaszálás, mert ha érni kezd a virága, akkor már csípős íze lesz s az állatok nem szeretik. A fehérmustárnak puffasztó hatása van és ezért 24 órával az etetés előtt fonyasztani kell.

A fehérmustár szénakészítésre nem alkalmas. Savanyítani nem lehet, mert kásásodik és szétfolyik.

Értéke különösen abban van, hogy mint kései zöldtakarmányt lehet adni az állatoknak. A vetéstől számítva 6—8 hét múlva már etethető és így november első felében még friss kaszálású zöldtakarmányt lehet adni a jószágnak.

A fehérmustár elsősorban a fejőstehenek takarmánynövénye. — Holdanként zölden 50—70 mázsát ad. A termelési költség egy mázsánál egy pengő 16 fillér. A fehérmustár a szakértők szerint 64 pengőt jövedelmez.

A fehérmustárt legcélszerűbb, tekintettel felfúvó hatására, száraz takarmány mellett vagy annak szecskájával keverten etetni. A fejős tehénnel naponta 40 kiló etethető. A virágzás kezdete után kaszált fehérmustárból csak féladagot kell adni, nehogy a tej csípős ízt kapjon.

Augusztusi tennivalók

Kertben. A veteménymagvak összegyüjtésének most van az ideje. Öntözést, gyomirtást szorgalmasan kell folytatni, káposztaféléket kapáljuk, töltögetjük. A kiürült ágyakba még vethetünk téli fejessalátát,, kelt tarlórépát, hónaposretket, borsót. Korai burgonyát kiszedjük.

Gyümölcsösben. Az alvó szemre való nemesítés folytatható. Őszi faültetésekhez a gödrök ásását meg lehet kezdeni. A különféle nyári gyümölcsök magvai most gyüjthetők.

Baromfiudvarban. A korai keltetésű, magnak hagyott jércék e hó vége felé el kezdenek tojni, viszont az öreg tyúkok vedlése erre az időre esik, amikor azok nem tojnak. Ilyenkor azokat a szokottnál jobban kell tartani. A tojások télire gyüjthetők.

Méhesben. Ha még szűz rajok jönnének, vissza kell verni, mivel a méhlegelők ilyenkor nagyon megfogytak. Különösen most kell vigyázni arra, hogy az anyátvesztett családokat utórajjal vagy termékenyített anyával javítsuk fel.

Szőlőben. Utolsó kapálás megkezdhető. Ha peronoszpóra mutatkoznék, újból permetezni kell. — A szüreti edényeket, eszközöket elő lehet készíteni. A korai csemegeszőlők már szedhetők.

Pincében. Csak a töltögetés és az üres hordók gondozása egyedüli teendők.

Külső gazdaságban. Friss tarlóba répát még lehet vetni. Lábon lévő gabona aratása, valamint a lencse, borsó, köles, tavaszi repcéé is folyamatban van. Kezdetét veszi a cukorrépa kiszedése is. Az ősziek alá a keverőszántást el kell végezni; 20-áig a repcevetést befejezzük. E hóban van az ideje a bíborhere és az őszi takarmánykeverékek elvetésének. Mohart szénának lekaszálják.

Atkás diógyümölcs

Nemcsak a diófa levelén okoz szöszösödést az atkafertőzés, de a dió gyümölcsén is találunk atka okozta elváltozásokat. A levélen látható gubacsok szőrös felületet alkotnak, míg a dión magán apró dudorok alakjában jelentkeznek a gubacsok. Ezek a gubacsok eleinte zöldek, majd megpirosodnak, végül megbarnulnak, sőt meg is feketednek. Ezt himlő betegségnek is nevezik, az okozója szintén egy atka, mely a szőrösödést előidéző atkának a legközelebbi rokona, sőt azt mondhatjuk, a törzsfaja. Ennek a himlőbetegségnek az előidézője az Eriophyes tristriatus Nal. nevű atka.

A dió gyümölcsén nem okoz olyan elváltozásokat, mert a külső zöld burkon él, a dióban magában semmi féle elváltozást nem találunk. Védekezés ez ellen is azonos a szöszösödést előidéző atka elleni védekezéssel.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

A Debreczen rádióműsora

1939 augusztus 20-tól augusztus 26-ig

VASÁRNAP

AUGUSZTUS 20

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hírek.
1.30: A Szent István-napi körmenet közvetítése. Beszél Jandik József dr. A körmenet alatt Harmat Artur feldolgozásában Szent István-énekeket énekel a felsőkrisztinavárosi Harmonia Sacra vegyeskar Jurassa Endre vezénylésével, orgonál Megyeri Jenő. a) Magyarok fénye; b) Ah hol vagy magyarok; c) Áldott Szent István; d) Boldogasszony Anyánk; d) Igaz hitnek plántálója.
Utána: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Gregorovits Lipót apostoli protonotárius, esztergomi kanonok mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara. A szent Jobb templomba érkezésekor Sugár Viktor: Harsonajelek; Ah hol vagy magyarok... Énekli Mally Győző; Koudela Géza: Szent-István-napi változó részek. Magánszólamokat énekli Pálffy Mária és Harangozó János. Előadásra kerül Dohnányi Ernő: Szegedi mise. Offertórium után: Boldogasszony anyánk; Úrfelmutatás alatt: Római harsonazene, ugyanaz, amely csak Rómában a Szent Péter templomban hallható, mikor Őszentsége a Pápa misézik. Himnusz.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kaputéri templomból. Prédikál Kapi Béla dunántúli püspök. Orgonál Várkonyi Endre.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.35: Zenés őrségváltás és térzene a királyi palota udvarában. Közvetítés a Várból. Beszél Budinszky Sándor.
13.25: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
Közben 14: „Harangok imádkoznak." Vitéz Somogyváry Gyula előadása.
14.30: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Közben 15: „Szent István király." Váczi Péter dr. egyetemi m. tanár előadása.
15.45: „Kívánság lemezek".
16.30: „A külföldi magyarok." Nagy Károly előadása.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Székelyhidy Ferenc dr., az Operaház örökös tagja énekel, zonorakisérettel.
17.30: „A magyar honfoglalás." Deér József dr. egyetemi tanár előadása.
18: „Pásztornóták, betyárnóták." Pataki József előadása. Közreműködik Cselényi József, kiséri Farkas Jenő és cigányzenekara.
18.45: „Sportesemények Szent István napján." Hangképek. Beszélő Pluhár István, Machán Tibor és legenyei József dr.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
19.40: „Ludas Matyi." Zenés vidám játék 3 felvonásban. Irta Dékány András. Liszt Nándor verseire zenéjét szerezte és vezényli Laurisin Miklós. Rendező Németh Antal dr. Személyek: Döbrögi Gábor — Abonyi Géza; Ludas Matyi — Dévényi Laci; Ludas Matyi 8 évvel később — Hámory Imre; Juliska — Lukács Margit; Komoróczy Pál — Pataki Jenő; Málika — Ághy Erzsi; Csergő Gáspár — Pethes Sándor; Zsófi — Olthy Magda; Jóska huszár — Matány Antal; Márton néni — D. Ligeti Juliska; Szamaras Marci — Makláry Zoltán; Gulyás Antal — Szilassy Gyula; Csikós Pista — Ujlaky László; Fiatal legény — Koltay Gyula; Pojáca — Pásztor János; Mézeskalácsos asszony — Mészáros Erzsébet; Bazáros — Littassy György; Kőmíves — Nagypál László.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Dohnányi Ernő zongorázik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Ezent Erzsébet székesegyházból.
16.55: „A sokgyermekes magyar anyák ünneplése." Közvetítés a budapesti Új Városháza dísztermében. Beszélő Budinszky Sándor.
17.35: „Beszélgetés amerikai magyarjainkkal." (Hangfelvétel.)
19.45: Sporteredmények.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Egyetemi Énekkarok. Vezényel Vaszy Viktor.
20.55: A rádió szalonzenekarának műsora.
22: Időjárásjelentés.
22.05 Magyar nóták és csárdások — hanglemezről.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS KASSA. 10: Hírek, műsorismertetés.
10.15: Hanglemezke.
Közben 10.25: Himnuszok Szent Istvánról.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Szent Erzsébet székesegyházból.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Riga 15.15: Magyar dalok. Köln 20.15: Strauss János-est. Olasz I. 21: Gotovac: Ero, opera.
TÁNCZENE: Bukarest 21.35, Olasz II. 21, Belgrád 22.15, Strassbourg 23, Lahti 23.
15—16 és 1—2 óráig ad műsort.

HÉTFŐ

AUGUSZTUS 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Szent István hete hetven évvel ezelőtt." (Felolvasás.)
10.45: „Magyar történeti adomák szereplői." Irta Cs. Gönczy Olga. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szalonötös.
Közben: 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Jókai természetvilága." — Méhes Gyula dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „A kenyérmezei diadal." Julier Ferenc ny. ezredes előadása.
17.40: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
18.25: „Herkulesfürdőtől a hullámfürdőig." Willant Rezső előadása hanglemezekkel.
19.15: Hírek.
19.25: „Az én rádióműsorom." Vermes Jenő dr. díjnyertes munkája. X.
20.20: Nagykovácsy Ilona énekel zongorakisérettel.
20.40: Sibelius kisérőzenéje Shakespeare: „Vihar"-jához. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar Polgár Tibor vezénylésével. — Bevezetőt mond Németh Antal dr.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Lobaziewicza Staniszlav lengyel dalokat énekel, zongorakisérettel.
23.25: Jazzdalok és táncszámok — hanglemezről.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Pertis Pali cigányzenekara.
19: „Emberek és kövek a III. kerületben." Jeszenszky Sándor dr. előadása.
19.30: Marschalkó Mignon zongorázik.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Hanglemezek.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „A kassai Várhegy titka." Péterffy József dr. előadása.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lahti 21.10: Magyar cigányzene.
TÁNCZENE: Toulouse 19.15, Lahti 20.15, Pozsony 22.15, Luxemburg 23, Olasz I. 23.15.

KEDD

AUGUSZTUS 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek.
Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Felvidéki élet a XV—XVII. században." Irta Szirmay Kalós Margit. (Feolvasás.)
10.45: „Divattudósítás." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Pusztai Sándor énekel, Sallay Iván hegedül zongorakisérettel.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Reményi Józsefné meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Tánclemezek.
17.40: „A soproni gyalogezred a kraszniki csatában." Renner Gusztáv nv. ezredes előadása a csata 25. évfordulóján.
18.05: Közvetítés a Margitszigeti Tejcsarnokból. A 15 honvéd gyalogezred zenekara játszik, Fogarasi József vezényel.
18.45: „Magyarország címere." Ferdinándy Mihály dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködik Madaras Gizella (fütty).
19.50: „Kürti József emlék-est." — A bor. Szírmű 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza. Bevezető szavakat mond és az előadást rendezi Németh Antal dr.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarorosz nyelven.
22: Közvetítés a margitszigeti Parisien Grillből. A Cappy tánczenekar játszik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 17.45: Magyar-orosz hallgatóinknak Melynik Vaszily Hogyan segítettem magamon. (Elbeszélés. (Felolvasás.)
18.20: „Szabadtéri előadás a renaissance-kori Budán." Kardos Tibor dr. egyetemi m. tanár előadása.
18.50: Közvetítés a Margitszigeti Tejcsarnokból. A 15-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Fogarassy József.
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál.
21.15: Hanglemez.
21.50: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Szent Lőrinc tüzes könnyei." Khin Antal előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.
19.30—19.50: Azonos Bp. II. műsorával.
19.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lahti 19.50: Verdi: Falstaff, Salzburgból. Bécs, Königsberg 19.30: Mozart: Szöktetés a szerályból.
TÁNCZENE: Berlin, 20.15, Bukarest 21.15, Belgrád 22.15, Luxemburg 23, Olasz I. 23.15.

SZERDA

AUGUSZTUS 23.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek.
Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Zilahi diákélet Ady Endre korában." Irta Szunyogh Farkas. (Felolvasás.)
10.45: „Forgách Zsuzsánna." Irta Vértes József. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rendőrfúvószenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Vörösss Sári magyar nótákat énekel, kiséri Rácz Zsiga és cigányzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A magános költő." Kozocsa Sándor dr. előadása Juhász Gyuláról.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Balkáni és keleti népdalok." Előadja Bonkovska Ágnes, zongora-

kísérettel.
17.30: „Kémiai tűzvédelem a légoltalomban." Förster Rezső előadása. (A Légoltalmi Parancsnokság közleménye.)
18: Hanglemezek.
18.45: „Horogbottal a hazai vidékeken." Mészáros József előadása.
19.15: Hírek.
19.30: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
20.20: „Az új talpra magyar." Zilahy Lajos csevegése.
20.40: „Iglói diákok" c. négyfelvonásos diáktörténet közvetítése a Royal Színházból. Irta Farkas Imre. Vezényel Dolecskó Béla. Rendező Szüle Mihály. Személyek: Petki János, csongrádi polgármester — Pataky Miklós; Pali, a fia — vitéz Benkő Gyula; Tircsák Tódor, tanár — Heltay Andor, Évike, a leánya — Lantos Ica; Az igazgató — Acsay Rezső; A latin nyelv tanára — Csillag Benő; A magyar nyelv tanára — Kárpáthy Zoltán; A logika tanára — Járay Sándor; Holéczy Pista, Kudelka Tóni, Szidor Ákos diákok — Sághy István, Molnár Mátyás, Berczy Géza; Simák Gergely, pedellus — Rónai Gyula; Odrobina János, korcsmáros — Tamás Benő; Csaposlegény — Szabó Jenő.
Az I. felv. után kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
A II. felv. után kb. 22.20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
A III. felv. után kb. 23.15: A Postavezérigazgatóság tájékoztató közlése a néprádió készülékek forgalombahozatala alkalmából.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.45: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László jazzzenekara játszik.
19.30: „Magyar emlékek a Rajna-vidéken." Kampis Antal dr. egyetemi m. tanár előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Hanglemezek.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Régi angol utazók a Felvidéken." Gál István dr. előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Azonos Bp. I. műsorával.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.30: Varacskay József magyar nótákat énekel. Orgován Jani és cigányzenekara muzsikál.
16.15—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Szófia 19.30: Massenet: Manon, opera. Belgrád 20.25: Mozart: Don Juan, opera.
TÁNCZENE: Bukarest 20.15, Boroszló 20.35, Brüsszel I. 21.30, Luxemburg 23.10, Olasz I. 23.15.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek. Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Fili." Bartóky József elbeszélése. (Felolvasás.)
10.45: „Vasárnap a Gellérthegyen." Irta Molnár István. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Fontos időjelzés, időjárás- és vízálásjelentés.
13.30: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak.
16.15: A „Thetis" katasztrófájának okai. Csürös Lajos előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Munkácsi gyermekek búcsúznak a Balatontól." Közvetítés a balatonzamárdi Park-szállóból. Beszél Filótás Lili.
17.50: Tánclemezek.
18.45: „Hogyan keletkeztek az európai tavak." Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanár előadása.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió szalonzenekarának műsora.
20: „Ez az úr az enyém." Zenés vígjáték 3 részben. Irta Szilágyi Ödön. Zenéjét saját verseire szerezte Kiszely Gyula. Személyek: Pándy Géza — Dénes György; Szigeti Éva — Horányi Karola; Szigeti Elemér — Z. Molnár László; Stumpf — Pethes Ferenc; János — Maleczky Oszkár; Fifi — Kökény Ilona; Óváry Ödön Palásthy Géza; Mihály — Horti Lajos; Péter — Márkly Géza; Gábor — Sala Domokos; Pál — Sándor István.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Hangli-Kioszkból. Fátyol Jancsi cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.45: A rádió szalonzenekara.
19.20: „A modern szlovág regény". Vajlok Sándor dr. előadása.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Szerenádok fuvolára, hegedűre és mélyhegedűre. Előadja Jeney Zoltán, Országh Tivadar és Novák László.
21: Közvetítés az EMKE-kávéházból. Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál.
21.35: Időjárásjeelntés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: Szlovák hallagtóinknak. „II. Rákóczi Ferenc ifjúkora." Feley Lóránt dr. előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—19.15: Azonos Bp. I. műsorával.
19.20: „A modern szlovák regény." Vájlok Sándor előadása.
19.50: Hanglemez.
20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Strassbourg 20.30: Gluck: Orpheus, opera. Olasz I. 21: Ponchielli: Gioconda, opera.
TÁNCZENE: Prága 17.10, Bukarest 21.15, Belgrád 22.15, Olasz II. 23.15.

PÉNTEK

AUGUSZTUS 25.

BUDAPEST I 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek. Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „A helyes táplálkozás." Irta Torday Árpád dr. egy. rk. tanár. — (Felolvasás.)
10.45: „Apróságok a nyári Pestről." Irta W. Kádár Ildikó. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Seregi Artúr. — 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Doroszlai Károly: Részletek az Irisz c. mesejátékból. 3. Strauss János: Kék Duna — keringő. 4. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak — magyar hangulatkép.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Veres Károly cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Székely Bertalan." Csabai István dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Magyarország Mohács után." Joó Tibor dr. előadása.
17.40: A rádió szalonzenekarának műsora. — 1. Poldini—Rajter: Cigánytörténet. 2. Millöcker: Dal és keringő a „Gasparon" c. operettből. 3. Losonczy Dezső: Ébred az erdő — idill. 4. Lehár: Kínai balettszvit. 5. Königsberger: A szerelmes Jim — szerenád. 6. Kálmán Imre: Cigányprímás — egyveleg.
18.30: Sportközlemények.
18.45: Magyar-orosz hallgatóinknak. Komlóssy Iván: Szent István. Előadás.
19.15: Hírek.
19.25: „Felvidéki dalok." Előadja Kubányi György, kiséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
20.25: A rádió külügyi negyedórája.
20.40: „Ady-Anthológia." Babits Mihály bevezetőjét és az Ady-verseket elmondja Kiss Ferenc a Nemzeti Színház örökös tagja.
21.05: Károlyi Gyula zongorázik.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Tánclemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.45: „Szent Lajos elhozza a töviskoszorut." — Gabriel Asztrik dr. előadása.
19.15: Beethoven: D-dur hegedűverseny. Előadja Szigeti József. (Hanglemez.)
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20 „Melles Béla zeenkara." (Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.) Vezényel Vincze Ottó. Közvetítés a Városligeti Tejcsarnokból.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Látogatásom Madách Imrénél." Szabó Béla előadáas.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Hamburg 19: A szevillai borbély, Salzburgból. Szófia 19.15: Donizetti: Lammermoori Lucia, opera. Berlin 20.15: A bécsi filharmónikusok Strauss János-estje.
TÁNCZENE: Toulouse 18.40, Svájci al. 19.55, Brüsszel I. 22.10, Boroszló 22.30.

SZOMBAT

AUGUSZTUS 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek. Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Deák Ferenc kehidai szülőháza." Irta L. Csernátoni Domokos Katinka. (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A kőbányai régi kápolnát ismerteti Mesterházy Jenő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.20: „Miért lett színész E. Kovács Gyula?" Rozsnyay Kálmán előadása. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: A rádió postája.
17.35: Tánclemezek.
Közben 17.55: „A kisipar és a közös munka." Müller Pál dr. iparügyi miniszteri osztálytanácsos előadása.
18.40: „A mulya fiu." Vígjáték egy felvonásban. Irta Turchányi István. Rendező Kondói Kiss Jenő. Személyek: Darnay Menyus, földbirtokos — Petheő Attila; Anna, a felesége — Gömöry Vilma; Sárika, a leányuk — Eszenyi Olga; Csáky Laci — Perényi László; Körtvélyessy Árpád — Nyerges Ferenc; Körtvélyessy Zoltán — Ross Jenő.
Utána kb. 1915: Hírek.
19.25: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara muzsikál. Ihar Ferenc tárogatózik.
20.10: „Elfelejtett költők." A verseket elmondja sz. Kowách Ernő.
20.35: Sportközvetítés.
21: Gigli ária- és dalestjének közvetítése Luzernből a zenei hetek alkalmából. — 1. Cilea: L'Arlesiana. 2. Gluck: O del mio dolce ardor. 3. Mozart: La violetta. 4. Mendelssohn: Tavaszi dal. 5. Massenet: Manon — ária. 6. Lalo: Ys királya — ária. 7. Halévy: Rachel quand du Seigneur. 8. Flotow: Márta — ária. 9. Rocca: Sweet and low. 10. Brahms: Bölcsődal. 11. Martini: Plaisir d'amour. 12. Denza: O begli occhi di fata. 13. Leoncavallo: Mattinata. 14. Puccini: Bohémélet — Rodolf áriája.
Szünetben kb. 21.35: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22.20: „Negyedóra színes muzsika." Polgár Tibor és Kemény Ákos kétzongorás jazzműsora.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. A Pestujhelyi Munkásképző Egylet Dalköre.
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „Renaissance-kiállítás Bresciában." Farkas Zoltán előadása
20.45: A rádió szalonzenekara.
21.45: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Szülői gondok." Beszélgetés a pályaválasztásról. Mészáros Gyula előadása.
11.25: Hanglemezek.
12—15.20: Azonos Bp. I. műsorával.
15.20: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.
16.20—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.
19.30—20: Azonos Bp. II. műsorával.
20: Tánclemezek.

Légoltalmi tudnivalók

A II. csoportba sorolt építmények légoltalmáról.
Közli: NAGY JÓZSEF ny. m. kir. rendőrtanácsos, a Légoltalmi Liga debreceni csoportjának ügyvezető elnöke.

A 88.000/1939. lgv. H. M. rendelet 12. §-ának 1. pontja alapján a város polgármestere jelöli ki azokat az építményeket és egyéb vagyontárgyakat, melyek megóvása honvédelmi érdekből fontos. Debrecen sz. kir. város polgármestere 32248. sz. határozatával a II. csoportba sorolt nagyobb közhivatalok, magánhivatalok, intézetek, kórházak, telepek, stb. tulajdonosait, vezetőit értesítette a II. csoportba történt kijelölésről.

A II. csoportba sorolt építmények légoltalmáról az építményekben végrehajtandó légoltalmi feladatokról a 88.000/1939. lgv. H. M. rendelet IV. része a 23. §-tól a 29. §-ig bezárólag intézkedik s a következőket rendeli el:

23. §.

A II. csoportba sorolt építmény kijelölésére és általános légoltalmi szervezetére vonatkozó rendelkezéseket a T. 137. §-a és a jelen rendelet 12. §-a, illetőleg 17. §-ának (3) bekezdése tartalmazza. A II. csoportba sorolt magántulajdonban álló építmény légoltalmát az építmény tulajdonosa (birtokosa) hatóság működésére szolgáló építmény légoltalmát az épületet kezelő szerv vezetője az irányadó rendelkezések szerint önállóan készíti elő, szervezi meg és hajtja végre.

24. §.

A II. csoportba sorolt építményben végrehajtandó légoltalmi feladatok.

(1) A második csoportba sorolt építmény légoltalmáról lehetőleg az építményben lakó, vagy ott állandóan alkalmazásban álló, légoltalmi szolgálatra igénybe vehető személyek felhasználásval kell gondoskodni. (2) A II. csoportba sorolt építményeken belül: a) elő kell készíteni az építményben alkalmazottak, az ott lakók és a honi légvédelmi készültség alatt előre láthatólag huzamosabb ideig ott tartózkodó élet védelmére, valamint a közszempontból fontos berendezések és vagyontárgyak megóvására szolgáló óvóhelyeket és egyben berendezéseket, a riasztási és elsötétítési, a légoltalmi kapcsolatos egészségügyi és gázvédelmi rendszabályokat, berendezéseket és felszereléseket, valamint a szükséges helyreállítás és mentés végrehajtásának, továbbá a közszempontból fontos üzemmenet légitámadás alatti zavartalan folytatásának lehetőségeit; b) végre kell hajtani a hatósági légvédelmi riadó jelére vagy fenyegető légitámadás esetében az építmény helyi riasztását és elsötétítését; c) fenn kell tartani a rendet és fegyelmet; d) a légitámadások által okozható tüzek kitörését lehetőleg meg kell előzni, a keletkezett tüzeket saját eszközökkel el kell fojtani, illetőleg azok tovaterjedését a hatósági segélyosztagok megérkezéséig meg kell akadályozni; e) az élet- és vagyonbiztonság együttes megóvásában, valamint a keletkezett veszedelmek kiküszöbölésében hathatósan részt kell venni.

25. §.

II. csoportba sorolt építmény légoltalmi parancsnoka

(1) A II. csoportba sorolt és magántulajdonban álló építmény légoltalmi vezetője az építmény tulajdonosa (birtokosa), ha több tuljadonos (birtokos) van, ezek közül az, akit a tulajdonosok (birtokosok) erre kijelölnek. Amennyiben a tulajdonos jogi személy, a légoltalmi vezetőt a jogi személy képviselői közül a jogi személy jelöli ki. A légoltalmi vezető személyét és a személyváltozást a polgármesternek be kell jelenteni. Ha az építmény tulajdonosa nem önjogú, vagy a tulajdonos, illetőleg a kijelölt légoltalmi vezető huzamosan külföldön tartózkodik, vagy külföldi állampolgár, vagy kötelességének ellátására más okból képtelen, vagy akadályozva van, valamint abban az esetben is, ha a légoltalmi vezető személyét nem jelentik be, az építmény légoltalmi vezetőjét az érdekeltek meghallgatása után, a polgármester, útján tett javaslatára, lehetőleg az építmény tulajdonosának (birtokosának) családjához vagy személyzetéhez tartozó, vagy hatósági személyek közül jelöli ki. A II. csoportba sorolt állami építmény légoltalmi vezetőjét az épületet kezelő hatóság vezetője, a város építményeinek légoltalmi vezetőjét a polgármester jelöli ki. A légoltalmi vezető légoltalmi tanfolyamot köteles végezni. (2) A II. csoportba sorolt építmény légoltalmi vezetője a 18. §-ban foglaltak figyelembe vételével az építmény légoltalmának megszervezésére, kiépítésére és vezetésére lehetőleg az építmény kötelékébe tartozó személyeket köteles kijelölni az építmény légoltalmi parancsnokául és annak helyetteséül. (3) A II. csoportba sorolt és magántulajdonban álló építmény légoltalmi vezetője az építmény légoltalmi parancsnokául és annak helyetteséül kijelölt személyeket a 18. §. az építmény légoltalmi parancsnokával szemben támasztott személyi követelményeket hitelt érdemlő módon igazoló okmányok, továbbá az illetők részéről a kijelölés és az azzal járó kötelezettségeket vállaló nyilatkozat csatolása mellett — az építmény kijelöléséről szóló értesítés (12. §. (1), illetőleg a) bekezdés)kézhezvételét követő naptól számított 15 nap alatt a polgármesterhez jóváhagyásra bejelenteni köteles.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. Legdiszkrétebben — nyomoz, megfigyel bárhol. 68

Házasság

Ismeretség
hiányában öt éves fiacskámnak anyát, magamnak megértő házastársat keresek. Harmincöt éves dolgozó lakatos vagyok. Őszinte sorukat „Felvidéki" jeligére a kiadóba kérek. 122

Vegyes

Grafológusnő
csalhatatlanul pontos analysist nyujt az érdeklődőknek Széchenyi 43. 102

Bihari ucca 4.
szám alatt nagyobb mennyiségű érett tehén trágya eladó és két tehén. 139

Elcserélném
három uccára eső sarok üzletházamat, belsőségi egy kétlakásos házzal, Erzsébet ucca 26. szám. 268

Szőnyegszövődébe
munkáslányok felvétele megkezdődött, Montiezredes ucca 14., szalámi gyár mellett. 281

Négyszobás
fürdőszobás, verandás uccai lakás, szép nagy virágos udvarral, november elsejére kiadó. Szent Anna ucca 62. 283

Bejáróleány
szüleinél lakó, egész napra felvétetik, Szappanos ucca 9. 284

Vásári szabósághoz
gépészt és vasalót azonnalra keresek, Szent Anna ucca 5. Lelesz. 285

Levelezés

Csínos
úrinővel levelezne — megismerkedés és szórakozás céljából malomtulajdonos. — Választ kér címmel ellátva: „Keresztény 25-ig" jeligére. 103

Alkalmazást nyer férfi

Fiatal
kereskedősegéd felvétetik, Izsák Rt. festéküzletében. 15

Gyermektelen
kocsisházaspárt keresek, ki katona is volt s jó bizonyítványa van. Honvédtemető ucca 6. 1234 8. 22

Fiatal
vizsgázott mozigépész, Debrecen környéki moziba azonnalra felvétetik. Referenciákat Balli Károly címre Budapest, Damjanich utca 45. alá. 1916

Négy
középiskolát végzett 18 éves fiut vagy leányt fogtechnikusnak felveszek. Simon, Miklós utca 27. 36

Fémesiszolósegédet
és fogtechnikus segédet munkakönyvvel felveszek. Simon, Miklós utca 27. 37

Kommenciós
bérest nagyobb fiával október egyre felveszek Simon, Miklós utca 27. 38

Egy
kifutófiú felvétetik Sámsoni út 48., péküzlet. 88

Fűszerüzletbe
tanuló vagy kifutó felvétetik Kassa út 44. sz. 84

Olajszakmában
autósoknál, vállalatoknál bevezetett ügynököt keresek — Csokonai 27. 125

Egy
kifutó felvétetik — Bethlen u. 76. sz. sütőde. 160

Egy
jó családból való, — négy középiskolát végzett fiút nyomdász-tanulónak felvesz a Harmathy Nyomdavállalat. 1852

Pék
kifutót felveszek — Csapó 73. 236

Pénzbeszedő
nyugdíjas, kerékpárral keresethez juthat Szilágyi divatháznál, iKstemplomnál. 210

Két
cipészsegéd raktári munkára felvétetik, Homokkert. — Budai Északi u. 59. szám. Győrösi. 218

Lakatostanuló
felvétetik, Honvéd ucca 2. sz. Szilágyi Lajos. 188

18—20
fiút kifutónak felveszek, Csapó ucca 76. sz. sütőde. 247

Konvenciós
mindenest esetleg nagyobbacska fiával, hosszú szolgálati bizonyítvánnyal októberre felfogadok. — Monti ezredes ucca 11. Reggel 7—9 óráig, egyébkor Bellegelő 382. Szoboszlói úton. 236

Középiskolát
végzett fiatalembert azonnalra felvesz, Tokaji borozó, püspökipalota. 237

Fodrásztanulónak
leányt, vagy fiút felveszek, Horgonyi, Szoboszlói út 4. 252

Vidéki
városban, előkelő vállalat, felekezeti különbség nélkül, 3 ezer pengő óvadékkal gazdasági vezetőt keres. Ajánlatot „Gazdasági főnök" jeligére a kiadóba. 250

Kommenciós
cseléd, családos, tanyára, azonnali belépésre felvétetik, Teleki 54. 262

Kovácssegéd
és tanuló felvétetik, Kishegyesi út 38. Suba István. 275

Alkalmazást keres férfi

Ref. vallású
kereskedősegéd 10 éves segédi gyakorlattal, ki a fűszer, vas, ital és bőr szakmában jártas, szeptember elsejére állást keres. Takács Miklós, Balatonboglár (Fischcég). 35

Mestervizsgázott
fiatal nőtlen cipész és csizmadiasegéd munkavezetőnek vagy darabszámosnak elmenne vidékre is. Nagy Vilmos, Hajdúszovát. 104

Alkalmazást nyer nő

Elárusítónők
tanulóleányok jelentkezzenek reggel 8—9 között, Del-Kánál. 80

Ügyeskezű
leányt felveszek állandó munkára, férfi szabó, Kuruc ucca 112. sz. 206

Teljesen
egyedülálló idősebb nőt házvezetőnőnek fel vesz Simon, Miklós utca 27. Jelentkezni vasárnap 3—4-ig. 38

Fürdőkezelőnő
azonnali belépésre keresteti Hajdúszoboszlóra, Fekete László utca 4. szám alatti kádasfürdőhöz. 28

Kiszolgáló
kisasszonyt, nagykorút keres Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József út 38. szám. 136

Takarításért
lakást adok, Baltazár Dezső ucca 20. 198

Masamód
tanulóleány felvétetik, Sélyei szalon Piac u. 61. 71

Egy
kézilány azonnal felvétetik, étkezde, Rákóczi u. 9. sz. 205

Tanulóleány
jócsaládból felvétetik „Styl" fehérnemű szalon, József kir. herceg u. 7. 214

13—14 éves
jól nevelt árvalány gyermekekhez családtagként felvétetik. Késes ucca 31. 208

Bejárónő
bizonyítvánnyal parkettheż értő felvétetik. Nap ucca 15., földszint. 223

Hölgyfodrász-
kisasszonyt, állandó munkára felveszek, — Bethlen ucca 23. sz. 256

Kislányt,
ügyeset, gyermek mellé felveszek, Csapó u. 72., cipőüzlet. 265

Varrodába
ügyes tanulóleány felvétetik, Szent Anna u. 25. szám. 259

Alkalmazást keres nő

Perfekt
gép- és gyorsírónő, mérlegképes könyvelőnő délutáni alkalmazást keres. Megkeresést — „Szorgalmas 178" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 178

Intelligens
német kisasszony 1—2 gyermekhez ajánlkozik, szeptember 1-ére. Cim: Vilula Ida, Budapest, Svábhegy, Felhő u. 11. 231

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

Háztartási alkalmazott

Jól főző
mindenest jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Komlóssy út 18. 183

Bejárónőt
fiatalt, reggeli órákra azonnal felveszek. Arany János 7., keresztépület. 179

Mindenest
központi fűtéses lakásba, egy gyermekes családhoz keresek azonnalra, vagy elsejére. Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 140

Főzni tudó,
bentlakó, vagy bejáró mindenest keresek azonnali belépésre Hüvelyes utca 6. 204

Jobb
mindenesleányt, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Cim: Horovitz, Baltazár Dezső ucca 8. 279

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1867 9, 2

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi utca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9, 2

Fáy arckrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (szinház mellett). 1322 9. 6.

Villanykörtecsere 20 fillér. Dísztárgyak, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9.

Elvállalom
tógla és betonkút készítését és annak kitakarítását, olcsó áron. Tisztelettel: Magyar Gábor tégla és betonkút készítő, Nagyszalonta ucca 28. szám. 59

Sárgahomok
kapható Híd ucca 4. Patkógyár. 167

Mérlegek
hitelesítve, új és javítottak, takaréktűzhely, üstházak leszállított árban. Javítások felelősséggel. Kígyó u. 57. 177

Étkezde
jó házikoszt bentétkezésre, kihordásra olcsón kapható. Püspöki palota, főudvarban. 233

Kútfúrást,
javítást felelősséggel elvállal Szeitler kútfúrómester. Kútszivattyúk, kútrámák eladók. Honvéd ucca 41. 220

Fehérneműt
varrást és himzést legszebb kivitelben olcsón vállalok, Kút ucca 62. 272

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hivásra jövök. Csapó ucca 16.

Bármilyen
traktort keresek bérbe, szántásra, gazdaságba. Bármilyen géppen szántást vállalok, kezelőkkel. Cím a kiadban. 24

11—12 hónapos
40—50 darab uradalmi miskárolt (herélt), szimultánozott sertést keresünk megvételre. — Skót-Magy Ker. Rt. Debrecen, Külsővásár-tér 15. sz., telefon: 10-71. 209

Élelmiszer ital

Fajdinnye,
jégbehűtve, szeletelve, állandóan, napi áron kapható. Dégenfeld-téri barakk, (Bődével szemben). 431 8. 22.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Diákot keres

Tisztviselő-
család, két középiskolás leánykát, illetve fiút, teljes ellátásra, szerény díjazásért elfogad. Dózsa ucca 8. 85

Két
diáklányt, vagy fiút teljes ellátásra elfogadok, Bercsényi ucca 17. 25

Két
jómagaviseletű középiskolás kislányt, teljes ellátásra elfogadok. — Barna ucca 11. 153

Teljes-
ellátásra elfogadok két középiskolás leányt, — vagy fiút, özv. dr Kovácsné, Kálvin-tér 11. 172

Iskolásleányt,
teljes ellátásra keresek. Zsibrita Flórián, Böszörményi út 5 C. 199

Diákokat
teljes ellátásra felveszek. Tőkés, Kálvin tér 11. uccai emelet 227

Elfogadok
teljes ellátás és lakásra II-od osztályú gimnáziumi tanulót Böszörményi út 18. 224

Kisebb
diákot teljes ellátásra elfogadok, Kálvin-tér 11. sz. Zelinger. 264

Egy
diák gyermek teljes ellátással felvétetik, — püspöki palota, III. sz. kapu, házfelügyelő. 273

Harmincöt
pengőtől teljes ellátást adok, diákoknak is Kút ucca 62. 271

Társ

Szerény
utitársat keresek, ingyen utazás, több ezer pengő kereset. 150 pengő óvadék megkívántatik. Irásbeli ajánlatokat továbbít Sütő János kertész, Legányi u. 37. 108

Társulnék
nagy ismeretséggel, kis tőkével biró úrihölgygyel, 10 éves iparom intenzívebb kihasználására. Ajánlatot „Női divat" jeligére. 213

Hangszer

Zongora,
Stingli gyártmányu jutányosan eladó. Besze János ucca 6. (tiszti tennisz mellett). 41.

Pianinó
kitűnő hangú bérbeadó Csapókert, Klapka u. 7. 114

Zongora
bérbeadó. Megtekinthető Kassai ut 31. népfürdővel szemben. Értekezhetni Maróthy Gy. utca 21. d. u. 2—3 óra között a háztulajdonossal. 75

Eladó
zongora, kereszthúros, páncéltőkés, elköltözés végett, Kigyó ucca 12. 222

Zongora
pianinó eladó, vagy bérbeadó. Bútorudvar Csapó ucca 26. 200

Zongora
és harmónium eladó. Hangolást, javításokat felelősség mellett vállalom, Tonté, Piac ucca 44. szám. 269

Bútor

Antikkomót,
modern háló, ebédlő, s kombinált szekrény, konyhaberendezés, fotelek eladók, Dégenfeld tér 6. szám. 379 8. 19

Olcsón
eladó egy tiszta szép ebédlőszekrény, barna márvánnyal, Szél utca 10. szám. 60

Eladó
6 darabból álló garnitura és különféle dísztárgyak. Simonyi ut 3. 73

Modern
új dió háló, kombinált szekrény olcsón eladó. Péterfia 52. 148

Eladó
szép hálószoba bútor, sürgősen és olcsón, Rakovszky ucca 15. 112

Hálószoba-
bútor eladó, Szoboszlói út 4. D. 215

Eladó
olcsón régi stílű, féregmentes ebédlő, ugyanilyen félháló, Péterfia ucca 8. 216

Masszív
világos háló olcsón eladó. Komót, torontáli függönyök, ágy. Igazgatóné, törvényszék. 207

Hálószoba,
varrógép, páncélkassza ebédlőszekrény, előszobafal, üzleti puld, divány, zongora, szezlon, vegyes bútorok eladók. Csapó ucca 16 201

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkhasábból felvágott tüzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Tüzifa
és szén legolcsóbban **Sándor László** Dózsa u 25. T. 27-01. 1092 8, 31

Autó, motor, kerékpár

Zborojvka
segédmotor, százas, ötszázas, oldalkocsis, angol motor, még vasárnap minden áron eladó, Ötmalom ucca 1. (Burgondiából nyilik). 270

Kis
Fiát teherkocsi csukott és egy D-Rád oldalkocsival potom árért eladó, üzemképes állapotban. Marx. Piac ucca 44. 1934

Áramvonalas
csukott 6 személyes Buick autó olcsón eladó. Felvilágosítások a Benyáts áruházban 1983

Szívógáz
motorkezelő géplakatost felveszek, Teleki ucca 56. szám. 6

Csepel
100-as jókarban levő motoros kerékpár olcsón eladó. Nógrádi M. 3. 76

Egy
férfikerékpár eladó. — Vargakert Kerti utca 12-a. 70

Jó
állapotban levő 175 kc. motorkerékpár eladó. Holes, Böszörményi ut 17. 56

Oldalkocsis
motorkerékpár eladó tip-top állapotban. — Miróczky, villanytelep. 99

350-es
belga motorkerékpár kitűnő állapotban eladó. Posztóüzlet Piac ucca 1. 87

Sachs
segédmotor, üzemképes, eladó, Sándor házfelügyelő, Ferenc József út 22. 230

Négy, vagy hatüléses
kisadójú kocsit, valamint egytonnás teherautót veszek, **Méray ötszázas** oldalkocsis eladó József kir. herceg ucca 23. reggel 8 óráig. 280

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Két
üzlethelyiség kiadó, Piac ucca 56. alatt. Értekezés: Csáthy ügyvédnél, Deák Ferenc u. 9. szám. 107

Kiadó
nagy száraz udvari helyiség, műhelynek, vagy raktárnak. Felvilágosit Del-Ka. 79

Kiadó
hentes-, mészáros üzlet, fodrászüzlet, bármire, szabóságra, Kassa út 2. 89

Üzlethelyiség
kiadó szeptember 1-re Huszárgál ucca 2. 92

Átadó üzlet, vendéglő

Eladó
esetleg kiadó családi okok miatt egy igen nagyforgalmú korlátlan italmérés, nagy vas út állomással szemben, országút mellett. Cím a kiadóban. 1995

Jóforgalmú
bevezetett festéküzlet árúval, vagy árú nélkül is átadó. ifj. Boruzs István, Cegléd ucca 20. 38

Központi
egyetem mellett jóforgalmú vendéglő lakással és egy holdas kerttel, szeptember 1-ére kiadó. Értekezés Lengyel Zoltán ügyvédnél. József kir. herceg ucca 6. 165

Műhelynek,
esetleg lakásnak pincehelyiség kiadó, szeptember 1-ére, Széchenyi ucca 14. sz. 190

r-,el, .: ,gé - .x

Fűszerkereskedés
lakással, külön udvarral, italméréssel átadó. Vadászi, Meszena ucca 1. szám. 147

Ötven éve
fennálló jóhírnevű vendéglőmet november hó elsejére bérbeadom. — Horváth, Rákóczi ucca 16. szám. 245

Butorozott szoba

Egy
különbejáratu utcai szoba egy vagy két személy részére szeptember 1-re kiadó. Nyil u. 97. 40

Kiadó
légfütésü különbejráatu butorozott szoba Svetits bérházban. Felvilágosítás Del-Kánál. 78

Utcai
butorozott szoba magánosnak kiadó. Mikes Kelemen u. 31. Tüzérlaktanyával szemben. 63

Elegánsan
bútorozott uccai szoba, előszoba, fürdőszoba kiadó, kapualatti bejárattal, Bercsényi ucca 29. 242

Butorozott
szoba kiadó nagyobb tanulónak esetleg ellátással, Hatvan u. 6. I. em. 18. 189

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, Csapó ucca 19., balra Grósznénál. 182

Rendes
női kvártélyos felvétetik, Homok ucca 117. 159

Bútorozott
szoba teljes ellátással kiadó. Magoss György-tér 23. sz. 171

Különbejáratú
bútorozott szoba, magános úrnak, csendes udvar, nagyállomás közelében, Tóth Árpád ucca 32. szám. 164

Szeptember
elsejére két bútorozott szoba, központi fűtéssel külön fürdőszobával, egyetemi hallgatónőknek, vagy tanárnőknek kiadó. Kossuth ucca 39. házmester. 143

Különbejáratú
uccai kényelmesen bútorozott szoba kiadó — egy személynek, Garay ucca 20. sz. 150

Kiadó
csínosan bútorozott szoba, központban, légfütéssel. Cím Turai trafikban. 134

15 pengő
havonta különbejáratú kertre néző aranytiszta bútorozott szoba. Homokkert, Szabó Kálmán ucca 55. 94

Elegánsan
bútorozott szobát keresek, lehetőleg a Piac u. közelében, állandó lakásnak, esetleg ellátással, Lovas, Piac ucca 50 90

Központi
fűtéses bútorozott szobát keres szeptember 15-ére, ármegjelöléssel tisztviselőnő. Jelige: „Pontos fizető". 168

Nagy bútorozott
szoba úri családnál azonnal kiadó. Megtekinthető délben — Nyomtató u. 3. 217

Csínosan
bútorozott központifűtéses szoba, Svetitsbérházban, 1 lépcső, II. emelet, 4 ajtó, kiadó. Ugyanott bejárónő azonnalra felvétetik. 194

Uccai
bútorozott szoba, azonnalra is kiadó. Arany János ucca 18. 235

Különbejáratú
parkettes nagy szoba, előszoba használattal, szeptember 1-ére kiadó.

Uccai
bútorozott szoba kiadó, Cím: Miklós ucca 4. sz. Hétfőn reggel 8 órától érdeklődni Suba-szalon. 240

Bútorozott
parkettes uccai szoba kiadó, Miklós ucca 4. 249

Egy
szoba, konyhás lakás bútorozva elköltözés miatt bérbeadó. Nyil u. 125, 4. ajtó. 189

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba kis konyhás lakás, fáskamarával — szeptember egyre. Kölcsey u. 15. 120

Szoba,
konyha, spájz fáskamara, szeptember elsejére lehetőleg magános nőnek, szép tiszta, virágos udvarban. Hatvan utca 24. 117

Egy
szoba, mosdó-konyhával, butorral vagy anélkül kiadó. Gvadányi u. 10. sz. 61

Egy
szoba, konyha, speiz elsejére kiadó. Megtekinthető vasárnap — Honvéd u. 54. 141

Kétszobásnak
használható egy szoba, konyha, speiz környezetileg, egészségügyileg kifogástalan, nyugalom igényeseknek. Acél hat. 136

Erdő
közelében kis szoba, konyha, előszobával öreg párnak, magánosnak novemberre kiadó. Lugosi egy. 154

Kiadó
szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel — Herceg u. 4-b. 149

Egy
utcai szoba, konyha szeptember 1-re kiadó. Csap utca 32. 161

Kevésbé
modern udvari kis szoba kiadó. Szappanos utca 18. 163

Kiadó
egy szoba konyha, Borz utca 8. 170

Kiadó
egy szoba konyha spájz elsejére, Begány utca 14—16. szám. 166

Ispotály
ucca 7. egy szoba, konyhás lakás kiadó. Kovács ügyvédnél. Kálvin tér 5. 232

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, fürdőszoba, — Miklós ucca 36. 211

Kiadó
egy szoba, konyha, jószágtartással. Érdeklődni lehet: Kossuth ucca 51. szám. 226

Utcai
szoba, konyha, szept. elsejére kiadó, Vigkedvü ucca 21. Víz, WC bent van. 267

Kiadó lakás kétszobás

Novemberre
2 szoba, elő-, fürdőszoba, konyha, speiz, Lugosi 13. 133

Kiadó
azonnal Mátyáskirály ucca 57. számú ház, — egész udvarral. Érdeklődni: Sámsoni út 65. 47

Modern
2 szoba hallos vagy 3 szoba hallos magános lakás Vörösmarty utcán november 1-re kiadó. Értekezés Varga 45. 55

Déri-térre
két szoba, fürdőszobával, kisebb két szoba mellékhelyiséggel Bethlen 23. háromszobás fürdőszobával. 155

Kettő szoba
előszoba, fürdőszobás lakás kiadó. Széchenyi utca 99. sz. 173

Kétszobás
fürdőszobás, mellékhelyiségekből álló lakás külön udvarban közvetlen az erdő alatt, a népfürdő után következő utca, Szigligeti utca 11. alatt kiadó november 1-re. Megtekinthető vasárnap 10-től 12 óráig és délután 4-től 6 óráig. 157

Kétszobás
udvari lakás, központban, keresztyén kis családnak, november 1-ére kiadó. Hüvelyes ucca 6. 203

Kiadó
két szoba, mellékhelyiségekkel, szeptember 1-ére, Nagyvárad ucca 10. sz. Értekezni lehet: Homok ucca 7. 197

Kétszobás
uccai lakás, novemberre, negyven pengőért kiadó, Szoboszlói út 4-d Értekezni: Rákóczi u. 16. szám. 244

Két uccai
szoba, mellékhelyiség nélkül kiadó. Miklós u. 4. szám. 248

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
modern uccai lakás, november 1-ére kiadó. Hatvan ucca 53. szám. 13 8. 31

Háromszobás
fürdőszobás komplett urilakás kiadó novemberre Simonffy utca 40. 97

Ujonnan
tatarozott háromszobás parkett nélküli udvari lakás fürdőszobával kiadó. Arany János husz. 110

Kiadó
november 1-re háromszobás modern összkomfortos lakás külön kertte, Kossuth utca 26 sz. alatt. Házfelügyelő. 118

Utcai
háromszobás emeleti lakás kiadó Kossuth utca 29. Megtekinthető 11 és 1 óra között. Ipartestület. 124

Háromszobás
uccai emeleti komfortos lakás, novemberre kiadó. Szent Anna 29. 195

Három-
és négyszobás lakások, november elsejére kiadók. 238

Három-
négyszobás lakások november elsejére kiadó, Piac ucca 77. 238

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Elsőemeleti
uccai parkettes négyszobás volt Hollandi Biztosító helyisége novemberre kiadó. — Marx, Piac 44. 1933

Kiadó
azonnalra is nagyon szép 5 szoba, hallos lakás, igen olcsón. Keleti perzsák, szépirodalmi s jogi könyvek, spar, kályhák, könyvszekrény, cselédágy, takarítólétra stb. Deák Ferenc ucca 10. sz. alatt eladók. 1999

Ötszobás
lakás, 900 négyszögöles mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 35

Lakást keres

Egy kis szobát
keresek üresen. Cím a kiadóban. 257

Uccai
5—6 szobás modern lakás kiadó, Rákosi Jenő ucca 4. szám. 152

Ötszobás
emeleti modern parkettes lakás, november hó elsejére kiadó, Kandia ucca 4. B. Ugyanott egy hétméteres udvari szoba is kiadó bútorraktárnak, nagyobb szabó, vagy cipészüzemnek igen alkalmas. Megtekinthető naponkint délelőtt 11—1 óráig, délután 3—5 óráig. Értekezni lehet ugyanott, keresztépület.

Ötszobás,
emeleti erkélyes modern lakás, száz pengőért kiadó, két szoba, külön is kiadható. Széchenyi ucca 40. 202

Négyszobás,
fürdőszobás lakás, Magoss György-tér 14. sz. alatt, november 1-ére kiadó. 196

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látcsöveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetitő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Fűszerberendezést
vennék. Cím: Böszörményi út 83. Makay. 119

Cilinder
gépet veszek, Fejérvári, Csillag ucca 29. 212

3 és fél méteres
hentespuldot, azonnali megvételre keresek. — Csapó ucca 14., hentesüzlet. 258

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszesa ucca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtók, fürdőkád eladók Magoss György tér 9. patikában. 1968 8. 31.

Eladó
1 divány, 2 fotelel, jó állapotban levő férfi ruhák olcsón eladók. — Cim: Kun József, Piac ucca 58. 26

Használt
fürdőkád, zománcos lisztes ládák, hordókötél, fehér sodronyos gyermekágy, Csapó 77. 54

Zománctüzhelyek,
gyönyörü színekben, borsajtók, szőlőzuzók, Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 53

Hosszú
fekete női csikóbunda eladó. Megtekinthető Katz szőrmeüzlet, Piac u. 79. 101

Eladó
mosdó, tükör, képek, asztal és egyebek. Széchenyi u. 26. 113

Eladó
új háló Batthyány utca 10. udvareban. Megtekinthető 8-tól este 5-ig. 127

Kaktusz
szép nagy Opuntia Stenochilla eladó. Szutor, Kassa ut 25. sz. 128

Bontásból
kikerült faanyagok, ajtó, ablak eladó olcsón, Simonffy u. 44. 126

Iker gyermekkocsi
teljesen jó állapotban jutányosan eladó. Rothermere u. 28. sz. 175

Eladó
gyermek játszókettrec Ötmalom ucca 4. 174

Fényképezőgép
és gramofon lemezekkel eladó. Wesselényi ucca 2. Vasutas bérház. III. lépcső. I. emelet 15. ajtó. 181

Ebédlőbútor
eladó Kossuth ucca 39., házmester. 142

Keveset
használt bőrfedeles zöld húzatú Körber Hintó eladó Szappanos ucca 18. 162

Üzletberendezés
petróleumtartály, — kannák, ládák, kerékpár és üzleti felszeerlések eladók — Csapó 32. Lipták. 228

Üvegezett
irodafal eladó, Szilágyi, Révész tér 2. 234

Tankönyvek
kat. gimn. 7 osztályába valók, eladók. Tanító u. 18. szám. 123

Üzleti
berendezés, kitűnő karban eladó. Értekezni lehet: Grünbaum, Simonffy ucca 38. 219

Tollak
és egyéb ingóságok, augusztus 24-én, csütörtökön 9 órától eladatnak Miklós ucca 10 alatt. 192

Egy szép
új hencser olcsó áron eladó. Eötvös ucca 89. 239

Használt
cserépkályhák eladók. Károly Ferenc József út 8. szám. 243

Ablakok
spalettával, kétszárnyú ajtó, spájzajtó, kályhák Széchenyi ucca 76. 246

Olajfestmény,
gyönyörü női akt, — csendélet eladó. Arany János ucca 10., házfelügyelő. 241

Egy háló,
egy konyhaberendezés, egy varrógép, egy függő lámpa eladó, Csap ucca 38. szám. 255

Eladó
egy forgószék, Kovács Lajos, József kir. herceg ucca 2. 276

Ingatlant keres megvételre

Két-három-
szobás kertes lakást vennék lakbértörlesztésre, vagy bérelnék. „Nyugdíjas 93." jeligére a kiadóba. 93

A belvárosban
családi házat megvételre keresek. „Adómentes előnyben" jeligére. 138

Keresek
megvételre kis házat, kisebb városba, vagy községbe. Levelet küldeni kérem cimem: Balogh Berta, Varga ucca 29. sz., Debrecen. 145

Eladó házhely

Eladó
300 öl telek Vargakert, Bán ucca 4. 186

Gazdasági eszközök

Kútfúrást
vállal Kiss kútfúró, Motorhajtású, nagy teljesítményü, lendkerekes szivattyu eladó Nyil 117. 52

Eladó
nagy zuhatag kút, négy hengéres motor, — Lorántffy ucca 46. 266

Kocsik
minden alakban kaphatók. Mindenféle kocsimunkát vállalok Gyulai Hatvan ucca 34. 282

Gazdasági termények

Eladó
szemes tengeri és 8 mázsányi árpa. Homok utca 28. 115

Szalma,
répaszelet, török, nagyobb mennyiségben eladó. Zúgó ucca 4. sz., (reáliskolánál). 253

600 kéve
gyékény eladó. Vámospércsi ut Bellegelő 63. 98

Eladó ház

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben sürgösen eladó vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Adómentes ház
2 lakással népfürdőnél eladó, földdel cserélek Baksai, Sándor ucca 6. sz. 1947 8. 31

Eladó
a Nyil u. 9. számú ház. 1928

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal, Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Villatelek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönös Segélyző, Kossuth ucca 8. 104+

Rakovszky u. 57.
és Bercsényi u. 54. sz., két uccára nyiló alápincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel 109+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kövesúthoz közel, kedvező áron eladó.. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

30.000 pengő
értékü modern, erős, egészséges üzleti sarokház a tulajdonosok egészségi állapota miatt most csak 4000 P készpénz és 200 P havi járulékért örökáron megvehető. Csak teljes garanciaképes, komoly egyének ajánlatára reflektálok. Cím a kiadóban. 106+

Eladó házhely
a Sámsoni követüttól 1 percnyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögöle 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

Jó vétel
A Salétrom uccán 115 négyszögöles telkes ház, havi 54 P bérjövedelemmel eladó. két egy szoba, konyhás és egy egyszoba, konyhás lakás 2 pincehelviségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadó. +V 11 'uaq

Eladó
elköltözés folytán a legprimább minden igényt kielégitő masszív bérpalota, legkeresettebb uccában. Felvilágosítás Vendég ucca 34. 251

Eladó
Tócóskert, Faiskola u. 7. f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alápincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból. Szivattyus kut, 12 jószágra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépíthető házhely 384 négyszögöl. Olcsó ár! 108+

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Kétlakásos
ház 129 négyszögl telekkel, Móricz ucca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Simonyi út 5. sz. villa eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos cime a kiadóban. E 44

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögöles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház, 141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Szent Anna ucca 34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Meszena ucca 2. Könyök ucca 1.
saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás Cim a kiadóban. E 40

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában. E 42

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással biró 246 négyszögöles telekkel, Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Gyönyörű
ötszobás lakással biró 293 négyszögöles telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Honvéd
ucca 55. számú ház fele részben minden elfogadható árért eladó. Értekezni Meszena ucca 10. 146

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczi ucca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cim a kiadóban. E 29

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Eladó
vasútállomástól 5 percnyire Hajdúszentgyörgy határában, Rákóczi kertben kétszobás nyaralóval 750 négyszögöl szőlőskert, termő gyümölcsössel. Értekezés: dr Szabó Miklósnál, Piac ucca 68. 254

Elcserélem
adómentes házamat (két szoba, előszoba stb., 573 öl gyümölcsös) kistelkű családi házzal Kassa út környékén. Esetleg eladom. Töhötöm u. 24. Köntöskert. 221

Eladó
Damjanich ucca 11. sz. ház, ugyanott eladó foszni deszka, istálló. 180

Boldogkertben
elköltözés miatt sürgősen eladó Epreskert ucca 17. számú nagytelkű családi ház, van sertésól, istálló, gyümölcsös. — Kedvező fizetési feltételek mellett is. 176

Eladó
fényes jövőjű, földszintes, több uccára nyiló sarokház, öt üzlettel, s lakással. Villany, vízvezeték bevezetve. Értekezni: Vendég ucca 34. szám. 251

Eladó
ház kétszer egy szoba konyha, spáiz gyümölcsössel, kamatmentes lakbértörlesztéssel szabadkézből. Rigó ucca 19. sz. Homokkert. 105

Eladó
ház korcsma, fűszerüzlettel. Közvetítőt díjazok. Huszár Gál ucca 2. 91

Somogyi Pál
utca 10. sz. ház nagy telekkel jutányosan eladó. Értekezhetni Mester utca 10. 62

Ilyet
keres Ön már régen. 3 szobás, teljes komfortos családi ház, alápincézve, villany, víz, gáz a lakásban 576 négyszögöl szőlővel és gyümölcsössel közeli fejlődő kertségben, Sinay M. 13. 65

Magános
családi kertes ház két szoba, minden hozzátartozóval, szőlő gyümölcsössel eladó, vagy november egyre kiadó. Érdeklődni Töhötöm u. 27. 66

Eladó
3 szobás villa szép parkkal, gyümölcsössel. Andrássy ut 8. 67

OFB. INGATLANIRODA
PATAY FERENC
CSAPÓ-U. 49.

ELADÓ HÁZAK
Kölcsei utcában Csapó utcai részen nagyjövedelmű ház, bankteher átvállalható.

Arany János utcában, nagyon szép ház elköltözés miatt olcsón eladó.

Eötvös utca és Csapó utsa sarkon nagyon olcsó ház bankteherrel eladó.

Dohánygyárnál 3 szobás adómentes sok melléképület, hizlalóval, ára: 5.500 pengő, 3000 pengő átvállalható.

Ilona utcában több lakásos ház, gyümölcsössel, ára 2500 P, kevés pénzzel részletre megvehető.

Kuruc utca elején 3 szobás nagy udvarral, istállóval, gazdálkodóknak alkalmas, ára: 4200 P, teher átvállalható.

Nyilastelepen 2 szoba konyhás új épület nagy gyümölcsössel, olcsón, teherrel, megvehető.

FÖLDEK
Bánkon 20 hold tanyával, nagyobb része barna homok, tanya nélkül 16 hold.

Nyiracsádi ut mellett 36 hold tanyával, holdja 600 P, teher átvállalható.

Fancsikán 9 hold tanyával, 4 hold tanyával, Bellegelőn 15 hold tanya nélkül barna homok holdja 850 P.

Fáy dülőben 3 hold prima föld holdja 1250 pengő. Macson 17 hold tanyával.

SZŐLŐK
Martinkán, Vámospércsen, Ungvári-kertben, Páji út mellett kitűnő szőlők olcsó árban felszereléssel kaphatók.

PATAY-iroda, Csapó u. 49. sz.

1 kg. csemege szőllő 32 f.
Gődény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Régi helyén

Eladó
ház, szoba, konyha, istálló 300 öl földdel, ára 1300 P. Aczél u. 39. számnál levő Körte uccában. Értekezni vasárnap. 83

Eladó
3 szoba, előszoba összes mellékhelyiségekből álló kertes családi ház a villamoshoz közel, Sipos utca 4. A Vágóhid mellett. 74

Földbérlet

Kiadó
nyolc és fél hold föld Cucába. Értekezhetni Péterfia 40. 1948

Kiadó
30 hold pusztaföld Elepen. Bethlen utca 55. 81

Kiadó
harmadába 16 hold tanyásbirtok Székelyhadosztály u. 17. 77

Bérbeadó
Fancsikán 27 hold föld. Értekezni lehet Jókai u. 23. 34

Kiadó
Bellegelőn 250-b. alatt 18 hold tanyásföld. Értekezni a helyszinen. 31

Kiadó
bérbe 1939 október 1-től Halápon 129 kat. hold első minőségü földbirtok, jó lakóház és gazdasági épületekkel, dohánytermelés engedéllyel. — Bővebbet Rauchbauer Jenő, Péterfia 29. 57

Kiadó
tizenhat és fél hold föld Értekezni: Köntösgátsor 13. 109

Városhoz
6 kilométernyire, vasútállomásnál Kondoroson 80, esetleg 50 hold kiadó. Simonyi út 16. sz., 9—10 között. 145

Nagycserén
36 hold tanyásföld hosszabb időre bérbeadó. Honvéd ucca 16. 132

Kiadó
24 hold tanyásföld a kondorosi állomás mellett. — Értekezni Baranyi u. 42. 229

Város alatt
kövesút mellett 32 hold tanyás kiadó. Dr Halász ügyvéd, Ferenc József út 41. 277

Nagycserén
33 hold föld bérbe kiadó. Értekezhetni: Teleki ucca 72. sz. 278

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alápincézett lakóházzal, gazdasági udvarban, istállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Érdeklődni: Honvéd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Fáy-dülőben
6 hold föld eladó. Eötvös 92. 22

Eladó
Csigeekrt, Csörsz utca 13. termő szőlő, gyümölcsös, egyszerübb lakással. Érdeklődni Kandia utca 5. 72

Piac
utca 19. szám alatt 2½ hold búzatermő föld kaszálójoggal eladó. Értekezni Bánk 50. sz. alatt. 82

Szőlő
eladó 15 m. h. melynek egyharmad része kitűnő csemege, jó termőerőben. Ujfehértó v. állomástól Érpatak községhez fél kilométerre fekszik kövesút mentén, 890 gyümölcsfával. Ennek egyharmadrésze 25 éves jonathán alma nagy terméssel, háromszobás urilakással, melléképületekkel. Nyaralónak alkalmas présekkel, hordókkal ellátva. Értekezhetni Buchwein Bélával Ujfehértón. 86

Eladó
konyhakertészetre berendezett 668 négyszögöl föld, egy szoba és konyhás lakással Gohér utca 38. Hatvan utcai kert. 95

Három hold
ondódi föld Veréb dülőben eladó. Ügyvédem dr. Csáthy Dezső értesít Deák Ferenc utca 9. 106

Eladó
Bocskay kertben Városi Takaréknál Takácsféle szőlőből három parcella, kedvező fizetés, helyszinén Takácscsal. 111

Eladó
a várostól 4 km-re 24 kat. hold föld. Érdeklődni Lénárd András, Gáti Tóth utca 33. sz. Hajduszoboszló. 121

Eladó
a Vámospércsi utfélen a kondorosi megállónál 13 hold tanyásföld és ugyanott 4 és fél hold. Érdeklődni Pacsirta 16. 129

Eladó
Kishegyesi uton vámház közelében 1786 öl fekete föld. Értekezni Garay u. 20. 150

Eladó
6½ hold a Mikepércsi útkaparóháznál, — 320 négyszögöl házhely Libakertben, Szegfü utcán. Tizedes mázsa. — Cím a kiadóhivatalban. 156

Eladó
Bellegelő 262. számú 5½ hold tanyásföld. Érdeklődni Csapó u. 99. szám, hentesüzlet. 130

31 hold
nagycserti tanyásbirtok vasuti megállótól 500 lépésre eladó. Arany János utca 2. földszint 1. ügyvédi iroda. 123

Az Ebes
87. sz. a. 46 holdas tanyás föld, az Ondódon Piac-dülő 36. sz. 28 hold tanyás föld és a Miklós u. 10. alatti ház eladó. Értekezni Miklós u. 10. alatt vasárnap délután 3—5-ig. 191

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiát Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi utca 24. 1216 vv

Eladó állatok

Méhcsaládok,
kaptárakkal, nagy és kisboconádi, továbbá nagy és kisboconádi üres kaptárak, pergetővel eladók., Honvéd u. 28. szám. 134 vv

Választott
malac eladó. Szegfü u. 9. szám. 1996

2 darab
ökörbivaly 6 éves eladó. Cim a kiadóban. 64

14 család
méh eladó. Józsa, Deák utca 479. 27

Eladó
Bárándon Solymossy Józsefnél kiváló anyáktól származó 42 darab választott yorkshirei malac. Telefon Bárand 6. Közelebbi felvilágosítás Helyben Kresánnál, Geréby tanya, Telefon 29-05. 58

Fajtiszta
fiatal barna dobermann kan kutya eladó. Csillag u. 70. 100

Eladó
18 méhcsalád 23 keretes 42-es majdnem új vándorkaptárakban. — Értekezni a Horthy kóti ház kapusánál. 131

Fai
angora nyulak vannak eladók. Homok ucca 117. 158

Süldők
hízónak valók, egy bakkecske eladók. — Erőss Lajos ucca 14. 169

Sovány
nyolchónapos sertés eladó. Erzsébet u. 10. 135

Angoranyulak,
törzskönyvezettek, olcsón eladók, ketrecekkel együtt is. Csillag u. 24. szám. 193

Hízónak való
sovány ártány sertés eladó. Csörsz ucca 14. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 123

2 darab
hizlalni való sertés eladó Böszörményi út 18. 225

Jó
hasaskocát veszek. Angora nyul eladó. Házhoz megyek. Kuruc 57. 261

Három
darab öthónapos mangalica süldő eladó Hadházi ucca 16. 274

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.